

ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΑ

ΕΤΟΣ 1^{ον}

ΑΡ. 25

ΙΩΑΝΝΗΣ Α. ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ
ΙΑΤΡΟΣ
ΔΙΑΔΟΤΗ ΤΩΝ ΕΝ ΑΥΓΩΝΙ ΠΑΡΕΚΚΛΗΤΩΝ
ΙΩΑΝΝΙΝΑ

ΤΑΠΕΤΩΝ ΗΛΕΚΤΡΙΚΟΣ-ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΣ, ΠΛΥΞΙΣ, ΔΙΟΡ- ΘΩΣΕΙΣ & ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣΥΝΤΗΡΗΣΙΣ ΕΝΤΟΣ ΨΥΧΡΟΘΑΛΑΜΩΝ

“ΚΑΡΟΛΟΣ ΦΙΞ” Η ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ

Καθιστά γνωστόν ότι εγκαταστήσασα ειδικούς ΨΥΧΡΟΘΑΛΑΜΟΥΣ συμφώνως προς τὰς τελευταίας προ-
δείξεις τῆς ἐπιστήμης καὶ τέχνης διὰ τὴν κατὰ τοὺς θερινοὺς μῆνας συντήρησιν τῶν ταπήτων, παρέχει τούτους
εἰς χρῆσιν τοῦ Κοινοῦ καὶ μὲ τὰς κάτωθι ἐνδόλιας:

Παραλαμβάνει καὶ ἐπιστρέφει τοὺς προς καθαρισμὸν καὶ συντήρησιν τάπητας δι’ ἰδίων τῆς αὐτοκινήτων.
Καθαρίζει τοὺς τάπητας διὰ τελειοτάτων ηλεκτρικῶν ἐγκαταστάσεων ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν ἐιδικοῦ προσωπικοῦ.
Διατηρεῖ τοὺς τάπητας κατὰ τὴν θερινὴν περίοδον εἰς τοὺς ἐιδικούς ψυχροθάλαμους αὐτῆς καὶ εἰς θερμοκρασίαν
κάτω τοῦ μηδενός, ὅπου ὁ φοβερός ἐχθρὸς τῶν ταπήτων, ὁ σκαῖος, δὲν δύναται νὰ ζῇ. Ἡ μέθοδος αὐτῆς
ἐφαρμοσθεῖσα ἤδη ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν ἐν Ἑλλάδι, Ἀμερικῇ κλπ., ἀντικατέστησε τὰ πεπαικωμένα καὶ ἀντεπιστη-
μονικά μέσα τῆς κατὰ τὸ θέρος ἰδίᾳ προφυλάξεως τῶν ταπήτων διὰ ναφθαλίνης ἢ ἀντισηπτικῶν καὶ ἐντυπω-
στικῶν ὑγρῶν.

Αἱ τιμαὶ διὰ τὴν παραλαβὴν, καθαρισμὸν, συντήρησιν καὶ ἐπιστροφήν τῶν ταπήτων εἰναι:

Ἀπὸ 1	ἕως 5	τετραγ. μέτρα	Δραχ. 25	τὸ τεμάχιον
Ἀπὸ 5	ἕως 10	τετραγ. μέτρα	Δραχ. 50	τὸ τεμάχιον
Ἀπὸ 10	ἕως 20	τετραγ. μέτρα	Δραχ. 5	κατὰ τετραγ. μέτρον.
Ἀνω τῶν 20		τετραγ. μέτρων	Δραχ. 7	κατὰ τετραγ. μέτρον.

Ἐπὶ πᾶσιν πέντε τοῖς χιλίοις ὡς ἀσφάλιστρα ἐπὶ τῆς δηλωμένης ἀξίας ἐκάστον τάπητος.

Αἱ ἄνω τιμαὶ ἐννοοῦνται δι’ ὅλκληρον τὴν θερινὴν περίοδον.

Καθίσταται ἐπίσης γνωστόν ὅτι ἡ Α. Ε. «ΚΑΡΟΛΟΣ ΦΙΞ» κατήρτισε προς ἐνδολίαν τῶν κ.κ. πελατῶν
τῆς ἐιδικῶν προσωπικῶν διὰ τὴν πλῆσιν ταπήτων καὶ τὴν ἐπιδόρθευσιν ἐφθαρμεγῶν ἢ ἐσχιμμένων τοιούτων.

Ἡ πλύσις καὶ ἡ ἐπιδόρθευσις αὐτῶν θέλει γίνεσθαι κατόπιν ἰδιαίτερης συμφωνίας καὶ εἰς τιμὰς ἀπαιτού-
μενως εὐθηνάς.

Διὰ περισσότερας πληροφορίας παρακαλοῦμεν ὡς ἀπευθυνθῆναι εἰς τὰ Ἐργοστάσια τῆς Α. Ε. «ΚΑΡΟΛΟΣ
ΦΙΞ», ὁδὸς Πατησίων 307, Τηλέφ. 80-191.

ΕΚΛΕΚΤΑ ΕΙΔΗ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΗΣ Ε. Γ. ΚΟΙΜΗΣΗΣ & ΣΙΑ ΑΠΕΛΛΟΥ 4, ΑΘΗΝΑΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΜΕΤΑΞΟΤΑ Ε. Αποθανίου

ΚΡΕΠ-ΜΑΡΟΚΑΙΝ, ΚΡΕΠ-ΡΑΦ,
ΚΡΕΠ-ΜΟΓΓΟΛ, ΣΟΥΑ-ΑΡΜΟΥΡ,
ΕΜΠΡΙΜΕ-ΣΕΜΙΣΙΕ
ΜΑΛΛΟΜΕΤΑΞΑ
ΜΕΤΑΞΟΤΑ Γκάντι écossais
ΚΟΥΚΟΥΛΑΡΙΚΑ

Καὶ ὅ,τι νέον παράγεται ἀπὸ τὴν Ἑλ-
ληνικὴν Μεταξουργίαν, λανσάρεται
κατὰ πρῶτον εἰς τὴν Ἀποθήκην
Ἑλληνικῶν Μεταξωτῶν
Ἔργοσ. 3. Συντάγματα. Τηλέφ. 22-529

Διὰ νὰ ἀποκτήσῃτε δόντια πλέον λευκά μὴ
μεταχειρίζεσθε ἀνωφελεῖ προϊόντα

Θὰ ἤθελα
πολὺ νὰ τὴν
γνωρίσω

ΔΕΝ ΕΙΜΑΙ ΤΗΣ ΤΩ-
ΜΗΣ ΣΟΥ ΔΕΝ ΒΛΕ-
ΠΕΙΣ ΤΙ ΔΕΣΗΜΑ
ΚΑΙ ΚΙΤΡΙΝΙΣΜΕΝΑ
ΚΑΙ ΚΝΗΛΩΜΕΝΑ
ΔΟΝΤΙΑ ΕΧΕΙ

ΜΕΤΑΧΕΙΡΙΖΩΝΤΕ ΤΗΝ ΜΟΝΑΔΙΚΗΝ ΜΕΘΟΔΟΝ ΗΤΙΣ ΕΞΑΛΕΙΦΕΙ ΤΑ
ΚΙΤΡΙΝΑ ΚΝΗΛΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΤΑ ΞΕΘΩΡΙΑΣΜΑΤΑ ΛΕΥΚΑΙΝΟΥΝ ΤΑ
ΔΟΝΤΙΑ ΚΑΤΑ ΤΡΙΕΙΣ ΑΠΟΚΡΙΣΕΙΣ ΕΝΤΟΣ ΤΡΙΩΝ ΗΜΕΡΩΝ

Ὅπως τόσες ἄλλες δὲν ἐγνώριζε πὺς
ἦταν δυνατόν νὰ ὑπάρχῃ ἄλλο φάρ-
μακον ἀπὸ τὸ καθημερινὸν βούρτοι-
σμα τῶν δδόντων ἀπὸ τὸ ὁποῖον δὲν
εἶχε καὶ κανένα ἀποτέλεσμα.
Προσέξατε μὴν ὑποπέσετε εἰς τὸ
ἴδιον λάθος. Δοκιμάσατε ἓνα ἐκατο-
στόμετρον ΚΟΛΥΝΟΣ ἐπὶ ἑξῆς
πῆχτρας δις τῆς ἡμέρας καὶ παρατη-
ρήσατε τὴν διαφορὰν.

Ἡ ΚΟΛΥΝΟΣ ἀφρίζει καὶ διεσπνδν

ΚΟΛΥΝΟΣ ΑΝΤΙΣΗΠΤΙΚΗ ΟΔΟΝΤΟΚΡΕΜΑ

Ἡ οἰκονομικωτέρα ὁδοντόκρεμα διότι
ἐν σωληνάριον διαρκεῖ 67 ἡμέρας.

ΔΙΑΡΚΗΣ ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΗ:
ΜΩΡΙΣ ΦΑΡΑΤΖΗ, ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ 4-ΑΘΗΝΑΙ

ΗΛΕΚΤΡΙΚΟ ΛΑΜΠΤΗΡΕ

ΦΙΛΙΠΣ & ΤΟΥΝΓΚΣΤΡΑΜ

ΟΙ ΑΝΩΤΕΡΟΙ ΕΙΣ ΣΤΕΡΕΟΤΗΤΗ
ΕΙΣ ΔΙΑΥΓΕΙΑΝ ΦΩΤΟΣ, ΟΙ ΟΠΟΙ-
ΟΝΟΜΙΚΩΤΕΡΟΙ ΕΙΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩ-

ΣΙΝ ΡΕΥΜΑΤΟΣ
ΕΙΣ ΔΙΑΦΟΡΑ ΒΟΛΤ ΜΠΑΓΓΟΝΕ
ΤΕΣ ΚΑΙ ΒΙΔΕΣ

ΕΙΣ ΤΑΣ ΚΑΤΩΘΙ ΤΙΜΑΣ	ΠΡΟΣ ΔΡΑΧ.
10-25 Βάτ	32
40 >	34
60 >	48
75 >	53
100 >	57
150 >	78
200 >	100
300 >	155

ΛΑΜΠΤΗΡΕΣ ΜΙΝΙΟΝ, ΧΡΩΜΑΤ-
ΣΤΟΙ, ΑΥΤΟΜΑΤΟΙ, ΑΡΖΕΝΤΑ, ΣΟ-
ΛΑΙΡ, ΣΩΛΗΝΩΤΟΙ, ΚΑΘΑΡΟΙ
ΜΑΤ Κ.Τ.Λ. Κ.Τ.Λ.

ΠΟΛΥΦΩΤΑ, ΜΟΝΟΦΩΤΑ, ΔΙΦΩΤΑ
ΤΡΙΦΩΤΑ, ΠΛΑΦΟΝΙΕΡΕΣ, ΜΠΡΑ-
ΤΣΑ, ΑΡΜΑΤΟΥΡΕΣ Κ.Τ.Λ. Κ.Τ.Λ.
ΜΕ ΕΥΚΟΛΙΑΝ ΠΑΝΡΩΜΗΣ

Ἄπαντα τὰ ηλεκτρικὰ ὕλκα δι’ ἐπε-
ταστάσεις.

Μία ἐπίσκεψις εἶνε ἀρκετὴ νὰ σὰς πείσῃ

Ε. ΑΡΓΥΡΙΟΥ

ΓΩΝΙΑ ΜΕΝΑΝΔΡΟΥ 56
ΚΑΙ ΣΑΤΩΒΡΙΑΝΔΟΥ (ΑΝΩ ΠΑΤΟ-
ΜΑ), ΑΡΙΘ. ΤΗΛΕΦ. 24-586.

Κ. ΚΟΛΙΤΣΙΔΗΣ ΠΑΘΟΛΟΓΟΣ-ΠΑΙΔΙΑΤΡΟΣ ΑΧΑΡΩΝ 182

Παναθήναια

ΜΙΑ ΕΛΛΗΝΙΣ ΒΕΝΤΕΤΤΑΙ

Ἡ ἀφικθεῖσα κατ’ αὐτάς εἰς Ἀθήνας διακεκριμένη καλλιτέχνης τῆς ὁδοῦ κ. Κίτσα Κορίννα.

ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΑ

Η ΚΟΡΗ ΤΗΣ ΙΩΣΗΦΙΝΑΣ ΚΙ' Ο ΑΔΕΛΦΟΣ ΤΟΥ ΝΑΠΟΛΕΟΝΤΟΣ

"Ενας γάμος κατά παραγγελίαν. 'Ορτενσία Μπωαργαί και Λουδοβίκος Βοναπάρτης. Πρώτες απογοητεύσεις. 'Η αποκαλυπτική εξομολόγησις του παρελθόντος του συζύγου! Βασιλείς της 'Ολλανδίας. Ζηλοτυπίες και μαρτύρια. "Ενας φοβερός θρύλος για τόν Ναπολέοντα. Οί δοχνημοί αὐλικοί. Φαῦλος κύκλος ἀμοιβαίου μαρτυρίου. Οί πραγματικοί φίλοι τῆς 'Ορτενσίας, κτλ.

τασσητό.

'Ο Λουδοβίκος ήταν κατά δέκα χρόνια μικρότερος του Ναπολέοντος. Κι' ο Ναπολέων, ο προστάτης της οικογενείας του—αὐτός, ἄλλωστε, πού τὴν ἀνέδειξε—τόν μικρόν εκείνον ἀδελφόν του, τὸν εἶχε σὰν παιδί του. Τὸν σπούδασε, ὅσο μπορούσε πὸ καλὰ, κι' ὡς στρατηγός, εἶχε φροντίσει νὰ τὸν προβάλλῃ σὲ ὑπολογιστὴ, καὶ μὲ τὸ βαθμὶ αὐτὸ νὰ τὸν ἀποσπᾷ ἀπὸ τὸν ἀδελφόν του, ὅς ὑποσπαστή του. Κατὰ τὸ διὰ τὴν νικηφόρον ἐκστρατείας στὴν Ἰταλία, ὁ Λουδοβίκος, σὸ πλεονέ, καὶ ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ μεγάλου ἀδελφοῦ του, πολέμησε γενναίᾳ, χωρὶς ἐν τούτοις νὰ ἔχῃ καμμίαν ἰδιαίτην κλίση σὲ στρατιωτικὴν ἐπάγγελμα.

'Η 'Ορτενσία πάλι ἦταν κόρη τῆς 'Ιωσηφίνας ἀπὸ τὸν πρῶτον τῆς γάμου. 'Ο πατέρας τῆς, ἕνας ἀριστοκράτης στρατηγός, εἶχε καταγοιτῆθαι τὸν καιρὸ τῆς γαλλικῆς ἐπανάστασης. 'Ο Ναπολέων ἐκτιμοῦσε ἐξαιρετικὰ τὸ χαρακτῆρα τῆς. Ἦταν κοπέλλα ὁμορφῆ, ἀνιχνόκορη, ἀγαθὴ στὴν ψυχὴ. Μὲ τὴν 'Ιωσηφίνα, ὁ Ναπολέων δὲν ἔκανε παιδί. Κι' ὅταν ἡ θαυμαστὴ του σταδιοδρομία ἔφτασε σὲ σημεῖο νὰ δημιογήσῃ τὴν ἀνάγκη διαδοχῶν, ὁ Ναπολέων,

'Η βασίλισσα 'Ορτενσία

πρωγαγμένος ἀπὸ τὴν ἀγάπην τοῦ πρὸς τὴν 'Ιωσηφίνα, πού τὴ θεωροῦσε γιὰ ἐμψυκτικῶς του, γιὰ τὴν ἐπιχειρῶν συντροφισσά του, συνέλαβε τὴν ἰδέαν ἑνὸς γάμου τοῦ νεωτέρου ἀδελφοῦ του Λουδοβίκου, μὲ τὴν προγόνῃ του, τὴν 'Ορτενσία. 'Ο καρπὸς αὐτοῦ τοῦ γάμου θὰ μπορούσε ἀξιόλογα νὰ εἶνε ὁ διαδοχὸς πού τοῦ χρειαζόταν...

'Η 'Ιωσηφίνα δὲν ἔβλεπε μὲ κακὸ μάτι αὐτὸ τὸ συνοικεῖον. Κάθε ἄλλο μάλιστα. Θὰ δημιουργοῦσε ἑπὶ ἑνὶ ἀνὴρα δεσμὸν μὲ τὴν οἰκογενείαν τοῦ ἀνδρός τῆς καὶ μ' αὐτὸ τὸν τρόπο θὰ ἐξουδετέρωνε ἐντελὸς τὴν ἐναντίον τῆς ἀντίρρηση τὸν ἀδελφόν του. Συγχρόνως ἔπαιθι λυγρὰ κατὰ τὸν συμπεριεπαιθό γι' αὐτὴν τρόπο, τὸ ἀκαταμάχητον ἔκδημα τῆς διαδοχῆς, ἀπὸ ἡ ἰδία, εἴτε ἐξ ὑπαυτιότητος τῆς, εἴτε ἐξ ὑπαυτιότητος τοῦ ἀνδρός τῆς—κι' αὐτὸ τὸ τελευταῖον φαίνεται πιθανότερον—δὲν μπορούσε νὰ δώσῃ διαδοχὴ σὲ τὸν Ναπολέοντα. Κι' ἂν συγκατένευσε σ' αὐτὸ τὸ γάμῳ, ἡ 'Ορτενσία τὸ ἔκανε κυρίως γιὰ τὴν εὐτυχίαν τῆς μητέρας τῆς, τὴν ὁποία λυγρὴν.

'Ο Μπουριέν, ὁ ἰδιαίτερος γραμματεὺς τοῦ Ναπολέοντος, τῆς τὸ εἶχε πει καθαρά, ὅτι μόνον ὁ γάμος τῆς αὐτῆς μὲ τὸν Λουδοβίκον Βοναπάρτη θὰ μπορούσε νὰ σφίξῃ τὴν σχέσιν τῆς μητέρας τῆς μὲ τὸν Ναπολέοντα, καὶ νὰ ἐξουδετερώσῃ ὅλες τὶς πεισὲς πού ἀσκούσαν, ἀπάνω στὸν ἀνταρπάρα, οἱ δικοὶ του, γιὰ νὰ τὸν πεῖσουν νὰ πάρῃ διαζύγιον. Καὶ γιὰ τὴν εὐτυχίαν τῆς μητέρας τῆς, ἡ 'Ορτενσία ἀποφάσισε νὰ ὑποταχθῇ.

Τὸ σχέδιον τοῦ γάμου αὐτοῦ εἶχε ὀρμώσει σὲ τὸ μυαλὸ τοῦ Ναπολέοντος, ἀπὸ τὰ 1800. 'Αλλ' ἐπειδὴ ὁ Λουδοβίκος ἦταν ἐρωτευμένος τὴν ἐποχὴν ἐκείνην κατόπι ἀλλῆς γυναίκας, εἰκόσκει διαρκῶς διάφορα προσήματα καὶ προφάσεις γιὰ νὰ τὸν παρελκύνῃ καὶ νὰ τὸν ἀναβάλλῃ. Δὲν μπόρεσε ὅμως νὰ τὸν ἀποκρύνῃ ὡς τὸ τέλος κι'. ἔτσι τὸ συνοικεῖόν του μὲ τὴν κόρη τῆς 'Ιωσηφίνας πραγματοποιήθηκε σὲ τὸ 1802.

'Η 'Ορτενσία ἦταν τότε εἴκοσι χρονῶν, κι' ἂν πιστεύομε στὰ λεγόμενά τῆς, δὲν εἶχε ἀκόμα ἀγαπήσει ποτὲ τῆς. 'Ο μόνος πού τῆς εἶχε κάνει κάποια ἰδιαίτη ἐντύπωσιν μὲ τὴν συμπάθειαν πού τῆς εἶχε δεῖξῃ, ἦταν ὁ στρατηγὸς Ντυρόν, ὁ ὑποσπαστὴς τοῦ Ναπολέοντος. 'Αλλ' αὐτὴ ἦταν ὡς ἀπὸ τῆς ὁδοῦ συμπάθειαν κι' ἔχῃ ἔρωτας ἀληθινός. 'Ἐτσι, σὲ τὸ βασιλὸν τοῦ 'Υμεναίου ἡ 'Ορτενσία προσέφερε μὴ καθαρή καρδιά. 'Ο Λουδοβίκος ὅμως δὲν ἦταν ὁ ἀντὶς τῶν ὁνειρώτων τῆς. Οἱ χαρακτῆρες τοῦς δὲν ἔμοιαζαν καθόλου.

'Ο Ναπολέων μολαταῖτα, ὁ ὁποῖος εἶχε ἰδιαίτην μαγία μὲ τὰ συνοικεῖνα, ἦταν κατεφθονισμένος! Τὸ ἴδιον κι' ἡ 'Ιωσηφίνα. Καὶ μόνον οἱ ἀμέσως ἐνδιαφερόμενοι, ἡ 'Ορτενσία κι' ὁ Λουδοβίκος δὲν ἔμειναν καθόλου ἐνθαρσυνόμενοι...

Χαρακτηριστικὸν τῶν διαθέσεων τοῦ Λουδοβίκου ἀπέναντι τῆς γυναίκας του, εἶνε τὸ ὅτι τὶς πρώτες σχεδὸν μέρες τοῦ γάμου τὸν κάθησε κι' ἔγραψε ἐπιτῆδες γιὰ τὴν 'Ορτενσία, σὲ εἴκοσι καὶ παραπάνω σελίδες, μὴ λεπτομερῶς ἔκθεσι τοῦ παρελθόντος του, χωρὶς νὰ κρύβῃ ἀπ' αὐτὴ τίποτε ἀπ' τὴν ζωὴν του, οὐτε καὶ τὸ αἶσθημα πού εἶχε γιὰ τὴν ἄλλη... Τέτοιες ὁμολογίαις ἀλλήθειας κάνουν κακὸ στὴν ψυχὴ μὴς κόρης τυχερῆς, ὅπως ἦταν τότε ἡ 'Ορτενσία! Κάθε κοπέλλα διαβίει πρὸς τὸ γάμῳ μὲ μίαν ρομαντικὴν διάθεσιν, καὶ γεμάτῃ ὁρμαῖς ἀνταπάτης. Κι' ὅταν αὐτὸ τὸ φυσικὸ ρομαντισμὸν ὁ Λουδοβίκος τὸν κατέστρεψε μὲ μίαν, μὲ

τὸν ὁμὸ ρεαλισμὸν τῆς ἀκατῆς του ἐξομολογήσεως!

'Ἐτσι ἡ σύμβασίς τοῦς ἄρχισε πούλιν ἄσχητα. Τὰ πράγματα χειρότερον, ὅταν ὁ Ναπολέων χάρισε στὸν νεώτερόν του ἀδελφόν τὸ στέμμα τῆς 'Ολλανδίας καὶ τὸν ἔκανε βασιλέα τῆς. 'Η 'Ορτενσία ἔγινε κι' αὐτὴ βασίλισσα! 'Αλλὰ σὲ κεφάλι τῆς εἶχε κίχας φορέσει τὸ ἀκαταμάχητον στεφάνι μαρτυρίου...

Μὰ ἀπ' τὶς πρώτες ὁ ἀγαθὸς τοῦ νεαροῦ βασιλέως ἦταν τὸ ν' ἀπαγορεύσῃ τοὺς παπιδες νὰ μνημονεύουν κατὰ σπ' δυνάμει του καὶ τ' ὄνομα τῆς βασίλισσας μὲς στὶς ἐκκλησίες! 'Ο σύζυγος αὐτοῦ, ἡλιθίως, τυραννικὸς καὶ κατὰ βάθος ἀρρώστος καὶ νευρασθενικός, ἐννοῦσε ν' ἀφήνῃ τὴν γυναῖκα του στὴν ἀφάνειαν. 'Αλλοῖμονο αὐτὸ, στὶς ἐπίσημες δεξιώσεις ἡ βασίλισσα τοιμοῦσε νὰ πᾶσιν κοινὴν μὲ κανένα! 'Ο Λουδοβίκος τῆς ἔκανε ἀμέσως τρομεροὺς σπινές.

Μὰ κι' ὁ ἴδιος ὁ Λουδοβίκος δὲν ἦταν λιγότερο δυστυχεμένος ἀπ' τὴν 'Ορτενσία. 'Ισως μάλιστα ἡ τυραννικὴ αὐτὴ στάσις του ἀπέναντι τῆς γυναίκας του νὰ ἀφαιρῇ σὲ τὸν γάμῳ, ὅτι ἕνας ἀρρώστος μὲ φοβεροὺς θύλους, κυκλοφοροῦσε εἰς δόρυς τῆς, τὸν ὁποῖον εἶχαν διαβάσει οἱ Ἀγγλοὶ γιὰ πάλιν τοῦς σκοποὺς καὶ γιὰ νὰ ἐξουδετερώσῃ τὸν Ναπολέοντα.

'Ἐλεγον δηλοῦν ὅτι ὁ Μέγας Κορσικανὸς εἶχε ἐρωτικὴς σχέσεις μὲ τὴν προγόνῃ τῆς 'Ορτενσίας... 'Ο θρύλος αὐτὸς ψευδοῦσταν καὶ στὴ Γαλλία. Πούλιν ἔπαινον λοιπὸν νὰ εἶχε φτάσει κι' ὡς τ' αὐτὰ τοῦ Λουδοβίκου καὶ νὰ τὸν εἶχε πιστέψῃ.

'Όταν, μετὰ τὸ γάμῳ τῆς, ἡ 'Ορτενσία ἔμαθε ἀπ' τὸν πατέρα τῆς, ὅτι ἴσως γεννητοῦσε, ἀπάνω στοὺς ἐπτά μῆνες τῆς, πρὸς χαρομένην μὲ ἀσθένειαν, νὰ ἀναγγεῖλῃ τὸ εὐαγγέλιον αὐτὸ νέον στὸν ἀντρα τῆς, ὁ Λουδοβίκος τῆς εἶπε:

—'Αν γίνῃ αὐτό, τότε δὲ θέλω νὰ σὲ ξαναδῶ στὰ μάτια μου!...

Τόσο μεγάλος ἦταν ὁ φόβος τοῦ μήπως τὸ

'Ο Λουδοβίκος Βοναπάρτης

πον. "Επιπλὴ παλὰ καὶ μεγαλοπρεπῆ, μὰ κάπως ξεχωρισμένα ἀπὸ τὸν χρόνον. Βεβαίον. Μετὰ τὸ δειπνόν. Οἱ δύο σύζυγοι καθόνται μπροστὰ σὲ τζάκι.

ΕΚΕΙΝΗ. (βλέποντας τὸ σύζυγόν τῆς νὰ παίρνῃ ἕνα ποῦρο).—Τὶ κάνεις, 'Εδουάρδε; 'Ετοιμάζεις νὰ καπνίσῃς, ἀπὸ σὲ ἀπαγορεύει σὲ γ. πατρός;

ΕΚΕΙΝΟΣ.—Δὲν μοῦ ἀπαγορεύει νὰ καπνίσω κάθε τόσο, ὅταν μοῦδεχεται τὸ κέφι, ἕνα ποῦρο... Καὶ τώρα ἔχω κέφι. Δὲν ξέρω τί σ' ἐνεπείσθη σ' αὐτό... Τὸ ἔξοχον ἀποφύγῃ φαί, ἡ περιττὴν κόπῃς ἡ ἀπὸ τὸ δαχτυλίδι μορτὸν πού ἔχω... Μὰ νὰ ὠθῶ ἀπάνω μὴ ἀγαλλία... Εἰμαι ἐνθαρσυνόμενος ἀπ' τὴν ζωὴ! Λοιπὸν, ἄφησε, ἀγαπητὴ μου, νὰ καπνίσω τὸ ποῦρο μου. Εἶνε τόσο ἡδονικὸ νὰ ἀνιχνόκοι καὶ μὲς ἀπ' τὶς τοιμῆς τοῦ καπνοῦ!...

ΕΚΕΙΝΗ.—Τὰ ὄνειρα σ' ἀνδράπονος τῆς ἡλικίας μας δὲν κάνουν ἄλλο, παρὰ νὰ φέρνουν ἄλλωστε ἀναμνήσεις...

ΕΚΕΙΝΟΣ.—'Α, ὅχι, δὲν εἶνε ἔτσι! 'Η ἀναμνήσις δὲν εἶνε θλ. ὁρῶς. 'Η θλίψη πού ἡλικία μας ἔλπειν τὴν θέσι τῆς σὲ μὴ πούλιν γλυκερὰ νοσταλγία, πού κάνει νὰ φαίνονται τὰ περσιμένα μὲς ἀπὸ τὸν πόνον, σὰν θαύματα...

ΕΚΕΙΝΗ.—Καὶ ἡ λύπη, ἡ φροντίδα... ὁ λῆς ἡ πῶρος τῆς ζωῆς;

ΕΚΕΙΝΟΣ.—'Οί, αὐτὰ σβύνουνε, ξεχνιόνται μὲς σὲ διάστημα τοῦ χρόνου.

ΕΚΕΙΝΗ.—Κι' ἂν κανεὶς ἦτανε νουάγιο στὴ ζωὴ του χωρὶς νὰ τὸ θέλῃ... 'Αν ἀμάρτησε;

ΕΚΕΙΝΟΣ.—Τὶ ἐννοεῖς μ' αὐτό;

ΕΚΕΙΝΗ.—Νά, θέλω νὰ πῶ, ἡ ἐντύπωσις θὰ σβύνει ἡ ἀποκαλῶν ἐνὸς παραπτώματος, μὰς ἀπᾶς...

ΕΚΕΙΝΟΣ.—Καμμίαν ἐντύπωσιν...

ΕΚΕΙΝΗ. (ὕστερ ἀπὸ λίγο).—Αὐτὸ μοῦ

παὶ πού θὰ γεννιόταν ἦταν τοῦ ἀδελφοῦ του, τόσο ἐπιμονὴ καὶ τυραννικὴ τοῦ εἶχε γένῃ ἡ τρομερὴ του ὑποψία...

Σ' ἕναν τέτοιον ὑποψία, ψυχρὸ καὶ νευρασθενικὸ σύζυγῳ, ἡ 'Ορτενσία δὲν ἦταν δυνατὸν νὰ τρέφῃ αἰσθημᾶ ἀγάτης. Προσπαθοῦσε νὰ κινή τὸ καθήκον τῆς ἀπλῶς, καὶ τίποτ' ἄλλο! Κι' ὁ Λουδοβίκος τῆς παρουσιάζονταν πὸς δὲν τὸν ἀγαποῦσε καὶ τὸ χρησιμοποιοῦσε αὐτὸ, σὰν μίαν ἀποδείξιν τῶν φρογῶν του ὑποψίας. Κι' ἔτσι διακινῶνταν διαρκῶς ὁ φαῦλος κύκλος, μὲς σὲ τὸν ἀπὸ τῶν ὁμοίων οἱ δύο ἐκείνοι σύζυγοι!

'Ο Λουδοβίκος φρόντιζε ν' ἀπομακρύνῃ, ὅσο ἦταν δυνατὸν, ἀπ' τὸν περὶ τῶν τῆς 'Ορτενσίας κάθε ἀντρα. Τοὺς αὐλικούς τοὺς τοὺς διέλεγε ἐπὶ τέλους ἀσχημῶς, ἐξαιτῆδες! Καὶ κάποιο καυσιόρον τὸν ἔδωκε δίχως λόγο, ἀπ' τὴν ἱπποσύνη ἐπείδῃ μὴ μὲρα τὸν ὄρῃκε ἔξω ἀπ' τὴν πόρτα τῆς 'Ορτενσίας...

'Υπὸ τέτοιες συνθήκες ἦταν μοιροῦν μὴ νερὰ γυναῖκα πού μοραίνονταν ἀπὸ ἔλλειψιν στοργῆς, νὰ φάξῃ νὰ τὴ βοῇ ἄλλω. Δυὸ ἀντρες θεωροῦνται κυρίως δι' ὑπὸ τῶν τῆς 'Ορτενσίας: 'Ο 'Ολλανδὸς ἀντιναύαρχος Φερνέλλ, ὁ ὁποῖος, κατὰ μεροῦς, εἶνε κι' ὁ πραγματικὸς πατέρας τοῦ παιδιοῦ τῆς, τοῦ Ναπολέοντος, τοῦ κατόπι ἀντονατόρος τῶν Γαλλῶν, ὡς Ναπολέοντος τοῦ Τρίτου—κι' ὁ κῆρυς Ἀδωντος Φλάω, Γάλλος ἐξωμωτικὸς, πρῶτος, ὑπὸ τὸν Λουδοβίκον—Φίλιππον, στὴ Βέννη, καὶ τὸν ὁποῖον πραγματικὸς πατέρας λέγεται πὸς ἦταν ὁ περιφρονητὸς Ταλλεβράνδος.

'Η 'Ορτενσία, σ' ἀπομνημονεύματά τῆς, μὴ λὺς ἀναφέρει φενγυαλέα, τ' ὄνομα τοῦ 'Ολλανδοῦ ἀντιναύαρχου Φερνέλλ. 'Αντιθέτως θυμὸς ὁμολογεῖ μὲ θάρρος, ὅτι ἀπ' τὰ 1805 ἐννοῦσε συμπάθειαν γιὰ τὸν Φλάω, κι' ὅτι, ἔπειτα ἀπ' τὴν ἐπιστολήν τῆς ἀπ' τὴν 'Ολλανδία, ἔγινε σὲ τέλος φίλος τῆς...

'Η 'Ορτενσία πῆρε διαζύγιον ἀπ' τὸν Λουδοβίκον στὰ 1810 κι' ἔζησε: τὸ 1837, ἀγαπημένη ἀπ' ἑλὺς γιὰ τὴν μεγάλη τῆς καλωσύνη καὶ τὴν χάρη τῆς.

ΑΛΗΘΕΙΑ ἢ ΨΕΜΜΑ;

(Τὸ ἐσωτερικὸν ἐνός σπιτιοῦ πλουτοῦ, σὲ ὁποῖο κάθεται ἕνα ἀντρώπινον ἡλικιωμένον περὶ ἀνθρώπων.)

ΕΚΕΙΝΟΣ.—Γιατί;... Γιατί ἐπὶ τέλους θὰ μπορέσω νὰ μιλῶ ἐλευθερὰ καὶ νὰ πῶ ἕνα νυστικό πού μ' ἐδάρει σ' ὅλη μου τὴ ζωὴ.

ΕΚΕΙΝΗ.—Τὶ μυστικό;

ΕΚΕΙΝΗ.—Νά, λοιπὸν! Τόσα χρόνια πού εἴμαστε παντρεμένοι σὺν ἑνὶ ψέματι, σ' ἀπατοῦσα. Δὲν ἦμυν ἡ ἀναμνήσις τῆς γυναίκας πού φανταζόσασιν...

ΕΚΕΙΝΟΣ. (στὴν ἀρχὴ μένει κατὰπληκτος μὲ ἑπείτα σκάζει στὰ γέλια).—Ἐν' ἀστεία! Πούλιν ἀστεία!... Θέλεις ν' ἀστειεύῃς μαζί μου...

ΕΚΕΙΝΗ. (σοβαρῶς).—Σὺ δοκίμασαι σὲ παιδί μας πὸς εἶν' ἀλήθεια.

ΕΚΕΙΝΟΣ. (πὺν καπνίζει ἐξαρῶν).—'Αχ!... (ψελλίζοντας).—Ἐν' ἀλήθεια; Μὲ ἀπατοῦσες... ἔμεινα;... 'Οχι, ὅχι, εἶνε ψέμμα! Εἶνε ἀπώστετο!

ΕΚΕΙΝΗ. (κάπως ἀνίσχυρη).—Μὰ ἐνὸς συγκινεῖσαι;

ΕΚΕΙΝΟΣ.—'Οχι, δὲν συγκινεῖσαι διόλου. Μοῦ κάνει ἐντύπωσιν ἡ ἀποκαλῶν σου, μ' ἐκπλήττει!... Θέλω μόνον νὰ μάθω σχετικῶς.

ΕΚΕΙΝΗ.—'Απὸ τὸ 1893.

ΕΚΕΙΝΟΣ.—Καὶ πόσο διήρκασε ὁ ἐνοχος;

ΕΚΕΙΝΗ.—'Απὸ τὸ 1893.

ΕΚΕΙΝΟΣ.—Καὶ πόσο διήρκασε ὁ ἐνοχος;

ΕΚΕΙΝΗ.—'Απὸ τὸ 1893.

ΕΚΕΙΝΟΣ.—Καὶ πόσο διήρκασε ὁ ἐνοχος;

ΕΚΕΙΝΗ.—'Απὸ τὸ 1893.

ΕΚΕΙΝΟΣ.—Καὶ πόσο διήρκασε ὁ ἐνοχος;

ΕΚΕΙΝΗ.—'Απὸ τὸ 1893.

ΕΚΕΙΝΟΣ.—Καὶ πόσο διήρκασε ὁ ἐνοχος;

ΕΚΕΙΝΗ.—'Απὸ τὸ 1893.

ΕΚΕΙΝΟΣ.—Καὶ πόσο διήρκασε ὁ ἐνοχος;

ΕΚΕΙΝΗ.—'Απὸ τὸ 1893.

ΕΚΕΙΝΟΣ.—Καὶ πόσο διήρκασε ὁ ἐνοχος;

ΕΚΕΙΝΗ.—'Απὸ τὸ 1893.

ΕΚΕΙΝΟΣ.—Καὶ πόσο διήρκασε ὁ ἐνοχος;

ΕΚΕΙΝΗ.—'Απὸ τὸ 1893.

ΕΚΕΙΝΟΣ.—Καὶ πόσο διήρκασε ὁ ἐνοχος;

ΕΚΕΙΝΗ.—'Απὸ τὸ 1893.

ΕΚΕΙΝΟΣ.—Καὶ πόσο διήρκασε ὁ ἐνοχος;

ΕΚΕΙΝΗ.—'Απὸ τὸ 1893.

ΕΚΕΙΝΟΣ.—Καὶ πόσο διήρκασε ὁ ἐνοχος;

ΕΚΕΙΝΗ.—'Απὸ τὸ 1893.

ΕΚΕΙΝΟΣ.—Καὶ πόσο διήρκασε ὁ ἐνοχος;

ΕΚΕΙΝΗ.—'Απὸ τὸ 1893.

ΕΚΕΙΝΟΣ.—Καὶ πόσο διήρκασε ὁ ἐνοχος;

ΕΚΕΙΝΗ.—'Απὸ τὸ 1893.

ΕΚΕΙΝΟΣ.—Καὶ πόσο διήρκασε ὁ ἐνοχος;

ΕΚΕΙΝΗ.—'Απὸ τὸ 1893.

ΕΚΕΙΝΟΣ.—Καὶ πόσο διήρκασε ὁ ἐνοχος;

ΕΚΕΙΝΗ.—'Απὸ τὸ 1893.

ΕΚΕΙΝΟΣ.—Καὶ πόσο διήρκασε ὁ ἐνοχος;

ΕΚΕΙΝΗ.—'Απὸ τὸ 1893.

ΕΚΕΙΝΟΣ.—Καὶ πόσο διήρκασε ὁ ἐνοχος;

ΕΚΕΙΝΗ.—'Απὸ τὸ 1893.

ΕΚΕΙΝΗ.—Μὰ, φίλε μου, ἔτσι τὸ ἔκανα γιὰ νὰ σὲ δοκιμάσω... (ἀνατά). Σὺ εἶπα ψέμματα, φτωχὲ μου φίλε, σὺ εἶπα ψέμματα.

ΕΚΕΙΝΟΣ.—Ψέμματα; τί;

ΕΚΕΙΝΗ.—'Οτι σὲ ἀπατοῦσα.

ΕΚΕΙΝΟΣ.—'Αλήθεια;

ΕΚΕΙΝΗ.—Ναί, ἀλλὰ τιμοσήθηκα πούλιν γιὰ τὸ ψέμμα μου, μ' ἔκανες νὰ τρομάξω τόσο. Σὺ ζήτησιν γνῶμην, μὰ φταῖς κι' ἐνὸς πού μου εἶπες δι' τὰ πάντα σβύνουν στὴν ἡλικία μας.

ΕΚΕΙΝΟΣ. (γυρίζοντας πρὸς αὐτήν).—Μήπως τώρα μοῦ λὲς ψέμματα;

ΕΚΕΙΝΗ.—'Οχι, φίλε μου. Κίττα με, καλὰ... διάβασε μὲς στὰ μάτια μου, ὅπως ἔκανες ἄλλωστε, ὅταν ἤθελες νὰ μάθῃς τίποτε... 'Ελέγες τότε δι' τὰ μάτια αὐτὰ δὲν ξέρουν νὰ λὲνε ψέμματα...

ΕΚΕΙΝΟΣ. (τὴν φιλεῖ στὰ μαλλιά).—Ναί, σὲ πιστεύω... Θέλω νὰ πιστεύω...

ΕΚΕΙΝΗ.—Τὶ ἄσχημα πού ἔκανα νὰ πῶ μὴ τέτοια ἀστεειότητα. 'Εν' εἰς αὐτὴν ἀκόμα κάπως κι' ἐγὼ τρέμω... Θέλεις νὰ πάρῃς τίποτε;...

ΕΚΕΙΝΟΣ.—'Οχι, ὅχι, εἶμαι καλύτερα, πούλιν καλύτερα... νουάθω τὴν ζωὴν νὰ ξαναῶρεται. Ζύγωσε... Θέλω νὰ σὲ νουάθω κοντά μου, νὰ σοῦ μιλάω. Δὲς μοῦ τὸ χέρι σου.

ΕΚΕΙΝΗ. (τοῦ παίρνει τὰ δύο χέρια).—Εἶσαι καλύτερα;

ΕΚΕΙΝΟΣ.—Πούλιν καλὰ.

‘Ανέκδοτα απ’ τη ζωή του Τρότσκι

(Γραμμένα από τον ίδιο)

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου)

Λένιν ένωσε σε πραγματική ενότητα, όταν κυριζόντας από το Μπρέστ, το 5 παρουσίασε τα χειρόγραφα μου για την ‘Επανάσταση του ‘Οκτωβρίου’ συμπληρωμένα. Αυτό το μικρό βιβλίο μεταφράστηκε σε λίγο σε καμιά δωδεκαριά ευρωπαϊκές και ασιατικές γλώσσες.

Μα κι οι αντίπαλοί μας διπλωμάτες είχαν βρει τον τρόπο να περνούν εύχρηστα τις ώρες τους στο Μπρέστ. ‘Ο κόμης Τσέρνιν, όπως μας πληροφορεί ο γιος στο ‘Ημερολόγιό του, πήγαινε στο κυνήγι κι’ εκτός αυτού, μεγάλωσε την μόρφωσή του διαβάζοντας απομνημονεύματα για την γαλλική επανάσταση. Παρέβαλε τους μπολσεβίκους με τους ‘Ιακωβίνους και προσπαθούσε έτσι να φτάσει σε παρηγορητικά συμπεράσματα.

‘Ο διπλωμάτης αυτός των ‘Αθηνών γινω, γράφει, μεταξύ άλλων, στο ‘Ημερολόγιό του και τα εξής:

‘Η Σαρλόττα Κορνταί, αφού έκοπωσε το Μαρτί, είπε: ‘—Δεν ήταν άνθρωπος αυτός που σκότωσε. Ήταν θεοί!’. Έτσι θα εξαφανιστούν κι’ οι Μπολσεβίκοι και δεν είναι καθόλου άπιαστο να βρεθί μια νέα Κορνταί για να ξεσάνη τον Τρότσκι!’.

Εντωμεταξύ, η παράσημιακή ραδιογραφία έδιναν κι’ έπαιρναν κι’ αυτό έδινε έναν τόνο αηδής στις διαπραγματεύσεις. Μονάχα ο στρατηγός Χόφμαν αποτελούσε εξαίρεση. Μή δείχνοντας καμιά συμπάθεια για τις διπλωματικές πανουργίες, έδειξε συχνά τις στρατιωτικές του μπόττες επάνω στο τραπέζι που γινόταν ο διαπραγματευτικός.

‘Όσο για μένα, δεν αντιμετώπιζα ούτε στιγμή ότι η μόνη πραγματικότητα, μέσα σ’ αυτές τις παλάτρες, ήταν η μπόττα του Χόφμαν.

‘Όσο, συχνά, ο στρατηγός άνακατευόταν στις πολιτικές συζητήσεις. Μά το έκανε αυτό με τον τρόπο του. Ένα καλό πρωί, γινόμενος έξω φρενών από τις άτελείωτες συζητήσεις για το δικαίωμα των λαών να διαθέτουν τον εαυτό τους, έφτασε έχοντας έναν χαρτοφύλακα, φουσκωμένο από ρωσικές εφημερίδες, προπάντων απ’ αυτές που είχαν σοσιαλεπαναστατικές κατευθύνσεις. ‘Ο Χόφμαν διάβαζε τα ρωσικά εύκολα.

Με σύντομες φράσεις, με ύφος σαρκαστικό, ο στρατηγός κατηγορούσε τους μπολσεβίκους ότι είχαν καταπνίξει τις ελευθερίες του λόγου και των συγκεντρώσεων και ανέφερε, επιδοκίμαζόντάς τα, άρθρα του ρωσικού τροισκρατικού κόμματος, το οποίο, από το 1902, είχε στείλει στον άλλο κόσμο πολλούς Ρώσους που σκεφτόντουσαν σαν τον Χόφμαν. Με περιφρόνηση, ο στρατηγός κατηγορούσε την κυβέρνηση μας ότι στηριζόταν στη βία! Ήταν υπέροχος να

τον άκουει κανείς...

‘Ο Τσέρνιν γράφει σχετικά στο ‘Ημερολόγιό του:

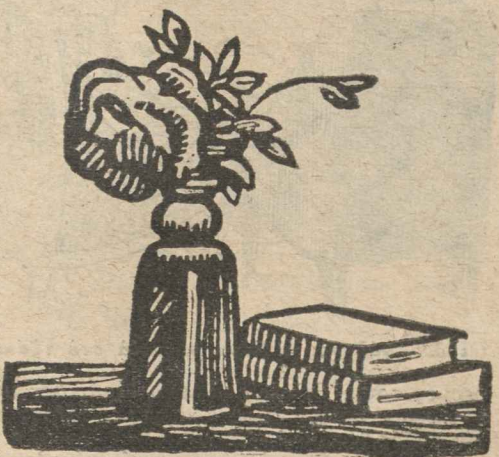
‘Ο Χόφμαν απάγγειλε τον άτυχο λόγο του. Τον προετοίμαζε ημέρες ελόκληρες και φαινόταν περήφανος για την επιτυχία που σημείωσε.

Απάντησα στο Χόφμαν ότι σε μιαν κοινωνία χωρισμένη σε τάξεις, κάθε κυβέρνηση στηρίζεται στη βία. Η διαφορά μόνον ήταν ότι ο Χόφμαν εξασκύσε βία για να υποστηρίξει τους μεγαλοκτηματίες, ενώ η βία ή δική μας είχε σκοπό την υπεράσπιση των εργατών.

Για μερικές στιγμές, η διάσκεψις της ειρήνης μετεβλήθη σε κέντρο μαρξιστικής προπαγάνδας.

‘Αυτό που καταπλήρσει τις κυβερνήσεις των άλλων χωρών στις πράξεις μας και προκαλεί την άγανάκησή τους—έλεγα—είναι αντί να συλλαμβάνουμε τους άπεργους, συλλαμβάνουμε τους κεφαλαίουχους που κηρύσσουν το lock-out και, αντί να τσεκάρουμε τους χωρικούς που ζητούν γαίες, συλλαμβάνουμε τους μεγαλοκτηματίες και τους αξιωματικούς που θέλουν να τσεκάρουν τους χωρικούς.

Το πρόσωπο του Χόφμαν, καθώς με

λούσα, είχε γίνει πεινιό. ‘Επειτ’ από κάθε επεισόδιο αυτού του είδους, ο Κούλμαν, με μια σαρκαστική διαχυτικότητα, ρωτούσε τον Χόφμαν αν έπιθυμούσε ακόμα να μιλήσει για το υπό συζήτηση ζήτημα. Κι’ ο στρατηγός απαντούσε απτόητος:

—Όχι! Αυτό φτάνει!

Κι’ έριχνε μια όργισμένη ματιά προς το παράθυρο.

Μεταξύ των διπλωματών, στρατηγών και ναυάρχων που αντιπροσώπευαν τους Χοεντςόλλερν, τους ‘Αψβούργους, τους Κοβούργους και τον σουλτάνο, η συζήτηση περί επαναστατικής βίας είχαν πραγματικά μιαν ασύγκριτη νοστιμιά.

Μερικοί απ’ αυτούς τους κυρίους δεν έκαναν τίποτε άλλο, κατά την διάρκεια των συνεδριάσεων, παρά να ρίχνουν εξαφρασμένα βλήματα, τότε στον Κούλμαν ή τον Τσέρνιν, και τότε σε μένα. Θα ήθελαν πολύ να τους εξηγήσει κανείς πως έπρεπε να τα καταλάβουν ελ’ αυτά. ‘Όστόσο, χωρίς άλλο, ο Κούλμαν θα τους εξηγούσε ότι η ‘Οπάρξις μας δεν

ήταν παρά ζήτημα μερικών εβδομάδων και ότι έπρεπε να επωφεληθούν του μικρού αυτού διαστήματος για να κλείσουν μια ειρήνη ‘γερμανική’, της οποίας ή συνέπειες θα ήταν εις βάρος των κληρονόμων των μπολσεβίκων.

Στις συζητήσεις περί αξιωματών, η θέσι μου ήταν καλύτερη από του Κούλμαν. Όπως ή θέσις του στρατηγού Χόφμαν ήταν καλύτερη απ’ την δική μου, όταν επρόκειτο περί στρατιωτικών ζητημάτων. Αλλά είν’ ο λόγος για τον όποιο ο στρατηγός δειχνόταν ανυπόμονος να παρουσιάξω όλα τα ζητήματα ως ζητήματα δυνάμεων, ενώ ο Κούλμαν προσπαθούσε τουλάχιστον να δώσει σε μια ειρήνη βασισμένη στον στρατιωτικό χαρακτήρα, την εμφάνισι μιζς ειρήνης στηρίζομένης κι’ εγώ δεν ξέρω σε ποιά αξιώματα.

Για να μειώση την σημασία των λόγων του Χόφμαν, ο Κούλμαν είπε μια μέρα ότι ένας στρατιωτής εκπράξεται αναγκαστικά πύδ δυνατά από έναν διπλωμάτη. Τού απάντησα τότε ότι εμείς, μέλη της ρωσικής αποστολής, δεν ανήκουμε στη διπλωματική σχολή κι’ ότι μπορούσαν να μας θεωρούν μάλλον ως στρατιώτες της ‘Επανάστασης—κι’ ότι, συνεπώς, προτιμούσαμε την χονδροειδή γλώσσα ενός στρατιώτη.

Πρέπει, άλλωστε, να προσθέσω εδώ ότι και του Κούλμαν η διπλωματική λεπτότης ήταν πολύ συμβατική. Κάθε τόσο, μάλιστα, πετούσε την μάσκα για να μας μιλήσει πραγματικά. Θυμάμαι ακόμη με ποιό τόνο διακήρυξε ότι η Γερμανία έπιθυμούσε ειλικρινώς ν’ αποκαταστήσει τις φιλικές της σχέσεις με την προς ανατολάς ισχυρή γείτονά της. Η λέξις ‘ισχυρή’ προσφέρθηκε μ’ έναν τόνο τόσο σαρκαστικό, τόσο προκλητικό, ώστε όλοι, κι’ αυτοί οι σύμμαχοι του Κούλμαν, έννοιωσαν ένα έλαφρό ανασφίρτημα. ‘Επί πλέον, ο Τσέρνιν φοβόταν περισσότερο από κάθε άλλο την διακοπή των διαπραγματεύσεων, γιατί η χώρα του ή ‘Αυστρία ήταν άποικισμένη πειά.

Εντωμεταξύ, ένας άγριος ανταγωνισμός επικρατούσε μεταξύ του Χόφμαν και του Κούλμαν. Κάποτε, απαντώντας σε μια απ’ τις συνηθισμένες επιθέσεις του Χόφμαν, ανέφερα χωρίς όπισθοβουλα την γερμανική κυβέρνηση. Τότε ο στρατηγός με διέκοψε με φωνή στριγγή από όργη και μου είπε:

—Δεν αντιπροσωπεύω εδώ την γερμανική κυβέρνηση, μά την ανώτατη αρχηγία του γερμανικού στρατού.

Τα λόγια αυτά αντήχησαν όπως μια πέτρα που πέφτει επάνω σ’ ένα τζάμι. Κότταξα διαδοχικά τους αντίπαλούς μου που βρίσκονταν από την άλλη μεριά του τραπεζιού. ‘Ο Κούλμαν, με το πρόσωπο συνεσπασμένο, είχε σκύψει το κεφάλι του κάτω και χύταζε το τραπέζι μενιέρηλο. Στο πρόσωπο πάλι του Τσέρνιν ζωγραφίζονταν κάποια σύγχυσις και μια σαρδόνια ευχαρίστησις.

Απάντησα ότι δεν ήταν ο σκοπός μου να κρίνω τις σχέσεις που μπορούσαν να υφίστανται μεταξύ της γερμανικής

κυβέρνησεως και της αρχηγίας του γερμανικού στρατού, μά ότι είχα εξουσιοδοτησι να συγγνωθώ με τους αντιπροσώπους της γερμανικής κυβέρνησεως.

‘Ο Κούλμαν, έννοιεται, έμεινε κατευχαριστημένος από την απάντησί μου αυτή.

Η ΕΙΡΗΝΗ

Καθ’ όλη την διάρκεια του φθινοπώρου, καθημερινώς, έφταναν από το μέτωπο επιτροπές και διενκήρυσαν στο Σοβιέτ της Πετροπούλεως ότι, αν ή ειρήνη δεν έκλεινε πρό της 1 Νοεμβρίου, οι στρατιώτες θα έκαναν μόνοι τους ειρήνη. Αυτό είχε γίνει το σύνθημα στο μέτωπο και, ομαδικά, οι στρατιώτες εγκατέλειπαν τα χαρακώματα. Η ‘Επανάσταση του ‘Οκτωβρίου σταμάτησε κάπως τις εμαδικές αυτές λιποταξίες, μά αυτό, έννοιεται, δεν μπορούσε να κρατήσει πολύ.

‘Ο Κερένσκυ, όταν ανέθηκε στην αρχή, είχε φροντίσει να πληροφορήσει τους πολέμιους ότι τους κυβερνούσε ή στείρα του Ρασπούτιν, ή οποία, τους είχε παρασύρει σ’ έναν άτιμο πόλεμο χωρίς σκοπό. ‘Ετσι, έπειτ’ απ’ αυτό, οι στρατιώτες δεν έδωκαν κανένα λόγο να συνεχίσουν αυτό τον πόλεμο, άλλως για να ειχαριστήσουν τον νεαρό δικηγόρο Κερένσκυ, ή οποίος τους παρακάλεσε σχετικά. ‘Ηθελαν να εξαγαγρίσουν στά σπίτια τους, να ξαναβρουν τις οικογένειές τους, τα χωράφια τους, να δούν την ‘Επανάστασι, ή οποία τους είχε υποσχεθεί κτήματα και την ελευθερία, μά ή οποία, στο μεταξύ, τους κρατούσε, πεινασμένους και ψειριασμένους στις τρύπες του μετώπου.

‘Ο Κερένσκυ, πεισισμένος για την συμπεριφορά των στρατιωτών, των εργατών και των αγροτών, τους αποκάλεσε μια μέρα ‘σκληρούς επαναστατημένους’. Δεν είχε καταλάβει, ωστόσο, ένα μικρό πράγμα: ή ‘Επανάστασις είναι ακριβώς μια εξέγερσις σκληρών, οι οποίοι δεν θέλουν πειά να είναι βίη. ‘Ο προστάτης κι’ ή εμπνευστής του Κερένσκυ, ή ‘Αγγλος πρεσβευτής Μπουγάναν, είχε την άποψη ότι η διηγήθησ’ ‘Απομνημονεύματά του τι ήσαν γι’ αυτόν και τους όμοιους του ή πόλεμος κι’ ή ‘Επανάστασις. ‘Αρκετούς μήνες μετά τον ‘Οκτώβριο, ο Μπουγάναν περιέγραφε ως εξής το ρωσικό έτος 1916—τον τρομερό χρόνο των καταστροφών του ρωσικού στρατού, της οικονομικής άποικισέσεως, τον χρόνο που σχηματίσαν παντού ούρα για να προμηθευτούν τρόφιμα, τον χρόνο, τέλος, που διέλυθη τα πάντα ή Ρασπούτιν:

‘Σε μια από τις πιο γοητευτικές βίλλες που έπισκεφθήκαμε ή Μπουγάναν μίλαε για το ταξίδι του στην Κριμαία, στο 1916), δεν μάς προσέφεραν ούτε κατά την ύποδοχή ψωμί και λάδι σ’ έναν άσημένο δίσκο, μά και κατά την αναχώρησί μας βρήκαμε στο αυτοκίνητό μας ντουζίνες μπιλιές από παλιό κρασί της Βουργουνδίας, το οποίο έκπνοσα εξαερωτικό, δοκιμάζοντάς το σ’ απόγευμα. Είχε πολύ θλιβερό τώρα να είχης κανείς πίσω σ’ αυτές τις ετυχιωμένες ημέρες (!) και να συλλογίζεσαι την αθλιότητα αυτής συμφορές που χτύπησαν τα πρόσωπα αυτά, τα οποία μάς υποδέχθηκαν με τόσο εγκαρδιότητα και φιλοξενία.

‘Ο Μπουγάναν δεν μίλαε, ωστόσο, καθόλου για τις συμφορές των στρατιωτών και των πεινασμένων μητέρων, ή όποιες περίμεναν ώρες ολόκληρες έξω από τους φούρνους για να πάρουν ένα κομμάτι ψωμί. Μίλαε για τις συμφορές

των παλαιών ιδιοκτητών των γοητευτικών επαύλειων και λυπάται γιατί έχασαν τους άσημένιους δίσκους και τα έκλεκτα κρασιά της Βουργουνδίας. ‘Οταν διαβάσεις κανείς τις γελοίες και σοβαροφάνεις αυτές γραμμές, λέει: ‘‘Οχι!... Δεν έκανε άσχημα ή ‘Επανάστασις του ‘Οκτωβρίου που ήρθε στον κόσμο!... Δεν έκανε άσχημα που άρσωσε όχι μονάχα τους Ρωμάνωφ, μά και τον Μπουγάναν και τον Κερένσκυ!’.

Όταν περνούσα για πρώτη φορά την γραμμή του μετώπου, πηγαίνοντας στο Μπρέστ—Λιτόφσκ, τα χαρακώματα ήσαν σχεδόν άδεια. Κανείς δεν μπορούσε πειά να μιλήσει για πόλεμο... ‘Ολοι ήθελαν την ειρήνη, την ειρήνη με κάθε θυσία!... ‘Αργότερα, όταν παρακάλεσα έναν απ’ τους αντιπροσώπους του μετώπου να συστήση στους στρατιώτες λίγη ύπνονη, μου απάντησε:

—‘Αδύνατον!... Απολύτως αδύνατον!... Δεν μπορώ να εξαγαγρίσω στα χαρακώματα, ούτε να πω τίποτε στους στρατιώτες... Θα νομίσουν ότι τους εξαπατούμε όπως έκανε ή Κερένσκυ!...

Η αδύναμία να συνεχίσουμε τον πόλεμο ήταν ολοφάνερη. ‘Ως προς αυτό, δεν υπήρχε ούτε σκιά διαφωνίας μεταξύ του Λένιν κι’ εμένα. Κυτάζαμε, μάλιστα, με την ίδια κατάπληξι κι’ οι δύο

τον Μπουχράν και τους άλλους αποσώλους του ‘επαναστατικού πολέμου’.

Συγχρόνως έν’ άλλο ζήτημα παρουσιάζόταν, όχι λιγώτερο σπουδαίο: ως ποιο σημείο είχε την δύναμη να φτάσει ή κυβέρνηση των Χοεντςόλλερν στον άγωνα της έναντιον μας; Σε μια έπιστολή του προς κάποιο φίλο του, ή κόμης Τσέρνιν έγραφε εκείνον τον καιρό, ότι αν ή δύναμη των Γερμανών ήσαν αρκετές, έπρεπε, αντί να διαπραγματεύωνται με τους μπολσεβίκους, να διαθέσουν έναντιον της Πετροπούλεως και ν’ αποκαταστήσουν εκεί την τάξι. Δεν τους έλειπε, βέβαια, ή κακή θέλησις για να το κάνουν αυτό. Μά θα ήσαν αρκετά δυνατοί; ‘Ο Κάιζερ θα μπορούσε να διευθύνει τα στρατεύματά του έναντιον μιζς ‘Επανάστασεως που ήθελε την ειρήνη; Ποιά επίδρασι μπορούσε να έχει στον γερμανικό στρατό ή ‘Επανάστασις του Φεβρουαρίου, και κατόπιν του ‘Οκτωβρίου; Σε πόσο καιρό ή επίδρασις αυτή θα έκδηλωνόταν; Κανείς δεν μπορούσε ν’ απαντήσει σ’ αυτά τα έρωτήματα. ‘Επρεπε όμως να βρεθί ή απάντησις κατά την διάρκεια των διαπραγματεύσεων. Γι’ αυτό ή διαπραγματεύσεις έπρεπε να τραινάρουν. ‘Επρεπε να δοθεί στους Εβουσιτικούς εργάτες ή καιρός να καταλάβουν την ρωσική ‘Επανάστασι και προπάντων την ειρηνική

πολιτική της.

‘Ετσι είχα πάει στο Μπρέστ-Λιτόφσκ με την άποψις να σταματήσω τον πόλεμο, αλλά και να μην υπογράψω την ειρήνη. Σκεφτόμουν ως εξής: αν ή γερμανικός ‘ιμπεριαλισμός είχε άνικανος να εξαπολύσει τα στρατεύματά του κατά της Ρωσίας, αυτό θα σήμαινε ότι καταγάγαμε μια τεραστία νίκη με άνυπολόγιστες συνέπειες. ‘Αν, αντίθετως, μπορούσαν ακόμα οι Χοεντςόλλερν να μάς καταφέρουν ένα γτύπωμα, θα έγιναι πάντα καιρός να συνθηκολογήσουμε. Ζήτησα την γνώμη και των άλλων μελών της αποστολής, τα όποια μ’ επεδοκίμασαν κι’ έγραψα στον Λένιν.

‘Ο Λένιν τότε μου απάντησε: ‘‘Οταν θα σθεθείτε στη Μόσχα, θα μιλήσουμε γι’ αυτό’.

Όταν πήγα στη Μόσχα και του εξέθεσα τα επιχειρήματά μου, μου απάντησε:

—Θα ήταν βέβαια, ή κατάσταση περίφημη αν ή στρατηγός Χόφμαν δεν μπορούσε να στείλη τα στρατεύματά του έναντιον μας. Μά υπάρχουν τόσες λίγες ελπίδες γι’ αυτό. Θα μπορούσε τον πόλεμο να συντάναται ειδικώς διαλεγμένα μεταξύ των Βουαρχών κουλάκων (*). Και τι χρειάζεται άλλωστε έναντιον μας; ‘Εσείς ή βίβλις μου λέτε ότι τα γερμανικά είναι άδεια. Και αν οι Γερμανοί εξαγαγρίσουν τον πόλεμο;

—Τότε θ’ αναγκαστούμε να υπογράψουμε ειρήνη. Μά τότε θα νική ο σοβιετ σε όλους ότι δεν είχαμε άλλη διεξόδο. Αλλά θ’ απάντησιν για να κατασφραγίσουμε εν’ άποφασιστικό χτύπημα στο θρόνο ότι έχουμε μυστικές σχέσεις με τους Χοεντςόλλερν...

—Βέβαια, αυτό έχει πολλά πλεονεκτήματα... Μά είναι και πολύ ριψοκίνδυνο... ‘Αν τουλάχιστον γινόνασταν έμεις, μά προκαλούσαμε επανάστασι στο γερμανικό στρατό και λαό, θα έπρεπε να μην υπογράψουμε ειρήνη. Η γερμανική επανάστασις θα ήταν πολύ πιο μεγάλη σημασίας απ’ την δική μας... Μά τότε θα έκραγη; Κανείς δεν έδρε τίποτε... Για την συνική, τίποτε δεν είχε πύδ σπουδαίο στον κόσμο απ’ την ‘Επανάστασις μας... Πρέπει να την σώσουμε με κάθε θυσία...

‘Ο Λένιν στάθηκε λίγο κι’ έπειτα εξακολούθησε:

—‘Ας παραδεχτούμε ότι αρνιόμαστε να υπογράψουμε ειρήνη κι’ ότι οι Γερμανοί έδωραρχίζουν την επίθεσι. Τι θα κάνουμε τότε;

—Θα υπογράψουμε την ειρήνη υπό την απειλή των λογχών... Το πράγμα θα φανή πολύ φουκόσο...

—Ναι, μά έν τοιαύτη περιπτώσει κινδυνεύουμε να χάσουμε την Ρωσσία ή την Λιβανία...

Αυτή ή φράσις ήταν ή συνηθισμένη απόστροφος του Λένιν επί μερικές ημέρες.

‘Όστόσο, στην αποφασιστική συνεδρίασι του κόμματος που έγινε στις 22 ‘Ιανουαρίου, παραδέχτηκαν την πρότασί μου: να τραδηώσουμε σε μάκρος τις διαπραγματεύσεις και, σε περίπτωση τελεσιγράφου των Γερμανών, να διακηρύξουμε ότι ή πόλεμος τελείωσε, μά ν’ αναβούμε να υπογράψουμε ειρήνη. ‘Επειτα, να ενεργήσουμε κατά τις περιστάσεις.

(‘Ακολουθεί)

(*) Κουλάκοι ή πλούσιοι χωρικοί.

ΚΙΤΣΑ ΚΟΡΙΝΝΑ

(Η ζωή της δελκτικής βεντέττας)

ΙΑΔΥ Φρίτς, Ρεζάτε Μύλερ, Γκρουστάβ Φρέλιχ, Χοσέ Μοχίκα, Ντίτα Πάρλο... Πόσοι «αστέρες» επέβησαν από την Αθήνα τους τελευταίους μήνες! Η παρέλασι όμως δεν έτελειώσε, ούτε και πρόκειται να τελειώσει. Στο ξενοδοχείο της «Μεγάλης Βρετανίας» κατέλυσε πρό

ήμερών νέα ήρωας της θόδης, Παρισινής αλλά... και ξεχωριστού προελεύσεως. Τό θνομά της σάς είνε γνωστό. Συνεργάτης των «Παναθηναίων» είνε ασυλπηθεί με την καλλιτεχνική σταδιοδρομία της Κίτσας Κορίννα σε αναπόκοις από την Πόλι των Φώτων. Η Κορίννα είνε μια επιθυμία: Νά επιστρέψη στην Ελλάδα, να περάση μερικόν μήνες μακριά από τον θόρυβο του Παρισιού, σε μια δαντελλωτή ακρογιαλιά του Σαρωνικού. Και να πού το όνειρό της έγινε τώρα πραγματικότητα.

Η Κίτσα Κορίννα είνε από τις πιο περιέργες φυσιογνωμίες που μπορεί να συναντήση κανένας. Καλλονή δεν είνε. Και όμως, έχει κάτι που τραβάει και συναρπάζει. Καθώς έχειτε απέναντί σας την λεπτή κορμοστασιά της και παρακολουθείτε τις άμοιλικές κινήσεις των χειρών, τις εκφράσεις που αλλάζει κάθε στιγμή το περίεργο εκείνο πρόσωπο, με τα κατόμμουσα μάτια, που άλλοτε είνε γεμάτα γαλήνη και άλλοτε γυρίζουν ανήσυχα, καθώς ακούετε το παιδικό γέλιο, τις γεμάτες γυναίκα εξυπνάδα και φιλαρέσκεια απαντήσεις, δεν εεύρετε τί είνε αυτό που σάς θέλγει. Τό κορί ή το πνεύμα της Κίτσας: Για να μην ήμαστε ανειλικρινείς και τα δυό. Η Ελληνίδα βεντέττα που παίζει στον γαλλικό κινηματογράφο έχει πολλούς πεσιότερους θαυμαστάς στο εξωτερικό παρά στην πατρίδα της. Αυτό οφείλεται στον τύπο της. Η Κίτσα Κορίννα έχει σταράτη επιδερμίδα και εβένινα σγουρά μαλλιά. Πόσος από τις ξένες συναδέλφους της έχουν τα όπλα αυτά; Ελάχιστες. Έπειτα η Κίτσα έχει και κάτι άλλο. Δίνει την εντύπωση θερμής ιδιοσυγκρασίας...

Στο κομψό σαλονάκι του ιδιαιτέρου διαμερίσματος της Κίτσας, ενώ περιμένουμε να τελειώση την τουαλέττα της, έχουμε μπροστά μας πλούσια συλλογή φωτογραφιών για να την θαυμάσουμε πριν την ιδούμε. Άλλοι πο' άρει με μια δαρύτιμη αμφοία, άλλοι δείχνει μισόγυμνο τό κορί της. Πά' ένα λεύκιμμα με κριτικές ξένων και δικών μας εφημερίδων και περιοδικών. Όλα αυτά πανερώνουν ότι η Κίτσα είνε ευχαριστημένη από τον έαυτό της. Και γιατί να μην είνε; Ένα από τα νεανικά της όνειρα έχει ήδη πραγματοποιηθεί. Η θελε να γίνη «αστέρας». Και έγινε. Πόσος όμως περιπέτειες έμεσολάβησαν. Άν τις ενώσσετε έχετε τό πιο ποιντότυπο κινηματογραφικό σενάριο. Μικρούλα θεόθηκε κλεισμένη σ' ένα μοναστήρι καλογραιών της Ρόδου. Τότε αγάπησε για

πρώτη φορά κάποιον Έταλο αξιωματικό. Έκείνος της έκανε καντάδες. Τι καρδιοχτύπι! Ο νέος την εζήτησε γυναίκα του αλλά ο γονείς της Κίτσας απέρριψαν την πρότασι. Τό ειδύλλιο ήταν μοιραίο να μην έχει καλό τέλος. Ο Έταλος, όστερα από καρό, εχάθηκε. Πού έπληγε; Μερικοί εΐπαν ότι σκοτώθηκε... Περνούν μερικά χρόνια... Η Κίτσα δεν είνε από τους τύπους που μπορούν να ζήσουν την μονότονη ζωή του σπιτιού. Φεύγει κι' έρχεται στην Αθήνα. Έδώ τα ίχνη της χάνονται,

Η κ. Κίτσα Κορίννα.

Ξαναβρίσκονται όμως στο Παρίσι. Τό τρελλό κοριτσάκι των καλογραιών έχει γίνει μεγάλη κυρία, με κατακτήσεις και... θύματα και τό σπουδαιότερο ποιέζει στον κινηματογράφο.

Στις 6 τό απόγευμα η θελκτική βεντέττα όγηκε από την κρεβατοκάμαρά της.

— Νυστάζω ακόμη! Ήτανε τα πρωτα της λόγια.

Και βέβαια πως να μη νυστάξη από κοιμήθηκε τόσο άργά; Έ, βλέπετε δεν ήρθε στην Αθήνα για να κλειστή στον μοναστήρι. Φέρνει τα χέρια της

Από τον αναγνώστη
και την αναγνωρίσει
ως την ηρωίδα του κινηματογράφου
Χαίρεται τον
Χίτσα Κορίννα
Από τον 90 Μάιν.

Ένα αυτόγραφο της κ. Κορίννα, για τα «Παναθηναία».

στα μαλλιά της, που είνε δεμένα με μια λευκή κορδέλλα, και σηκώνει ελαφρά τό φορέμά της για να καθήση στον καναπέ.

— Τι θά πάρετε; ρωτά.

— Μιά συνέντευξι!

Γελάει. Τι σοφ είνε αυτό οι δημοσιογράφοι! Σοφ παύουν συνέντευξι και όταν... κοιμάται. Κάθε αντίστασις είνε ματαιά.

Με αυτά και άλλα η Κίτσα προλογίζει την συνομιλία μας.

— Λοιπόν, λέει, από πού ν' άρξισω;

— Από την επιστροφή σας στο Παρίσι.

— Όρα! Μόλις γύρισα στο Παρίσι, ενώ περίμενα μια μεγάλη γιορτή, εδοκίμασα μια μεγάλη λύπη. Τό φίλι στο όποιον είχα παίζει είχε κατασχεθεί πριν προβληθεί στον κινηματογράφο! Φαντασθήτε την απογοήτευσί μου. Ετύγχεσθε ότι τό κακό έμετριάστηκε γιατί άμέσως άρχισα να γυρίζω την νέα μου ταινία.

— Ο τίτλος της;

— «Τό σκληρό παιχνίδι».

Η Κίτσα Κορίννα έχει την καλωσύνη να μας άφηγηθή τό σενάριο του έργου.

— Είμαι — εξηγεί — άρτίστα σ' ένα καμπαρέ. Μοι άρέσουν όλα τα όμορφα παιδιά. Στο καμπαρέ συνάχουν μερικοί νέοι που μοι κάνουν κόρτες. Έγώ όμως έχω τον νομό μου άλλου. Ρίχνονται σ' ένα πιανίστα, ο όποιος είνε κομμουνιστής. Έκείνος όμως με αποκοιλεί. Για να τον κάνω να με συμπαθήση προσποιούμαι ότι αγαπώ τον κομμουνισμό και τραγουδάω στο καμπαρέ στίγους επαναστατικούς. Μιά μέρα, ο πιανίστας με παίρνει στο δωμάτιό του. Έκει μοι δίνει μερικά προκρούσει για να τις πετάξω σε μια γιορτή. Έγώ όπόγομαι να τό κάνω.

— Όστε γίνεστε επαναστάτρια;

— Όχι ακόμη. Επαναστάτρια γίνομαι, όστερα από καρό όταν ο νέος, που θέλει ότι τον περιπαίζω, τρελλανέται. Τό αποτέλεσμα είνε ότι από την μεγάλο έρωτα τρελλανόμαι κι' εγώ...

— Δυστύχημα που δεν μπορεί να σας συμβή ποτέ στην πραγματικότητα.

— Δεν τό ξέρετε...

Η Κίτσα έχει και αυτή τις έρωτικές της.

— Πώς με δοσκατε; ρωτάει έναν σινάδελο, ο όποιος την γνωρίζει από τό περασμένο της ταξίδι.

— Όμοιατά!

— Αφήστε τ' άστεία, παρακαλώ. Ρωτώ γιατί σε κάποια εφημερίδα με λέγουν άπληρη. Είνε τοιομό!

— Σας ενδιαφέρουν ή γνώμες των άλλων;

— Πολύ!

— Μήπως αγαπάτε κανένα;

— Τι έρώτησι! Αγάπησα αρκετά στο φίλι και είμαι κορασμένη!

Η Ελληνίδα βεντέττα μιλάει κατόπιν για την κρίσι του κινηματογράφου. Πολλοί «αστέρες» του γαλλικού κινηματογράφου που είχαν πάει στο Χόλλυγουντ επιστρέφουν τελευταία ο ένας όστερα από τον άλλο.

— Ποιά είνε ή ζωή σας στο Παρίσι;

— Η ζωή μου στο Παρίσι; Σηκώνομαι τό πρωί στις 5 1/2.

— Γιατί τόσο ένωρίς;

— Αυτό γίνεται όταν πρέπει να πάω στο στούντιο. Στις 6 πρέπει να βρίσκωμαι εκεί.

— Σπώρ κάνετε;

— Πώς! Κάθε πρωί κάνω Σουηδική γυμναστική. Αύτη είνε ή προσευχή μου. Μοι άρέσει εξαιρετικά ή ιππασία, νωρίς όμως να τα καταφέρνω ακόμη. Φτάνει να σάς πώ ότι πέφτω τέσσερες και πέντε φορές στην κάθε κούρσα.

— Τι άλλο κάνετε για να διατηρήτε την κοιψότητά σας;

— Δεν τρώω. Πρός Θεού, μη τό γράφετε αυτό και γίνω άφορηή κακός.

— Τι αγαπάτε περισσότερο;

— Έδώ ή Κίτσα ξαφνιάζεται. Αποφεύγει να μας κυτάξη μη τυχόν μαντεύσουμε την σκέψι της.

— Η απωθή, λέει, είνε ή καλύτερα άπάντησι.

— Πρέπει ν' άπαντήσετε.

— Πρέπει; Έ τότε θά σάς πώ ψέμματα... Δεν λέγονται, βλέπετε, όλα...

Είμαστε άναγκασμένοι, όστερα από την έπιμονή της, να μετριάσουμε τό «ύφος» της έρωτικής.

— Τι σάς άρέσει περισσότερο;

— Νά ταξιδεύω.

— Ποιόν άστέρα προτιμάτε;

— Από τους άνδρας τον Σάρλ-Μπουαγιέ...

— Και από τις γυναίκες;

— Την Ροζέ.

Την μεταμόρφωσι της Μάρλεν Ντητριχ σε άνδρα πως την βλέπετε;

— Άστεία!...

— Πού την αποδίδετε;

— Θέλει να μιμηθή την Γκρέτα Γκάρμπο. Η Ντητριχ και ή Γκάρμπο κάνουν τις ίδιές πράξεις. Καμιά μέρα θά θγούν στον δρόμο όλόγυμνες!

— Σας θά θέλατε να φορέσετε άνδρικά;

— Είμαι πολύ γυναίκα για να ντυθώ άνδρας!

Στην Ελλάδα ή Κίτσα Κορίννα θά μείνη 2 με 3 μήνες. Στο διάστημα αυτό θά «γυρίση» μαζί με τον Ζάν-Μωρά την «Λυσιστράτη». Στο φίλι αυτό πιθανόν να λάβουν μέρος ή κ. Κοτοπούλη και ή κ. Κυδελή.

Ο ΡΕΠΟΡΤΕΡ

Η ΣΟΦΙΑ ΤΩΝ ΛΑΩΝ

ΕΒΡΑΪΚΕΣ ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ

— Η φρόνιμες γυναίκες χτίζουν τό σπίτι τους κι' ή τρελλές τό γκρεμίζουν, σκάδοντάς το με τα χέρια τους.

— Όποιος λυπάται τό ραβδί του, δεν αγαπάει τό παιδί του.

— Όποιος πάει με τους σοφούς, γίνεται κι' αυτός σοφός, κι' όποιος πάει με τους γαμένους, χάνεται κι' αυτός.

— Παντρεύει εκείνος που μαζεύει με την φούχτα και ξοδεύει με τα νόγια.

— Άλλοίμονο στο μαγαζί πώχει την πίσω πόρτα μεγαλύτερη από την μπροστινή.

— Η άδικία είνε σαν τό νερό στο λυχνάρι.

ΑΠΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ ΤΩΝ ΣΤΟΥΝΤΙΟ

ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΠΕΝΝΙΕΣ

Η Γκρέτα Γκάρμπο επέστρεψεν από την Σουηδία, και βρίσκεται ήδη στο Σάν Ντιέγο της Καλιφορνίας, γιατί ή μεταναστευτικές άρχές θέλουν να μάθουν πότε θά γίνη Αμερικανή όνήσος, όπως έχει όποσασθεί. Τό πρώτο φίλι, στο όποιο θά παίξη ή Γκάρμπο, θά είνε «Η Βασίλισσα Χριστίνα», θά πληρώνεται δέ 35.000 δολάρια εβδομαδιαίως.

Ο Ουάρεν Ουίλλιαμ μοιάζει τόσο πολύ με τον Τζών Μπάρρυμωρ, όστε δλοι οι ήθοποιοι τους συγχέουν στο Χόλλυγουντ.

Η Σάλλυ Μπλάιεν, άδελφή της διασήμου ήθοποιού Λορέττας Γιούγκ, άνήγγειλε τους άραβδώνας της με τον Άγγλον άριστοκράτη λόρδο Σάρλ του Βάρδινγκ.

Περνιτόν να σάς πώ σχετικώς ότι όλη ή άμερικανική άριστοκρατία τό φυσά και δεν κρινώνει, γιατί όλοι ενομίζουν ότι ο Άγγλος σύγγης θά έπαιρνε σύζυγο της σειράς του.

Η Σαρλότ Σούζε έπαυτέλεια άγγλικά σε διάστημα έξ μηνών.

«Ναγκάνα» είνε ο τίτλος της νέας ταινίας, της Τάλα Μπιρέλ. «Ναγκάνα» δέ, σημαίνει στην άφρικανική διάλεκτο «Η άσθένεια του Ύπνου». Ο Μέλβιν Ντοούγκλας θά παίξη στην ταινία αυτή τον ρόλο του νεαρού ιατρού που προσπαθεί να σώση τους νέγρους από την άσθένεια του όπνου.

Ο Άνρ Γκαρά ήλθε από την Γαλλία, για να παίξη με την Ζανέτ Γκαλίνγορ στην ταινία «Ιδανική».

Ο Κέν Μένναρντ είνε και εξαιρετός αεροπόρος. Τελευταία, μάλιστα, έσπότηχημάτισε με τον Μορίς Σεβαλιέ να διασχίση μόνος του την Μεξικανική έρημο, την «Πεδιάδα του Θανάτου», όπως την βνοιάζουν.

Περνιτόν είνε να σάς εΐπομε ότι έκέρδισε τό στοίχημα αυτό.

Ο Ουώλτερ Μπάρρον κινεί τελευταία την περιέργεια όλων των σάρας, γιατί έμφανίζεται παντού με μια μυστηριώδη έμφανή.

Η Τζέαν Μάρς άναστάτωσε όλόκληρο τό στούντιο της Κολούμπια, με τις φωνές της, γιατί ένα γουρουνάκι εχώθηκε μέσα στο καμαρίνι της και της τό έκαμε άνω-κάτω.

Ο πλέον δημοφιλής άνθρωπος του Χόλλυγουντ δεν είνε ο Ραμούν Νοβάρρο, ή ο Κλάρκ Γκέμπλ, αλλά ο μικρός Ντέλα Φαλαίζ, σύζυγος της Κώνστας Μπέννεντ.

Ο Γκάρι Κούπερ άναγκάστηκε να βάψη τό αυτοκίνητό του από λευκό κατάμαυρο, γιατί όλοι οι θαυμαστές του, έγραφαν τά δνόμά-τά τους επάνω του.

Άριστούργημα άριστουργημάτων, όπως λένε όλοι, είνε ή νέα ταινία «Καβαλαίη», (Ιπτική Πάρελασις).

Ο βασιλεύς και ή βασίλισσα της Άγγλιας εξέφρασαν την έπιθυμίαν να την ιδούν, και πρόκειται να παιχτή ήδη στ' άνάκτορά τους.

Όστερα από τό διαζύγιο της Τζέαν Κρά-σοφορντ και του Ντούγκλας Φαίριμπακς, υίοις — που εξακολούθει ν' άπασχολή τον τύπο της Άμερικής — έχουμε τώρα και ένα άλλο διαζύγιο... άπλώς καλλιτεχνικό. Η Ζανέτ Γκαλίνγορ δηλαδή αποφάσισε να μη ξαναπαίξη πειά κανένα φίλι με τον Τσάρλ Φαρρέλ, τον άποκλειστικό παρτεναίρ της ως τώρα!

Κανείς δεν ξέρει τα αίτια της ξαφνικής αυτής άποφάσεως της γοητευτικής Ζανέτ. Όπόσο ή κακή γλώσσας ψιθυρίζουν ότι ο Τσάρλ της είχε δώσει από καιρό όπόσους γάμου χωρίς όμως να την πραγματοποιή. Και ή Γκαλίνγορ, βλέποντας ότι ο ρόλος της δεν έννοούσε να κρατήση τον λόγο του, πόν χωρίς... από της θόδης.

Όστερ από την άνοη της Γκρέτα Γκάρμπο να παίξη τον πρώτο γυναίκα ρόλο σ' ένα φίλι με υπόθεση τη ζωή του διασήμου άπατεώος Ίθωρ Κρόβυερ, προσελήφθη ως πρωταγωνίστρια για την ταινία αυτή ή Αλίκη Νταμιτά.

Στο μεταξύ, ή Γκρέτα άρχισε τό γύρισμα του νέου της φίλι, με θέμα τη ζωή της διαβόητης βασίλισσας της Σουηδίας Χριστίνας.

Ο Μιλτόν, ο άληθινός Μπουμπούλι, εξέφρασε την έπιθυμία να γίνη σκηνοθέτης. Και όταν τον ρώτησαν τί είδους φίλι σκεπτεύει να γυρίση, άποκρίθηκε σοβαρώτατα:

— Τραγωδίες, φυσικά! Μη ξεχνάτε ότι τό πρώτο θεατρικό έργο στο όποιο έπαιξα, πριν γίνω σανσνιέ, ήταν ο Οιδίπους Τύραννος.

ΧΟΛΛΙΓΟΥΝΤ — Μάος.
ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΛΟΒΕΡΑΟΥ

'Ανάμεσα από δύο αγάπες

Της Μ. Ντελλού

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ. — 'Ο 'Ιταλός άριστοκράτης μαρκήσιος Σιλβίο ντ' Ορσέλλα, ό οποίος έχασε πρό τριετίας τη λατρευτή του σύζυγο 'Ελένη, αποφασίζει να ξαναπαντρευτεί για να ευχαρίστηση τον πατέρα του, χαρίζοντάς του έναν έγγονο που θα διαιώσει το παλιό όνομα της οικογένειάς του. 'Η θεία του κόμισσα Ριζίνι του υποδεικνύει ως σύζυγο την προστατευμένη της Τζινέβρα Καμπέστρι, μια νεαρά κόρη όρφανη, από καλή οικογένεια, με πολλά ήθη και φυσικά χαρίσματα, με κατεστημένη οικογένεια. 'Ο μαρκήσιος δέχεται την πρόταση της. 'Από τότε παρακαλεί τη θεία να του προσδώσει την Τζινέβρα, ότι δεν πρέπει να περμένη τίποτε άλλο του να προσδώσει την Τζινέβρα, η οποία, κατόπιν πίσεως και των γονέων της, δέχεται το συνοικέσιο. Τότε ό ντόν Σιλβίο επισκέπτεται τους γονείς της Τζινέβρας και τους παίρνει μαζί με τη νέα κόρη στη βίλλα του, για να τους γνωρίσει στον πατέρα του.

(Συνέχεια έκ του προηγούμενου)

'Ο ντόν Σιλβίο ήταν φανερωμένος γαλήνιος, γιατί συγκρατούσε την όδυν του —την φρενή όδυν των αναμνήσεων. Πριν από τέσσερα χρόνια, σ' ένα πάρκο της Νορμανδίας, γινόταν μια σιγήνη σχεδόν παρόμοια : 'Ο πατέρας κι' η μητέρα της 'Ελένης κίτταζαν κι' ευδαιμονία την κόρη τους και πόνι μνηστήρα της, καθισμένους κοντά κοντά. 'Από τότε γαλήνια, τρυφερά και φρενιά, ημιμόνονταν άκοινοτά. 'Από τότε η Τζινέβρα, η οποία, κατόπιν πίσεως και των γονέων της, δέχεται το συνοικέσιο. Τότε ό ντόν Σιλβίο επισκέπτεται τους γονείς της Τζινέβρας και τους παίρνει μαζί με τη νέα κόρη στη βίλλα του, για να τους γνωρίσει στον πατέρα του.

—Θά έπρεπε να δείξης τους κήπους στη ντόνα Τζινέβρα, παιδί μου, του έλεε ξαφνικά ό ντόν Πάολο.

'Ο νέος ευπατριδής άνασχίτησε έλαφρά, άκούγοντας τα λόγια αυτά του πατέρα του. 'Η σκέψη του τον είχε τραβήξει πολύ μακριά απ' την ευδαιμονική ταράτσα, απ' αυτούς τους ξένους, απ' αυτή τη νέα κόρη, τη σοβαρή και δειλή, που ήταν τώρα μνηστή του.

—Μά πολύ ευχαρίστος, απάντησε μηχανικά, αν αυτός ό μικρός περιπατος άφείσει στη ντόνα Τζινέβρα.

'Η νέα, με μια ματιά, συμβούλευσε τη μητέρα της. Κι' η ντόνα Μαρία της έλεε άμέσως :

—Πήγαννε, πήγαννε, Τζινέβρα.

Οι μνηστήρες, πλάι-πλάι, κατέβηκαν άρχα τα μαρμαρένια σκαλοπάτια και προχώρησαν σε μια ήλιολουσμένη δονδροστοιχία, μιλώντας για τα τραντάφύλλα και για την καλλιέργειά τους. Καθώς μιλούσαν περπατούσαν, ό Σιλβίο έκανε μερικά και τα πρόσφερε στη ντόνα Τζινέβρα, ρωτώντας την ποιά της άρεσαν περισσότερο. Συγχρόνως της έλεε :

—Σε λίγο όλα τα τραντάφύλλα θα μαρμαρούν. Μά θα δώτε τον 'Ιούνιο τί ύπεροχη άνθισα έχουμε εδώ....

Και την ίδια στιγμή έλεγε μέσα του : «Τέτοια εποχή ήρθα εδώ με την 'Ελένη. Έκει, κάτω απ' την άνθισμένη αυτή στοά, τη στεράνουν με τραντάφύλλα, κι' εκείνη γελούσε....».

Τα νερά ξεπρόσσαν από μαρμαρίνες κρήνες στη σκά που εξαρχαν συνδένονταν από μνηστές και ροδόκαρνες. Ριγούσαν, γλαυιά και φρενιά, μέσα στις δεξαμενές, κάτω απ' τη θερμή λάμψη του φλογερού ήλιου. Λευκά αγάλματα πρόβαλλαν κάθε τόσο μέσ' απ' τα φανταχτερά γεράνια. 'Η Τζινέβρα τα κίτταζε δι' αυτά φρενιά και άναρωτιόταν : «'Αλήθεια είναι δυνατόν ότι μια μέρα, σε λίγο, θα βρούμεμα εδώ, όπως στο σπίτι μου;».

Πιο πόρα, ανάμεσα από λιγερά κινεματόσια, κοιμόταν μια μικρή λίμνη, γεμάτη τραντάφύλλα νούφαρα. 'Η ιδιοτροπία ενός μαρμαρίνου 'Ορσέλλα την είχε σκέψει άλλοτε, και την είχε περιβάλλει μ' ένα μαρμαρένιο κρητιδίωμα. 'Η Τζινέβρα στάθηκε εκεί μια στιγμή κι' έσκυψε προς το σκοτεινοπόρσινο νερό. Τό άναλαφρο κορμί της λήγισε με χόρι κι' ό λαμμός της ό άλαβόφινος και λεπτός, θύμψε με τις κομψές γραμμές του βροχίου

άγαλμα.

'Ο Σιλβίο που την κίτταζε μηχανικά, τό πρόσεξε αυτό, καθώς και τις γοητευτικές γραμμές του προφίλ της και την όμορφιά των μακρών μαύρων και μεταξένιων της βλεφαρίδων που έτρεμαν στην άκρη των βλεφάρων. Μά δεν ένοιωσε μέσα του καμιά χαρά. 'Η συγκίνησε που τον έβλεπε, ήταν καμμένη μονάχα από όδυν και μια κρυφή όργη. Σκεφτόταν : «Γιατί αυτή είναι ακόμα ζωντανή και τόσο όμορφη, ενώ ή 'Ελένη μου...». Μνησκακούσε έναντιον της Τζινέβρας κι' αυτή την όμορφιά που της είχε άνακαλύψει τόσο ξαφνικά. 'Ως τη στιγμή εκείνη την είδισε άσημαντή, μάλλον καλή, παρ' όσα, αυτό ήταν όλο. 'Η άνάμνηση της ξανθής όμορφιάς της 'Ελένης, της γελούπτης της χάρις, της άριστοκρατικής της κομψότητας, τον είχε καταδιώξει μυστικά τη δειλή κι' εύγενή αυτή νέα, την τόσο σοβαρή κι' επιφυλακτική, που γινόταν με τόση απλότητα χωρίς καμιά φροντίδα κομπεταρίας και φανόταν πως άνοιχσε πόσο όμορφη ήταν ή πλούσια μελοχρωμή κόμη της, που τη χτένιζε έντελως τυχαία. Είχε σκεφθεί μάλιστα μια όδυνηρή έκπαυση : «Ποτέ δεν θα γίνω εάν την 'Ελένη μου τόσο γοητευτικά κομψή. Μά τώρα δεν έκανε πια αυτή τη σκέψη. Αυτή που ήταν μυστικά του είχε μια όμορφη διασπορά απ' της 'Ελένης, με καθόλου κατώτερη.

Έξαφνα, ή Τζινέβρα γέμισε προς τό μέρος του. Συνάντησε τότε ένα βλέμμα τόσο θολωμένο, που την έξασπασε και την έκανε ν' άνασχίτησε από μια μυστική άνησυχία. Μά άμέσως ό Σιλβίο, συνερχόμενος, άρχισε να της μιλάει πάλι και μάλιστα κάπως πιο ζωηρά από πριν. Τό έκανε αυτό για να πάρη δύναμη να τρώσει ως τό τέλος και να παίξη άνομα το ρόλο του κοντά σ' αυτή τη νέα κόρη, που του ήταν τόσο βαθιά άδιάφορη.

Εναγώνισαν προς τό μέρος της βίλλας. Τώρα ή ζέστη του ήλιου είχε άρχισει να λιγοστεύει. Τό γλυκό φως του δεν φλόγιζε πια τα λουλούδια, ούτε τό κοιμισμένο νερό των δεξαμενών. Τό άκουμα των ρόδων πλημμύριζε τον άέρα, μετεδιδόμενο με τό βαλσαμικό μύρο των κυπαρισσών. 'Η Τζινέβρα σκεφτόταν : «Πόσο ή άρα αυτή είναι όμορφη!». Μά δεν τόλμησε να τό πη δυνατά.

Καθώς πλησίαζαν στην ταράτσα, ένα ύπεροχο λευκό σκυλί δόρυμψε από μια γεστοκή δονδροστοιχία, γανγίζοντας πρόσχαρα, και πήγε και πήδηξε επάνω στο Σιλβίο. Έκείνος έκανε μια άναπόμνη χειρονομία και σπεύδοντας νευρικά τό έζω, έλεε γαλήνια :

—Κάτω, Τόυτο! Κάτω! Πήγαννε!...

Τότε ή Τζινέβρα φώναξε :

—'Ω! άφήστε τον! 'Αγαπάω τόσο τό σκυλί!

Και άπλώνοντας τό χέρι της, χάραισε τό κεφάλι του ζώου που τεντωνόταν προς αυτή.

'Ο Τόυτο την κίτταζε με μάτια προσεκτικά και φανόταν σαν να τη ρωτούσε :

—Ποιά είσαι σύ;».

—Τί άνοιας πόν είναι! Έξαπλήθηκε ή Τζινέβρα. Και τί αγαπό βλέμμα που έχει! Τόν λέει Τόυτο; Εκεί έινε δίωσας : 'Ο Σιλβίο της απάντησε σύντομα :

—Ναι, είναι δικός μου.

Τά χασκατροποιότατά του είχαν διαστειλάει και τα γέλη του έβρισαν λίγο. Έποίησε ένα θολό βλέμμα στο σκυλί που έβλυνε σιγανά τό γαντοροσμένο χέρι της Τζινέβρας και έανάμνησε να βαδίσει σιωπηλά προς την ταράτσα.

Έκει, ή Τζινέβρα βόησε όμορφα λόγια για να έκφυράσει στον μέλλοντα πεθερό της τον θανασιμό που της είχαν προκαλέσει οι κήποι της βίλλας. 'Ο ντόν Πάολο, ενώ έκείνη μιλούσε, την κίτταζε με μεγάλη συμπάθεια. Την έβλεπε να καθίσει κοντά του κατά τό έλαφρό πρόγευμα που έπροβιόσθη κατόπιν, ενώ ό γιός του καθόρθωσε να κάνει τον έσπηση Καμπέστρι σχεδόν φλύωρα, μιλώντας του για τις προσφρείες του Ισοριέζ μελέτες.

Τό αδοκίμητο έξαπτιψε σε λίγο τους Καμπέστρι στην καπνία του. 'Ο Σιλβίο τους συνώδεσε ως εκεί. Κατά την επιστροφή, πήγε και βόησε τον πα-

Προχώρησαν πλάι-πλάι σε μια ήλιολουσμένη δονδροστοιχία.

τέρα του, ό οποίος ήταν ακόμα στην ταράτσα.

'Ο ντόν Πάολο, μόλις τον είδε, του έλεε ζωηρά :

—'Η έλλογή σου είχε θαυμασία, ποιά μου. Αυτή ή νέα κοίτη άρεσει ύπερβολικά.

—Τότε, τόσο τό καλότερο, άγαπώτε μου πατέρα.

—Και σε σένα, Σιλβίο;... Σε σένα;

'Ο Σιλβίο απάντησε ψυχρά :

—Είπε ότι έπιθυμούσα : διακριτική, άνοιατά έξυπνη και καλή, καθώς μου φάνετα....

—Κι' όμορφη, έξαιρετικά όμορφη.

—Αυτό είναι άναμφισήγηση. Είμαι πάντως εύτυχής, γιατί σάς έκανε τόσο συμπαθή έντίπωση, πατέρα μου.

—Σοι τό επαναλαμβάνω, Σιλβίο, μου άρεσε πολύ. Θα γίνω για σένα μια άούγκρητη σύντροφος.

'Ο νέος μαρκαίος δεν απάντησε σ' αυτά τα λόγια. Τό βλέμμα του ήταν προσηλωμένο στο σκυλί που είχε παραμώσει πλάι στην πολυθόνα του πατέρα του. Ένας ύπεροχος παρουσιόστηκε εκείνη τη στιγμή για να έσπευδσει τό τραπέζι και ό Σιλβίο του έλεε με ύφος άνασχίτημο :

—Σας έχω σιγήσει, Μπενουόττο, να κρατήσετε τον Τόυτο κλειστό σήμερα τό απόγευμα. Έτσι εκτελείτε τις διαταγές μου;...

'Ο Μάιο, έσοχούστε, άνοιξε την πόρτα και ό σκύλος έξαρνε.

'Ο Σιλβίο έκανε μια κίνηση των ώμων και ψιθύρισε : «'Αδέξιος!».

Κατόπιν πήγε ένα ποφού απ' τό τραπέζι και ήταν πλάι στο ντόν Πάολο, τό άνομα και κατέβηκε τα σκαλοπάτια της ταράτσας.

'Ο πατέρας του τον κίτταζε ν' άνασχίτησε, συλλογίζοντας με άλλη άναμνηση με κάποια όργη : «Πήγαννε στον τάφο της! Και σήμερα ακόμα...! 'Α! πόσο θα δυσκολενθή ή Τζινέβρα να πη κάνει να τον ξεχάσει!».

Στη στροφή μιας δονδροστοιχίας, ό Σιλβίο πέταξε τό ποφού του κι' άρχισε να περπατάει με βήμα πιο γρήγορο. Έξαφνα τό τε άπελήγη, ότι ό Τόυτο τον παρακαλούσε. 'Απότομα, στάθηκε κι' έδιωξε τό σκυλί με μια άνασχίτημη χειρονομία.

—Φίγες! του φώναξε. Την έξαπες κούλα, έσύ που τόσο σ' αγαπάς! Είσαι έτοιμος να δώχης τό χέρι της άλλης!... Φίγες!...

Και προχώρησε μέσα σε μια δονδροστοιχία κυπαρισσών κι' έφτασε σε μια μικρή πλατεία, φρενιά με τα πό πρόσινα ρόδα. Στη μέση της πλατείας αυτής ημιμόνονταν τό μικρό μαρμαρένιο παρκοκίτιο, κάτω απ' τό οποίο άναπαύονταν τό λείψανο της πρώτης σιγήνης του νεαρού μαρκαίσιου 'Ορσέλλα.

'Ο Σιλβίο άνοιξε τη σκαλιστή σιδερένια πόρτα και προχώρησε με βήμα βαρύ. Ένα κενόταρο από λευκό μαρμαρό ημιμόνονταν μέσα. Λουλούδια τό περιστοιχίζαν, έστειγνόντας από κομψούς άμυγδαλούς. Στο βάθος, πάνω από μια μαρμαρένια κονσόλα, σκεπασμένη από λουλούδια, ένας Έστρωμένος από φλάντζα ύπλωνε τα χέρια του. Τό φως του δειλινού, που έπαισε στο παρεκκλιμένο από την άνοιχτή πόρτα, χτυπούσε στο πονεμένο του πρόσωπο τον μαυρίχρη.

'Ο Σιλβίο γονάτισε κι' άκούμπησε τό μέτωπό του και τα χέρια του επάνω στο μάρμαρο του πάφου. Έμεινε έτσι πολλή ώρα κι' ήταν φανερό πως έβλαψε, γιατί οι όμοι του άναταραζότουσαν κάθε τόσο. Κι' έξαφνα έλεε απότομα :

—Μη φοβάσαι τίποτε, άγάπη μου! Έκείνη δεν θα πάρη ποτέ τη θέση σου μέσα στην καρδιά μου! Θα είσαι πάντα μονάχα έσύ ή πολυαγαπημένη μου, όπως σοι δοκίμαχα.

Τά χέρια του άγγιξαν τό μάρμαρο σ' ένα φίλημα και νοιώθοντας την κρύα του, άνατρίχασε έλαφρά μέσα στη μυσμένη ζέση του παρεκκλιμένου, όπου ξεμυχούσαν τα λουλούδια.

IV

'Ο ντόν Σιλβίο, από κείνη την ήμέρα, πήγαννε τακτικά στο σπίτι της Καμπέστρι. 'Η Τζινέβρα δεν δοκίμαζε καμιά στενοχώρια να βρούμετα μόνη με τον μνηστήρα της, γιατί της φρενόταν πάντα εύγενικά, λεπτά και κάπως ψυχρά. Γι' αυτή την ψυχρότητα, ή νέα κόρη ούτε ξαφναζόταν, ούτε άνησυχούσε. 'Η άπουσία κάθε ρομαντικού αίσθηματος απ' αυτή κι' ή άγνοια των πραγμάτων του έρωτος, της έέπρεπε ν' άντιμετωπίζει με γαλήνη την ιδέα, ότι ό ντόν Σιλβίο θορυπούσε πάντοτε την πρώτη του σύζυγο κι' ότι παύοντάς αυτή, έκανε ένα γάμο λογικής. Κι' εύρισκε πολύ φυσικό τό ότι ό μνηστήρας

της δεν ένηνοθε ακόμα καμιά στοργή κι' αυτή, ή οποία του ήταν ύπολιτος ξένη πριν από λίγο καιρό. Μήπως κι' αυτή ή ίδια δεν τον είχε άραβιδώσει χωρίς να νοιώθη κανένα άλλο αίσθημα άπέναντί του; Έκτός από μια άπλη συμπάθεια κι' έκτίμηση; 'Η άγάπη θα ορό- τον με τον καιρό, όταν θα γνωρίζοντουσαν καλύτερα. Δεν θ' άραγο- σε μάλιστα να εθί, όπως έβρινε ή Τζινέβρα απ' την καρδιά της. Γιατί, ήμέρα με την ήμέρα, ένοιωσε να μεγαλώνη μέσα της ένα αίσθημα πολύ γλυκό, που τη συνέδεε πιο βαθιά μ' αυτό τον χθεσινό έρωτα, του οποίου θα γινόταν άξιο ή συντροφισσα όλης του της ζωής.

'Ο Σιλβίο δαγκνόταν έξαιρετικά γοναυόδορος προς την μνηστή του και την οικογένειά της. 'Η ντόνα Μαρία, ή οποία δεν έλεγε ποτέ καλό για κανένα, άναγνώριζε πως ήταν αληθινός ευπατριδής. 'Ο έσπησης Καμπέστρι έκτιμούσε, εκτός των άλλων, και τις άπείραστες γνώσεις του. 'Η Τζινέβρα ένοιωσε κι' αυτόν μεγάλη εύγνωμοσύνη, γιατί είχε πει μια μέρα, χάραινοντας τα χλωμά της μάγουλα : «Πρό- πει να μάς τη στέλνεται συχνά στη βίλλα αυτή τη μικρούλα. 'Ο ζω- γόνος άρας των κήπων θα της κάνει μεγάλο καλό...».

'Η Τζινέβρα άναγνώριζε σ' αυτόν άδρότητα, καλωσύνη —μια καλωσύνη κάπως ψυχρή και κρυφή, κι' όχι διαφανή, σαν του πατέρα του. Όταν ή νέα κόρη πήγαννε με την μητέρα της στη βίλλα 'Ορσέλλα, ένοιωσε τον έρωτό της να θεμαίνεται από την έγκαρ- δία ύποδοξη του ντόν Πάολο κι' από την πατρική στοργή που της έδειχνε. Θα έλεγε κανείς πως ό γέρο μαρκαίος με τη στάση του αυτή προσπαθούσε να οβίση την έντίπωση που μπορούσε να κάνει

στη νέα κόρη ή ψυχρότης του γιού του. Και στις λεπτές φροντίδες του προς τη μέλλοντα νύ- φη του, έβλεπε κανείς κάτι τό αυθόρμητο που δεν ήπχησε στις περιποιησεις του ντόν Σιλβίο περιποιησεις που του τις υπαγό- ρεινε άναγκαστικά ή εγγένειά του.

Έτσι πλησίαζε ή ήμέρα του γάμου. Τό νυφικό φόρεμα της Τζινέβρας ήταν έτοιμο κι' άπλώνονταν διόλεινο στο κρεβάτι ενός άχρηματούχου δωματίου. Τα δώρα του γάμου γέμι- ζαν τό τραπέζι του ίδιου δωματίου, τα σαρτάκια των κομμένων και τα ντουλάπια. Όταν ή Τζινέβρα έβλεπε σ' αυτό τό δωμάτιο, της φανόταν πως έβριταν σ' έναν κόσμο έντελως καινούριο, που την τραβούσε με τό θέληγρά του, με και συγκρόνους την άνησυχία. Λίγο. 'Απλανε τό χέρι της επάνω στο μετέξι από νυφικό φορέματος και ψηλάριζε τις δαντέλλες του, λέγοντας : «Συ' αλήθεια, σι' αλήθεια πρόκειται ν' αλλάξει τό σο ή ζωή μου;».

Μά ή έμμεση γαλήνη της άκούσε πάντοτε τους φόβους της. 'Ο Σιλβίο της έένεπε μια εμπιστοσύνη που μεγαλώνε όσο τον γνώριζε καλύτερα. Εύρισκε σ' αυτόν όλες τις ιδέες που ήσαν και άρες της. Ένοιωσε μάλιστα εύτυχία, προσέχοντας τον σοβαρό χαρακτήρα του, ό όποιος δεν της φανόταν πάλι κλειστός. Και δικούς τον συμ- παθούς περισσότερο για την καλωσύνη του, για τη γοητεία της φρενιότητας του και για την έξαιρετική του άνταξη —τον σιωπη- λό τον είχε συνήθει.

Έν' απόγευμα, ό Σιλβίο έφτασε στο σπίτι του Καμπέστρι μια ώρα άρότερα απ' την τακτική του. Διευκολύνθηκε για την άνο- πορία του αυτή με τη συνήθειά του εύγενεία, λέγοντας πως είχε καθυστερήσει, υπαγορεύοντας στον γοητευτικό του μαρκαί- ος έπιστολές.

'Η ντόνα Μαρία του έήτησε τη γνώμη του για διάφορες λεπτο- μερείες του γάμου, ό οποίος θα γινόταν μετά όγτώ ήμέρες. 'Απάν- τησε καταβάλλοντας μια διοράνη προσπάθεια για να διώξη κάποια έννοια που διαβάδωναν σι' άρηρημένα και σκοτεινά μάτια του. Κατόπιν πήγε με τη Τζινέβρα στον κήπο και καθήσαν κάτω από τη σκά. Της μίλησε για τό πατέρι που θα έκαναν μετά τό γάμο της και για τό όποιο, πριν από λίγες ήμέρες, της είχε έψησει τη γνώμη της. 'Η Τζινέβρα έπιθυμούσε να άκούση τη γαλήνη της γνώμης της. 'Η Τζινέβρα έπιθυμούσε να άκούση τη γαλήνη της γνώμης της. 'Η Τζινέβρα έπιθυμούσε να άκούση τη γαλήνη της γνώμης της. 'Η Τζινέβρα έπιθυμούσε να άκούση τη γαλήνη της γνώμης της.

(Ακολουθεί)

Η "Ολίβ Μπόρντεν".

(Το παρακάτω άρθρο, έγκειν της άλλης του αξίας, παρουσιάζει και το ιδιαίτερο ενδιαφέρον ότι μιλούν σ' αυτό εναντίον ενός άνδρα, ο Ρότζερς, και μια γυναίκα, η Μπόρντεν, και αναπτύσσουν απόψεις κάποτε εντελώς ίδιες, κάποτε δε διαφορετικές, πάντοτε όμως πολύ ενδιαφέρουσες για τον γάμο και για τον έρωτα).

«Δεν θα ήθελα ποτέ να έχω έναν άντρα, τον οποίο να «συγκρατώ» έχω κοντά μου, απάντησε δυνατά σε σχετική ερώτηση 'Αμερικανού δημοσιογράφου, ή περίφημη ήθοποιος του κινηματογράφου "Ολίβ Μπόρντεν, ενώ τα κατάμαυρα μάτια της πετούσανε σπίνες. "Ο άντρας μου θέλω να μένει κοντά μου από δική του θέληση κι' ευχαρίστως, χωρίς να καταβάλω έχω καμμία προσπάθεια γι' αυτό.

«Δεν είμαι παντρεμένη, και δεν μπορώ να δεσφώσω αν ερωτεύθηκα ποτέ, άλλ' όπως και τόσα άλλα κορίτσια, έτσι κι' εγώ έχω τα ιδανικά μου. Και το πρώτο και κυριώτερο είναι ότι γάμος ευνυχισμένος χωρίς απόλυτη ειλικρίνεια και απόλυτη εμπιστοσύνη μεταξύ των συζύγων δεν μπορεί να υπάρξει».

«Αγαπώ, απάντησε ο Ρόρντ Ρότζερς, σε σχετική ερώτηση του ίδιου δημοσιογράφου. την οικογενειακή ζωή. Τρελαίνομαι για το «σπιτικό» και άπορώ πως υπάρχουν άντρες που κάνουν ότι μπορούν για να το αποφεύγουν και που περνούν όσο το δυνατόν περισσότερες ώρες έξω από το σπίτι τους. "Ωστόσο, θα δυσκολευόμουν πολύ να σάς πω την γνώμη μου για τις γυναίκες. Δεν σκεπάζω ποτέ με μια νέα περισσότερο από 'έναν απάνω-κάτω μήνα, και δεν μου δόθηκε καιρός να σκεφθώ κάπως σοβαρότερα για τον γάμο. Μου φαίνεται, όμως, ότι ο τύπος της γυναίκας που θα προτιμούσα, θα ήταν ή νοικοκυρά και ότι για μένα ο ευνυχισμένος γάμος δεν μπορεί να είναι παρά ένα είδος φίλας.

—Συχνά μου δόθηκε ή ευκαιρία να παρατηρήσω, είπε ή "Ολίβ Μπόρντεν, απαντώντας στο ζήτημα της συζύγου—νοικοκυράς, ότι πολλοί άντρες αγαπούν το είδος αυτό της γυναίκας. Οι περισσότεροι, ίσως. Δεν έχουν άδικο. Νοικοκυρά θα πη σπιτίσια ζωή κι' εγώ τρελαίνομαι για τέτοια ζωή. Λατρεύω το σπίτι, το αληθινό όμως, μ' ένα τζάκι και

ΔΥΟ "ΑΣΤΕΡΕΣ,, ΟΜΙΛΟΥΝ ΓΙΑ ΤΟ ΓΑΜΟ ΚΑΙ ΤΟΝ ΕΡΩΤΑ

με κούτσουρα, στο οποίο θα γινότουσαν ευπρόσδεκτοι οι φίλοι μου και οι φίλοι του άνδρός μου, και στο οποίο, όμως, θα μπορούσαμε, επίσης, να μένουμε μόνοι, ο άντρας μου και εγώ. Δε ήθελα ποτέ να είνε το σπίτι μου ένα σπίτι—περσοδρόμιο, στο οποίο να μπαίνουν διαδρόμοι—κοπα ξένοι κι' επισκέπται.

» Τό σπίτι μου θα ήθελα να το χρησιμοποιώ για όλα τα γλυκά, τα άπια και τ' αξιογάπητα πράγματα της ζωής—και όχι για επιδείξεις, ψευδοεπιτυχίες και...κακογλωσσία».

—Συχνά—εξακολούθησε ή "Ολίβ Μπόρντεν—σχημάτιζα την πεποίθησή ότι εκείνο που καταστρέφει περισσότερο τον έρωτα και τον γάμο, αλλά και οποιαδήποτε άλλη σχέση, είναι ή επιτυχία.

»Όταν οι άνθρωποι είναι φτωχοί και διαπαλαιών, φαίνονται πιο «κολλημένοι» ο ένας στον άλλον και πιο ευχαριστημένοι για την στενή αυτή ένωση τους. "Απ' τη στιγμή, όμως, που γνωρίζουν την επιτυχία—και αυτό το λέω ιδίως για μίς τους καλλιτέχνες—γίνονται μονομιάς σκληροί, ψυχροί και εγωίστα. Γιατί τάχα συμβαίνει αυτό; "Ενας φτωχός άντρας τις Κυριακές, τις νιορτές θα κλέβει 8, τι μπορεί για να πάη ένα γλυκίσμα και το πιο φτηνό άκονα, στη γυναίκα του, και ή γυναίκα του, πάλιν, θα ανασκουμπωθεί, θα τ' αφέρει δόλτα από δω, από εκεί, για να ετοιμάση ένα καλομαγειρεμένο φαγητό, έστω και το πιο λιτό, για τον άντρα της. Μα το λιτό αυτό φαγητό θα φανή απολαυστικώτατο στον άντρα—βέβαια από την σκληρή δουλειά! Και ή γυναίκα του βλέποντας

Ο Ρόρντ Ρότζερς.

τον να τρώη με όρεξη και με χαρά το φαγητό του, θα σκέπτεται: "Τόν φτωχό! Κοιτάζει τόσο πολύ για την ευτυχία μας! "Ας μνη πάω αυτή την εβδομάδα στον κινηματογράφο, για να του έχω την άλλη Κυριακή ακόμα καλύτερο φαγητό!»

Για τον Ρόρντ Ρότζερς ιδανική γυναίκα είναι ή γυναίκα—μητέρα, εκείνη που μαντεύει και τις μικρότερες επιθυμίες του άνδρός της, που φροντίζει άδικοπα για την καλοπέρασή του, και που αν βγεί ο άντρας της έξω, μια βροχερή μέρα, δίχως γαλότσες, τρέχει ξοπίσω για να τον προφτάση και να του τις δώσει. «Μια γυναίκα—λέει—πρέπει να ξέρη να μαγειρεύη, να ράβη, να συγγριζή το σπίτι της».

Με την άποψη αυτή δεν συμφωνεί καθόλου ή "Ολίβ Μπόρντεν. «Ωρισμένοι νέοι—λέει—και ώρισμένες νέες στο Χόλγουντ, θέλουν να τους φέρνουν σαν να ήταν μπεμπέδες. "Ισως αυτό τους κάνει να νομίζουν πως είναι σπουδαίοι. "Όσο για μένα, όμως, δεν έχω καμμία όρεξη να περιποιηθώ τον σύζυγό μου σαν να είναι κανένα μωρουδάκι. Γι' αυτό θα τον πάρω, άλλωστε...ένηλικο και όχι βρέφος. Μα και μένα δεν θέλω να με φροντίζουν σαν νάμουν μπεμπέκα. Νομίζω ότι αν μια κοπέλλα είναι αρκετά μεγάλη ώστε να παντρευτή, είναι και αρκετά μεγάλη, επίσης, ώστε να την μεταχειρίζονται σαν μια γυναίκα και όχι σαν ένα παιδί.

«Ένα από τα μεγαλύτερα ιδανικά—εξακολούθησε ή "Ολίβ Μπόρντεν—έλουν των ανδρών, είναι να νοιώθουν ν' άκουμπάη, να στηρίζεται επάνω τους ή γυναίκα, όπως στους τοίχους τ' αναρριχητικά φυτά. "Η αλήθεια είναι ότι σ' ήμερα πει ε' τέτοιου είδους γυναίκες δεν υπάρχουν. Είναι ένας άμορφος μύθος που τον εινερεύνονται οι άντρες, όχι γιατί πράγματι τον αναπούν, μη γιατί τον διάβασαν στα βιβλία και άκουσαν να γίνεται λόγος γι' αυτόν, και γιατί ο μύθος αυτός τους κάνει να αισθάνονται πως είναι ανώτεροι και δυνατότεροι από την γυναίκα».

Υπάρχουν ή δεν υπάρχουν κανόνες γενικοί στο ζήτημα του γάμου; "Όχι! απαντά ο Ρόρντ Ρότζερς. Και διηγείται σχετικά την εξής ιστορία:

«Κάποτε, που ορισκόμουν στο Τεξάς, έπληξα σε μια σ' ανατροπή. Μεταξύ των πρόσκεκλημένων ήταν ένας νέος και μια νέα που βλέπόντουσαν για πρώτη φορά στη ζωή τους εκείνη τη βραδιά. Κατά την διάρκεια της εσπερίδος, κάποιος σ' άστειλα, τους είπε: "Στοιχηματίζω πως ε'σείς οι δυο δεν θα παντρευθείτε ποτέ! "«Δέχομαι το στοίχημα!» αποκρίθηκε ο νέος, «κι' εγώ το δέχομαι» αποκρίθηκε ή κοπέλλα γελώντας. Και για να μη χάσουν το στοίχημά τους, παντρεύτηκαν....

«Σύμφωνα με όλες τις προβλέψεις, οι δυο αυτοί νέοι θα έπρεπε να είναι πολύ δυστυχείς, και, όμως, μπορώ να σάς βεβαιώσω ότι λίγα ζευγάρια είναι σήμερα τόσο ευτυχισμένα.

«Θέλετε τώρα και την αντίθετη περίπτωση; "Ενας θεός μου ήταν επί δέκα έννεα δόκνηρα χρόνια συνδεδεμένος ερωτικά με μια κοπέλλα. Πολλές φορές είχαν όλοισ την ημέρα του γάμου των, μα πάντα κάποιο εμπόδιο τύχαινε και τον ματαίωνε. Πότε ένας θάνατος συγγενούς, πότε μια αιφνιδια άρρώστεια, πότε εν' άπροσδόκητο ταξίδι, κτλ.

«Επί τέλους, κάποτε, έδωσε ο Θεός και παντρεύτηκαν, και έγινε κι' αυτοί από τα πιο ευτυχισμένα ζευγάρια που γνώρισα.

ΤΟ ΤΡΑΙΝΟ 22

Η σκοτεινισμένη και πονεμένη μορφή του Πέτρο Στράγγου είχε πάρει μάν έφαρμα α-φώνιστος κίτσης στοργής. "Αδελφέ Πέτρο Στράγγου, πρέπει να γίνη άπόφασι... Είνε ή άπόφασι το "Κικλόν»!... —"Απόψε; επανέλαβε σάν ήρώ ο Πέτρος Στράγγου κι' από τη σκοτεινισμένη μορφή του πέρασε μια άνατριχίλα. "Απόψε;... —Τό τραίνο θα είναι στη γέφυρα στις έντεκα! Είτε ο "Ιβάν. Αλλά θέλω πως είσαι ταγαμένος... Τι έχεις; —Τί άρωμά έχει το τραίνο; ερώτησε άπότομα ο "Ιβάν. —Ελκοσύνω!... Μα δε μου λές, τί έσας; —"Ο Πέτρος Στράγγου δεν απάντησε. Τά χαρακτηριστικά του προσώπου του είχαν αλλάξει. Είχε γίνει κατακόκκινος. "Υστερα από λίγο είτε με κάποιο δυσταγμό: —Κι' όμως αν μπορούσαμε ν' αναβόλουμε... —"Οχι! απάντησε άπότομα ο "Ιβάν. "Ο άνθρωπος που ταξιδεύει με τό τραίνο αυτό πρέπει να πεθάνη!...

Και με μια άσημαχητή και ξαφνική παραφορά συνέχισε: —Τι κι' αν υπάρχουν κι' άλλοι έπιβάτες στο τραίνο; Τι είναι αυτοί μαρσάτ ο' όλη την άνηφορότητά του πού πάγει; Κι' αν ακόμα βρίσκονται και μερικοί έντελώς άδωχο μέσα στο τραίνο, δεν είναι παρά λίγα σαράκι άμμοι μέσα σ' ένα άσπερφόρτω σινώλο!... "Η γή καταστρέφεται με καταστροφικούς γά να ξαναγεννηθή μόνη της με άμορφη! Κατόν δεν σκέπτεται και το άλλο: Πόσα άδωχα μυρμήγια πατάς κάθε μέρα στο δρόμο; Πόσα άδωχάτα άρνάται σ' αζόν με κάθε χροόν;... Κι' αν ακόμα είχαν φωνή τα λινιούδια θα μάς κατατρόνιζαν. "Έτσι είναι ή ζωή. Κάποιος όλοι έμεις τό χροόν μας για τό μέλλον!...

Είχε σπασθεί πανω. Λές κι' ήταν μεθυσμένος από τούνο πουχε μπόρος σ' άφτεινά μάτια του, τ' ά οποία μια μυστηριώδης δύναμις τάνανε να λάμπουν παράξενα. Μια τρεμύλα άνασκόνη το υαίο του και τ' άχρία του, καθώς τ' άπλωνε προς δέ τις διεπνήσεις χειρονομώντας νευρικά, λές και θεόριανε τή βλάστησι των αλώνων!...

Ο Πέτρος τον άκουγε μ' άκουμπισμένο το κεφάλι στο χέρι του. —"Αν ήμουν, εξακολούθησε ο "Ιβάν, ένας από τους έπιβάτες του τραίνου, θα σου φώναζα μ' όλη τη δύναμή μου: "Εμπρός! Μην τρέμεις τό χέρι σου! "Έτσι είναι! "Αλλοίως δεν γίνεται τίποτε! "Εμπρός!... —"Εμπρός! επανέλαβε κι' ο Πέτρος, κι' άφου έπε ένα ποτήρι κρασί, σπράχθηκε από την καρδιά του. "Ισως τ' άπαιτα και μακριά μαλλιά του, κίτταζε τό φοβόρι του πούταν κρεμασμένο σ' ένα δοκάρι

πολύ πριν πλησιάσουν τη γέφυρα. —Καλά!... Ξανάπε ο "Ιβάν. Κι' άφου κάθισε, είτε μ' ένα επληκτικό τόνο γεμάτο συγκίνηση: —"Αδελφέ Πέτρο Στράγγου, πρέπει να γίνη άπόφασι!... Είνε ή άπόφασι το "Κικλόν»!... —"Απόψε; επανέλαβε σάν ήρώ ο Πέτρος Στράγγου κι' από τη σκοτεινισμένη μορφή του πέρασε μια άνατριχίλα. "Απόψε;... —Τό τραίνο θα είναι στη γέφυρα στις έντεκα! Είτε ο "Ιβάν. Αλλά θέλω πως είσαι ταγαμένος... Τι έχεις; —Τί άρωμά έχει το τραίνο; ερώτησε άπότομα ο "Ιβάν. —Ελκοσύνω!... Μα δε μου λές, τί έσας; —"Ο Πέτρος Στράγγου δεν απάντησε. Τά χαρακτηριστικά του προσώπου του είχαν αλλάξει. Είχε γίνει κατακόκκινος. "Υστερα από λίγο είτε με κάποιο δυσταγμό: —Κι' όμως αν μπορούσαμε ν' αναβόλουμε... —"Οχι! απάντησε άπότομα ο "Ιβάν. "Ο άνθρωπος που ταξιδεύει με τό τραίνο αυτό πρέπει να πεθάνη!...

Και με μια άσημαχητή και ξαφνική παραφορά συνέχισε: —Τι κι' αν υπάρχουν κι' άλλοι έπιβάτες στο τραίνο; Τι είναι αυτοί μαρσάτ ο' όλη την άνηφορότητά του πού πάγει; Κι' αν ακόμα βρίσκονται και μερικοί έντελώς άδωχο μέσα στο τραίνο, δεν είναι παρά λίγα σαράκι άμμοι μέσα σ' ένα άσπερφόρτω σινώλο!... "Η γή καταστρέφεται με καταστροφικούς γά να ξαναγεννηθή μόνη της με άμορφη! Κατόν δεν σκέπτεται και το άλλο: Πόσα άδωχα μυρμήγια πατάς κάθε μέρα στο δρόμο; Πόσα άδωχάτα άρνάται σ' αζόν με κάθε χροόν;... Κι' αν ακόμα είχαν φωνή τα λινιούδια θα μάς κατατρόνιζαν. "Έτσι είναι ή ζωή. Κάποιος όλοι έμεις τό χροόν μας για τό μέλλον!...

Είχε σπασθεί πανω. Λές κι' ήταν μεθυσμένος από τούνο πουχε μπόρος σ' άφτεινά μάτια του, τ' ά οποία μια μυστηριώδης δύναμις τάνανε να λάμπουν παράξενα. Μια τρεμύλα άνασκόνη το υαίο του και τ' άχρία του, καθώς τ' άπλωνε προς δέ τις διεπνήσεις χειρονομώντας νευρικά, λές και θεόριανε τή βλάστησι των αλώνων!...

Ο Πέτρος τον άκουγε μ' άκουμπισμένο το κεφάλι στο χέρι του. —"Αν ήμουν, εξακολούθησε ο "Ιβάν, ένας από τους έπιβάτες του τραίνου, θα σου φώναζα μ' όλη τη δύναμή μου: "Εμπρός! Μην τρέμεις τό χέρι σου! "Έτσι είναι! "Αλλοίως δεν γίνεται τίποτε! "Εμπρός!... —"Εμπρός! επανέλαβε κι' ο Πέτρος, κι' άφου έπε ένα ποτήρι κρασί, σπράχθηκε από την καρδιά του. "Ισως τ' άπαιτα και μακριά μαλλιά του, κίτταζε τό φοβόρι του πούταν κρεμασμένο σ' ένα δοκάρι

πολύ πριν πλησιάσουν τη γέφυρα. —Καλά!... Ξανάπε ο "Ιβάν. Κι' άφου κάθισε, είτε μ' ένα επληκτικό τόνο γεμάτο συγκίνηση: —"Αδελφέ Πέτρο Στράγγου, πρέπει να γίνη άπόφασι!... Είνε ή άπόφασι το "Κικλόν»!... —"Απόψε; επανέλαβε σάν ήρώ ο Πέτρος Στράγγου κι' από τη σκοτεινισμένη μορφή του πέρασε μια άνατριχίλα. "Απόψε;... —Τό τραίνο θα είναι στη γέφυρα στις έντεκα! Είτε ο "Ιβάν. Αλλά θέλω πως είσαι ταγαμένος... Τι έχεις; —Τί άρωμά έχει το τραίνο; ερώτησε άπότομα ο "Ιβάν. —Ελκοσύνω!... Μα δε μου λές, τί έσας; —"Ο Πέτρος Στράγγου δεν απάντησε. Τά χαρακτηριστικά του προσώπου του είχαν αλλάξει. Είχε γίνει κατακόκκινος. "Υστερα από λίγο είτε με κάποιο δυσταγμό: —Κι' όμως αν μπορούσαμε ν' αναβόλουμε... —"Οχι! απάντησε άπότομα ο "Ιβάν. "Ο άνθρωπος που ταξιδεύει με τό τραίνο αυτό πρέπει να πεθάνη!...

Και με μια άσημαχητή και ξαφνική παραφορά συνέχισε: —Τι κι' αν υπάρχουν κι' άλλοι έπιβάτες στο τραίνο; Τι είναι αυτοί μαρσάτ ο' όλη την άνηφορότητά του πού πάγει; Κι' αν ακόμα βρίσκονται και μερικοί έντελώς άδωχο μέσα στο τραίνο, δεν είναι παρά λίγα σαράκι άμμοι μέσα σ' ένα άσπερφόρτω σινώλο!... "Η γή καταστρέφεται με καταστροφικούς γά να ξαναγεννηθή μόνη της με άμορφη! Κατόν δεν σκέπτεται και το άλλο: Πόσα άδωχα μυρμήγια πατάς κάθε μέρα στο δρόμο; Πόσα άδωχάτα άρνάται σ' αζόν με κάθε χροόν;... Κι' αν ακόμα είχαν φωνή τα λινιούδια θα μάς κατατρόνιζαν. "Έτσι είναι ή ζωή. Κάποιος όλοι έμεις τό χροόν μας για τό μέλλον!...

Είχε σπασθεί πανω. Λές κι' ήταν μεθυσμένος από τούνο πουχε μπόρος σ' άφτεινά μάτια του, τ' ά οποία μια μυστηριώδης δύναμις τάνανε να λάμπουν παράξενα. Μια τρεμύλα άνασκόνη το υαίο του και τ' άχρία του, καθώς τ' άπλωνε προς δέ τις διεπνήσεις χειρονομώντας νευρικά, λές και θεόριανε τή βλάστησι των αλώνων!...

πολύ πριν πλησιάσουν τη γέφυρα. —Καλά!... Ξανάπε ο "Ιβάν. Κι' άφου κάθισε, είτε μ' ένα επληκτικό τόνο γεμάτο συγκίνηση: —"Αδελφέ Πέτρο Στράγγου, πρέπει να γίνη άπόφασι!... Είνε ή άπόφασι το "Κικλόν»!... —"Απόψε; επανέλαβε σάν ήρώ ο Πέτρος Στράγγου κι' από τη σκοτεινισμένη μορφή του πέρασε μια άνατριχίλα. "Απόψε;... —Τό τραίνο θα είναι στη γέφυρα στις έντεκα! Είτε ο "Ιβάν. Αλλά θέλω πως είσαι ταγαμένος... Τι έχεις; —Τί άρωμά έχει το τραίνο; ερώτησε άπότομα ο "Ιβάν. —Ελκοσύνω!... Μα δε μου λές, τί έσας; —"Ο Πέτρος Στράγγου δεν απάντησε. Τά χαρακτηριστικά του προσώπου του είχαν αλλάξει. Είχε γίνει κατακόκκινος. "Υστερα από λίγο είτε με κάποιο δυσταγμό: —Κι' όμως αν μπορούσαμε ν' αναβόλουμε... —"Οχι! απάντησε άπότομα ο "Ιβάν. "Ο άνθρωπος που ταξιδεύει με τό τραίνο αυτό πρέπει να πεθάνη!...

Και με μια άσημαχητή και ξαφνική παραφορά συνέχισε: —Τι κι' αν υπάρχουν κι' άλλοι έπιβάτες στο τραίνο; Τι είναι αυτοί μαρσάτ ο' όλη την άνηφορότητά του πού πάγει; Κι' αν ακόμα βρίσκονται και μερικοί έντελώς άδωχο μέσα στο τραίνο, δεν είναι παρά λίγα σαράκι άμμοι μέσα σ' ένα άσπερφόρτω σινώλο!... "Η γή καταστρέφεται με καταστροφικούς γά να ξαναγεννηθή μόνη της με άμορφη! Κατόν δεν σκέπτεται και το άλλο: Πόσα άδωχα μυρμήγια πατάς κάθε μέρα στο δρόμο; Πόσα άδωχάτα άρνάται σ' αζόν με κάθε χροόν;... Κι' αν ακόμα είχαν φωνή τα λινιούδια θα μάς κατατρόνιζαν. "Έτσι είναι ή ζωή. Κάποιος όλοι έμεις τό χροόν μας για τό μέλλον!...

Είχε σπασθεί πανω. Λές κι' ήταν μεθυσμένος από τούνο πουχε μπόρος σ' άφτεινά μάτια του, τ' ά οποία μια μυστηριώδης δύναμις τάνανε να λάμπουν παράξενα. Μια τρεμύλα άνασκόνη το υαίο του και τ' άχρία του, καθώς τ' άπλωνε προς δέ τις διεπνήσεις χειρονομώντας νευρικά, λές και θεόριανε τή βλάστησι των αλώνων!...

Ο Πέτρος τον άκουγε μ' άκουμπισμένο το κεφάλι στο χέρι του. —"Αν ήμουν, εξακολούθησε ο "Ιβάν, ένας από τους έπιβάτες του τραίνου, θα σου φώναζα μ' όλη τη δύναμή μου: "Εμπρός! Μην τρέμεις τό χέρι σου! "Έτσι είναι! "Αλλοίως δεν γίνεται τίποτε! "Εμπρός!... —"Εμπρός! επανέλαβε κι' ο Πέτρος, κι' άφου έπε ένα ποτήρι κρασί, σπράχθηκε από την καρδιά του. "Ισως τ' άπαιτα και μακριά μαλλιά του, κίτταζε τό φοβόρι του πούταν κρεμασμένο σ' ένα δοκάρι

πολύ πριν πλησιάσουν τη γέφυρα. —Καλά!... Ξανάπε ο "Ιβάν. Κι' άφου κάθισε, είτε μ' ένα επληκτικό τόνο γεμάτο συγκίνηση: —"Αδελφέ Πέτρο Στράγγου, πρέπει να γίνη άπόφασι!... Είνε ή άπόφασι το "Κικλόν»!... —"Απόψε; επανέλαβε σάν ήρώ ο Πέτρος Στράγγου κι' από τη σκοτεινισμένη μορφή του πέρασε μια άνατριχίλα. "Απόψε;... —Τό τραίνο θα είναι στη γέφυρα στις έντεκα! Είτε ο "Ιβάν. Αλλά θέλω πως είσαι ταγαμένος... Τι έχεις; —Τί άρωμά έχει το τραίνο; ερώτησε άπότομα ο "Ιβάν. —Ελκοσύνω!... Μα δε μου λές, τί έσας; —"Ο Πέτρος Στράγγου δεν απάντησε. Τά χαρακτηριστικά του προσώπου του είχαν αλλάξει. Είχε γίνει κατακόκκινος. "Υστερα από λίγο είτε με κάποιο δυσταγμό: —Κι' όμως αν μπορούσαμε ν' αναβόλουμε... —"Οχι! απάντησε άπότομα ο "Ιβάν. "Ο άνθρωπος που ταξιδεύει με τό τραίνο αυτό πρέπει να πεθάνη!...

Και με μια άσημαχητή και ξαφνική παραφορά συνέχισε: —Τι κι' αν υπάρχουν κι' άλλοι έπιβάτες στο τραίνο; Τι είναι αυτοί μαρσάτ ο' όλη την άνηφορότητά του πού πάγει; Κι' αν ακόμα βρίσκονται και μερικοί έντελώς άδωχο μέσα στο τραίνο, δεν είναι παρά λίγα σαράκι άμμοι μέσα σ' ένα άσπερφόρτω σινώλο!... "Η γή καταστρέφεται με καταστροφικούς γά να ξαναγεννηθή μόνη της με άμορφη! Κατόν δεν σκέπτεται και το άλλο: Πόσα άδωχα μυρμήγια πατάς κάθε μέρα στο δρόμο; Πόσα άδωχάτα άρνάται σ' αζόν με κάθε χροόν;... Κι' αν ακόμα είχαν φωνή τα λινιούδια θα μάς κατατρόνιζαν. "Έτσι είναι ή ζωή. Κάποιος όλοι έμεις τό χροόν μας για τό μέλλον!...

Είχε σπασθεί πανω. Λές κι' ήταν μεθυσμένος από τούνο πουχε μπόρος σ' άφτεινά μάτια του, τ' ά οποία μια μυστηριώδης δύναμις τάνανε να λάμπουν παράξενα. Μια τρεμύλα άνασκόνη το υαίο του και τ' άχρία του, καθώς τ' άπλωνε προς δέ τις διεπνήσεις χειρονομώντας νευρικά, λές και θεόριανε τή βλάστησι των αλώνων!...

φίμα ποίχε λάβει από δάγλου. "Ο "Ιβάν ξεδιάνγκω τό τσαλακωμένο χαρτί και διάβασε: —"Εγχομαι άπόψε. ΣΕΡΓΙΟΖΑ. —"Ο γυός σου!... "Ήταν μέσα στο τραίνο αυτό; φώβισε ταγαμένος. —"Ναι, έγινε ο Στράγγου. Κι' άπόμεινε άκίνητος, παρμωμένος, νεκρός!...

ΙΣΤΟΡΙΟΥΛΕΣ

ΠΟΛΥ ΑΡΓΑ...

"Ένας νέος από πλούσια επάχρηχη οικογένεια έρωτεύτηκε από έτών μια ήθοποιό, γνωστή για τη θεατρική της, με την οποία έφυγε για τό Παρίσι.

"Όταν ο πατέρας του πληροφορήθηκε τη φευγάλα τους, πήγε κι' ατός στο Παρίσι για να τραβήξη τον γυό του από τό δόγμα της γοητευτικής ήθοποιού. Έκει, ύστερα από πολλές έρευνες, έμεινε τέλος τό ξενοδοχείο, στο οποίο έπαυε ο γυός του κι' έστειλε τον έπιστολό ίππότη του για να τον κατασκοπεύη. "Όταν ο ίππότης έπίσπρεσε, είτε στον γυό του ότι είδε τον γυό του να κάθεται σ' ένα μαρσά τραπέζι μόνος με την ήθοποιό.

—Και πως φερνόντουσαν μεταξύ των; ερώτησε ο πατέρας. "Ο ίππότης διηγήθηκε μερικά λεπτομέρεια και τέλος έπροσέθεσε: —"Έκει λοιπόν που τους κοινοκύνταζε, βλέπω έξαφνα να πέφτη κάτω τό μαντήλι της κυρίας... —Κι' εκείνος έσκαψε να τό πάρη και να τής τό δόση; —"Οχι... "Αδελφόρρη; "Η κυρία έσκυψε μόνη της και τό πήρε. —"Αλλοίμονο... φώναξε ο ίππότης κατέρας. "Ήθελε πάλι άργά. Την έχει παντρευτεί πάλι.

ΤΙ ΓΙΝΕΤΑΙ

ΕΝΑΣ ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΗΓΕΜΩΝ

"Ο πρώην αντίπαλος της Αθηνών είχε ένα λατομείο με 3.000 περίπου διάστρα άλωνα, από τις καλύτερες άραβικές ράτσες. Είχε δε τόση άγάπη στα άλωνα, ώστε πολλές φορές έδινε υπόδη ποσά για ν' άποκτήση ένα άλωνα που θα του έδινε έντύπτοι.

Αυφνικά λοιπόν σκεπάζει ότι μια μέρα σ' ένα ένο βροχίνο καβαλλάρι, στον περσικό του και τόν έσοματίζε.

Τό πούλας αυτό τό άλωνα τον έρώτησε ο αντίπαλός του. —Θά μού έμπόρευτε να μ' ας τό πούλησω; Μετακίνησε το άλωνα έκείνος.

"Όταν άφου σου προσέφεραν ένα ήθοποιό; —"Όχι και τότε. Μεγαλώσατε, γιατί τό άλωνα σου και τή ζωή σου με τίποτε δεν μπορώ να τό εξαγοράσω.

—"Ότε δεν μπορώ να χωρισθώ από αυτό. —"Οχι, Μεγαλειότατε.

Τότε δε έβλεπε να κατοικήσης σ' άνάτορα μου και θα φέρης και τό άλωνα σου στους σταύλους μου.

"Κι' έτσι ο επληκτικός αντίπαλος άγρότης, μαζί με τό άλωνα, και τή καβαλλάρι του!

Η ΤΡΑΓΩΔΙΑ ΤΟΥ ΕΡΡΙΚΟΥ ΝΤΕ ΚΛΑΪΣΤ

(Η βασανισμένη και μαρτυρική ζωή ενός από τους μεγαλύτερους Γερμανούς ποιητές).

Ο μεγάλος Γερμανός ποιητής Έρρικος ντε Κλάιστ πήρε μια θλιβερή θέα στην πανοραμική των διανοημένων εκείνων που πλήρωσαν με την πολυβασανισμένη τους ζωή τα έσοχα ανωμαλικά δώρα που τους χάρισε η φύσις. Και η τραγωδία του εξαιρετικού αυτού ποιητού βρίσκεται όχι μονάχα στην ψυχική αγωνία που δοκίμασε κατά τη διάρκεια της σύντομης και μαρτυρικής ζωής του, αλλά και στον κατατρογυλισμό που γνώρισε απ' τη Μοίρα. Το σκληρό του πεπρωμένο τον καταδίκασε να δοκιμάσει πάντοτε απογοητεύσεις και αποτυχίες, να λυγίσει και να μαρτυρήσει μέσα σ' ένα περιβάλλον μετριότητας — και να μην ξέσπασε ποτέ να δει να παύονται τα θεατρικά του έργα... Και όμως η Γερμανία είναι σήμερα περήσιμη για τα έργα του.

Ο Έρρικος ντε Κλάιστ άποτεινεί ένα θλιβερό παράδειγμα της συγκροτήσεως που γίνεται συχνά μεταξύ του σώματος και του πνεύματος ενός ανθρώπου, μια τραγική απόδειξη της ανισότητος που υπάρχει μεταξύ της μεγαλοφυΐας και των εξωτερικών δυνάμεων. Ωστόσο, ο Κλάιστ είχε τα μέσα ν' άρσσει, ήταν στολισμένος μ' ένα σωρό χαρίσματα. Άλλο ζήτημα αν δεν μπόρεσε να πραγματοποιήσει κανένα από τα όνειρά του.

Η αλήθεια τώρα είναι ότι στον πνευματικό κύκλο ο Κλάιστ άποτεινεί μια άλλη μορφή για τα παλαιά ποιήματα που ήσαν ως κοινωνικός άνθρωπος. Έγινε εντατική ζωή διανοημένου. Μοναδική παρηγοριά του στις άλλες, πάλιν, άποτυχίες του ήταν η τέχνη του. Και την τέχνη αυτήν την ισορροπία πιστά και άρροισμένα.

Ο μεγάλος Γερμανός κοινός Βίλντ έγραψε κάπου για τον Κλάιστ: «Μπορώ, χωρίς να φανώ υπερβολικός, να πω καθαρά τη γνώμη μου. Άν τα πνεύματα του Αλφρίντ, του Σοφοκλούς, του Σαίξπηρ, συμπερινοσάν να γράφουν μαζί μια τραγωδία, η τραγωδία αυτή δεν θα ήταν καλύτερη από τον «Ροβέρτο Γκισκάρ» του Κλάιστ. Ο νεαρός αυτός ποιητής μου διάβασε πολλά άποσπασματά της. Άπό την έποχή εκείνη, είμαι βέβαιος ότι ο Κλάιστ είναι προωρισμένος να καλύψει τα μεγάλα κενά που παρουσιάζει η δραματική λογοτεχνία μας και που δεν μπόρεσαν να τα καλύψουν ούτε ο Σίλλερ, ούτε και ο Γκαίτε».

Μά ποιος ήταν ο εξαιρετικός αυτός άνθρωπος, τον οποίο ένας σεβαστός κοινός θεωρούσε ανώτερο και του Σίλλερ και του Γκαίτε, ίσάριο με τον Σοφοκλή, τον Αλφρίλο και τον Σαίξπηρ; Ήταν άπλοιστία ο γυνὸς ενός θεαματικού και ρωμαίου αξιομαρτυρού, του Ίωακειμ φρόν Κλάιστ, άπογόνου μιας οικογενείας στρατιωτικών.

Ο Ίωακειμ παντρεύτηκε το 1769 με τον άπολυτικό σκοπό... να κάνει άγρια που θα συνδύαζαν την οικογενειακή παράδοση του έπαρχιακού ματς. Για την κακή του όμως τύχη η γυναίκα του, με τον πρώτο τοκέτο της, του χάρισε... δυο κορίτσια. Ο Ίωακειμ έγινε έξα φρενών. Χόρισε τη σύζυγό του και πήρε μια άλλη. Μά κι εκείνη του χάρισε πρώτα δυο κορίτσια! Ο σφοδρωμένος έρωτας να άπελίζεται, όταν η δεύτερη γυναίκα του του χά-

ρισε — επί τέλους! — στα 1777 κι ένα αγοράκι. Ο Ίωακειμ λίγο έλειψε να παραιτηθεί τότε από τη χαρά του. Άπέστησε ένα διάδοχο που θα φορούσε την έντιμη στρατιωτική στολή.

Το αγοράκι αυτό ήταν ο Κλάιστ. Ύστερα όμως από λίγον καιρό, ο πατέρας παρατήρησε, με κάποια ανησυχία, ότι ο γυνὸς του ήταν λεπτοκοιμημένο κι εύαίσθητο αγοράκι, το οποίο προτιμούσε να θηλάει με το μηστό του προγόνου του ήταν κι ένας ποιητής και να λησμονήσει ότι οι ύπολοιποι ήτοσαν γενναίοι αξιομαρτυροί.

Ο Ίωακειμ φρόντισε βέβαια να δώσει τον γυνὸν του άσχημη στρατιωτική άνατροφή, μά ο ξαφνικός θάνατός του τον έμπόδισε να τη συμπληρώσει όπως ήθελε αυτός. Και ο μικρός Έρρικος έμεινε υπό την έπαιδαμψη των μητέρων σ' ένα στεντόν και μελαγχολικό σπίτι, γεμάτο κοριτσάκια...

Η μεγαλύτερη από τις άδελφές του Έρρικου, η Ουίλμην, είχε μεγα-

λύνει γνωριστεί με τη Λουίζα ντε Αίνκερντορφ, μια όμορφη και ζωηρή νέα, που θα έκανε την ελπίδα του Έρρικου, αν θα μπορούσε κείνος ν' άνταποκριθὲ στη φλόγα της αγάπης της. Άλλοιόμοιο όμως! Η Λουίζα έδωσε το Κλάιστ να καταλάβει το τραγικό πεπρωμένο του.

Ο ποιητής δεν μπόρεσε ν' άγαπήσει. Μια μυστηριώδης ψυχική βλάβη, μά άνεξήγητη παθολογική κατάσταση, τον έκαναν να μη μπορεί να συμπεριφερὲ τον έρωτα μιας γυναίκας, αν και την αγάπη αυτή τη στιγμή τον έδινε τη δύναμη της ψυχής του. Η Λουίζα νόμιζε ότι η ψυχολογία — και το γυνὸς τις πλάτες.

Η ίδια τραγωδία επανέληθε άργότερα και με μια άλλη νέα. Και, γενικά, όλες γυναίκες γνώρισε ο Κλάιστ, ενώ στην άρχή ήσαν πρόθυμες να πέσουν στην άγκαλιά του, ρωμιεύοντας από την ελπίδα του, την όμορφιά του και τους τρόπους του, άπομακρυνόντουσαν σιγά-σιγά από αυτόν, νομίζοντας ότι δεν τις ά-

νευματική κατάτασσε. Ωστόσο, ο ποιητής δεν άφηνε να έκδηλωθὲ στα έργα του η συντριβή του. Άπεραντίας, τα θεατρικά αυτά έργα διακρίνονται για την αίσιοδοξία που τα διατρέχει, για τη ρομαλέα έμπνευσή τους.

Πρέπει τώρα να σημειωθὲ ότι κανένα από τα παραπάνω δράματα δεν μπόρεσε να παηχὲ σ' ένα θέατρο. Και άποφύγι αυτή της κακοτυχίας ήταν η πολεμική του Γκαίτε κατά του Κλάιστ. Ο μέγας δημοσγός του εφώτισσε — ο οποίος ήταν στον ιδιωτικό του βίο λιγανά ανήθικος, όπως το άνομιόλογο έλεινε ο βιογράφος του — φοβόταν μήπως ο Κλάιστ του πάρει τα πρωτεία στον φιλολογικό στίβο, ενεργοποιώντας για να μην παηχόν τα έργα του άνταπάλου του. Και ένας Γκαίτε είχε, φυσικά, τη δύναμη να έπαύσει τη θέλησή του...

Τα πάντα λοιπόν έγκαιτέλειψαν τον διατηρημένο τον Έρρικο. Και αυτοί άκόμα οι άροισμαμένοι φίλοι του άπομακρυνόντουσαν ένας-ένας, έπειδή ο ποιητής είχε γίνει δεξιώμος και άκονώγιμος. Μά ο Κλάιστ δεν είχε άκόμα άνδρη στην κορυφή του Γολγολθά του. Τού ήσαν γραφτά να γνωρίσει και έναν άλλο σπαρταμό — τον τελευταίο της θλιβερής ζωής του.

Μία μέρα, το 1810, γνωριστηκε με την Άνριέττα Βόγγελ, μια όμορφη και τρυφερή γυναίκα, ημετέρα ενός μικρού παιδιού. Άπό την πρώτη στιγμή που την είδε, έννοιωσε ν' αυτήν παρόμοια αγάπη. Η καρδιά του άνοιξε επί τέλους κάτω από τις θεμελιές άγνινης του ήλιου του έρωτος. Με τη διαφορά ότι το άίσθημα αυτό στάθηκε θανατηφόρο για τον άτυχο ποιητή.

Η Άνριέττα ήταν παντρεμένη. Δεν μπόρεσε βέβαια να εγκαταλείψει το σπίτι της, τον άντρα της και το παιδί της, για ν' άκολουθήσει τον φίλο της. Και άραού δεν ήταν δυνατόν να έννοσθὲν στη ζωή, άποφάσισε σὲ στιγμή έρωτιστής άπελασίας, να έννοσθὲν στο θάνατο. Η θλιβερή ζωή του Κλάιστ έπρεπε να έσπαραχθὲ από ένα θλιβερό τέλος.

Και στις 20 Νοεμβρίου 1811, ο Έρρικος ντε Κλάιστ, ηλικίας τότε τριάντα τεσσάρων έτών, σκότωσε πρώτα τη φίλη του με μια σφαίρα περιστροφού και ύστερα άυτοετόνησε κι αυτός πάνω στο πτώμα της...

ΜΕΛΟ ΛΟΪΠΑ Ο ΚΑΚΟΣ ΠΡΟΦΗΤΗΣ

Ο βασιλεύς της Άγγλίας Έρρικος ο 7ος ρώτησε μια μέρα έναν άστοργόλο που έλεγε ότι μαντεύει το μέλλον.

— Για πές μου, πού και με ποιους θα χάσεις Χριστούγεννα φέτος;

— Μά, άπως κάθε χρόνο, άπάν τους έκείνους. Στο σπίτι μου και με τους δικούς μου!

— Δεν ξέρεις τί σου γίνεται, του άπάντησε ο Έρρικος. Έγώ λέω πως τα Χριστούγεννα βάσει στη φυλάσει. Κι' έδωκε διαταγή να φυλακισθὲ ο άστοργόλος, για να το άποδείξει ότι δεν ήταν καλός προφήτης.

ΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ ΤΗΣ ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΣΤΟ ΟΥΡΑΝΙΟ ΚΡΑΤΟΣ

Γιατί όλες ή άρρώστειες έχουν την έστιά τους στην Κίνα. Η παροιμιώδης άκαθαροία των Κινέζων. Πώς ντύνονται και πώς θερμαίνονται. Τα φαγητά τους και τα ποτά τους, κτλ.

στην άλλο κόσμο δεκάδες χιλιάδες θυμάτων.

Άλλά δεν μπόρεσε να συμβαλὲν διαφορετικά, αφού ή καθαριότητα, στην Κίνα, θεωρείται ως έγκλημα καθόλου εύσεως! Όλοι στη Κίνα, πτωχοί, πλούσιοι, κινδυνεύουν κι έπίπτες, φοβούνται το νερό σαν το διάβολο! Κανένας τους δεν λούζεται ποτέ, ούτε και το χλωακίρι, με τις μεγαλύτερες ζέστες.

Οι μόνοι που άποταλούν κάποια εξάρσει στον γενικό τον κανόνα, είναι οι κοινά, οι χαλαρότεροι δηλαδή που χρησιμοποιούνται και για χαυνοδρόμους. Άλλά κι αυτοί αναγκαστικάς χρησιμοποιούν το νερό. Οι δρόμοι του Κανόνα, αυτό κράτος εινε άπαισιος. Οι δυστυχισμένοι, λοιπόν, έχουσαν έξοδον εκ πείρας ότι τα άγρονα σκαθάκια τους τα άποτάχουν, δεν εινε ικανά να προστατεύσουν τα πόδια τους από τις πλῆγες του δρόμου. Κι' έτσι, κάθε βράδυ, αναγκάζονται να ραντίζουν τα πόδια τους με νερό, για να μην εινε πρησμένα την άλλη μέρα, και να μπόρουν να συνεχίσουν τους έπίπονους δρόμους των.

Οι Κινέζοι, κατ' άρχην, δεν μεταχειρίζονται μάλλινα έσκαματα. Για να προστατεύουν, λοιπόν, τα κορμιά τους έναντι του κρύου, αναγκάζονται να φορούν τη μιά πάνω από την άλλη, ένα σωρό βαμπακιές ή μεταξωτές πουκαμισές. Όσο δυναμώνει το κρύο, τόσο περισσότερες πουκαμισές φορούν. Κι' όταν, την άνοιξη, άρχισει ο καιρός αγάπη να ζεσταίνεται, βάζουν κι' αυτοί, μιά-μιά, τις πουκαμισές τους.

Μία από τις άλλεπάλληλες αυτές πουκαμισές φορούν ένα και μόνον έσκατο, το οποίο, είτε εινε πλούσιο, είτε πτωχό, καθ' όλη τη διάρκεια του χειμώνα, δεν αλλάζουν ούτε μια φορά, από σόδα μην κρυώσουν!

Αν και τρέμουν, έντοτοις, τόσο πολύ το κρύο, δεν έχουν ιδέα από θέματα! Σε κανένα κινέζικο σπίτι δεν υπάρχει τζάκι. Μπορεί να γυρίσετε σε μια άλγχιλη πόλη, χωρίς να διακρίνετε ούτε μια καμινάδα! Το μόνο θερματικό μέσο που μεταχειρίζονται, εινε το σπένεμα, ένα είδος παχλαχλίου, καθώς και το πειρογμάτο γού-λογκ-ζέ, ένα είδος μικροσκοπικού τενεκεδένιου μαντρώ, το οποίο άραυ νερύσσουν με ζεστό νερό, κρεμούν στο στήθος τους, κάτω απ' τα ρούχα, ή στην πλάτη τους.

Ας έρθουμε τώρα στην διαίτα που ακολουθούν οι άπύκνοι αυτοί του Χάν.

Οι Κινέζοι λατρεύουν κάθε τι που εινε πικράντικο — το πιπέρι κυρίως. Το άναπνους τους φαγητό εινε το ασιάγχι — έσοω — μια σάλτσα της οποίας το κυριότερο συστατικό εινε το πιπέρι. Η σάλτσα αυτή κίσει τόσο τη γλώσσα, ώστε κανένας εύρωπος δεν θά μπόρεσε να τη φάη. Οι Κινέζοι, ωστόσο, την θεωρούν ως τη έθνική σνακτά τους, ανατίζουν δὲ μ' αυτήν κάθε τι που τρώνε, έκτος από το ρύζι τους. Μία άλλη άνομιική συνήθεια που έχουν

οι Κινέζοι, εινε να μην βράζουν ποτέ τα λαχανικά τους. Τα τρώνε όμα, πιστεύοντας πως έτσι εινε πιο... έλαφρά για το στομάχι! Άλλά και τα φρούτα τους οι Κινέζοι, τα τρώνε όχι μόνον όμα, αλλά και άγουρα. Δεν έχουν την ύπομνηση νά τέρησουν γά ώριμά τους. Έκτος όμως απ' αυτό, τραλλίζονται για την ξυλίνα των άγινωτων άκαδη φρούτων, και τους άρσσει πολύ να τα τραγανίζουν... Όταν δὲ λάβετε υπ' όψει σας ότι ως μοναδικό λίπαμα μεταχειρίζονται... το ανθρώπινο, θά καταλάβετε για ποιό λόγο ή έπίπτες έχουν καταντήσε ένδομικές στη γλώσσα τους.

Για τον ίδιο λόγο, άλλωστε, και το πόσιμο νερό των Κινέζων εινε γεμάτο μικρόβια. Παρ' όλες τις συμβουλές των ευρωπαίων, έντοτοις, οι Κινέζοι δεν έννοσθὲν νά λάβουν κανένα μέτρο. Όσο κι' αν ή μικρή πείρα τους έδίδεζε ότι στα μικρόβια του νερού τους όφειλονται ή έπίπτες που τους βασανίζουν, με κανένα τρόπο δεν έννοσθὲν νά βράζουν το νερό, πνὶν το πνίνον, όπως επανέλημενός ή κυβένηση προέβλεπε να τους έπιδόη. Δώστε τους άπεπαστίας άγνορία, θουτηγμένα στο πύθωμικο νερό, και όα τα καταβροχθίσουν άμέσως με λαμπαργία.

Οι Κινέζοι τρέφουν άπεθμία προς το γάλα. Κι' όταν εινε άρρωστοι άκόμα, με κανένα τρόπο δεν έννοσθὲν νά το βάλουν στη στήνα τους. Το γάλα το θεωρούν ως ένα ποτό άκαθαρών. Μόνον οι πολύ γεροί, όταν πνὶν γοιμαχία μέσο που μεταχειρίζονται, εινε το σπένεμα, ένα είδος παχλαχλίου, καθώς και το πειρογμάτο γού-λογκ-ζέ, ένα είδος μικροσκοπικού τενεκεδένιου μαντρώ, το οποίο άραυ νερύσσουν με ζεστό νερό, κρεμούν στο στήθος τους, κάτω απ' τα ρούχα, ή στην πλάτη τους.

Ένας κεντρικός δρόμος του Πεκίνου.

τρόπο δεν έννοσθὲν νά το βάλουν στη στήνα τους. Το γάλα το θεωρούν ως ένα ποτό άκαθαρών. Μόνον οι πολύ γεροί, όταν πνὶν γοιμαχία μέσο που μεταχειρίζονται, εινε το σπένεμα, ένα είδος παχλαχλίου, καθώς και το πειρογμάτο γού-λογκ-ζέ, ένα είδος μικροσκοπικού τενεκεδένιου μαντρώ, το οποίο άραυ νερύσσουν με ζεστό νερό, κρεμούν στο στήθος τους, κάτω απ' τα ρούχα, ή στην πλάτη τους.

Οι μεγαλύτεροι «φορείς» των άσθενειών στην Κίνα εινε οι έννοικιαστοί ταμπουκίων και οι κουρείς. Άξίζει λοιπόν, να τους αναγορεύσουμε κι' αυτούς με λίγες γραμμές. Οι έννοικιαστές ταμπουκίων — έπαγγελματιες καθαρά κινέζικοι — στήνουν, συνήθως, το λικέτι τους επί γωνίας των μεγάλων δρόμων. Μπορούν τους έχουν άραβασμένα τη «σύνεργα» τους: την προμήθεια του κινού τους και μερικές πίτες. Όταν περνάει

κανένας «κουλόν», σταματάει λίγο για να έσπασάση, άκούμπά χάμα το φορτίο που κουβαλά στους ώμους του, παίρνει την πίπα που του προσφέρει ο έννοικιαστής, τραβά μερικές ρουφηξιές καπνού, πληρώνει ένα σπαπέν (μιά δεκάρα) και φεύγει.

Το ίδιο αυτό ταμπουκι περνάει, έτσι από εκατοντάδες σταμάτων. Και, φυσικά, όατα ο έννοικιαστής, όατε και οι πελάτες φροντίζουν διάλου να τα καθαρίσουν. Έι, παντάζετε τώρα πέρα μικρόβια περνάει έτσι από στόμα σε στόμα.

Πνὶν επικίνδυνος όμως εινε ο κουρέας, ο ατ-ε-ο-υ-τσι-ά-γ-κ. Γιατί ο Κινέζος κουρέας δεν άσχολεται μόνο με το κουράμα ή μάλλον με το ξύρισμα των κεφαλών των πελατών του, αλλά εινε και ο αέσισημος νά πούμε, άγινεολόγος τους, αν εινε δυνατόν ή λέξη αυτή να έκφραζε το πρωτότυπο έπαγγελμα του Κινέζου οίγκωρο-θωρωτή, βάβαι, τώρα πού εινε τα καλῆροντά του. Καθαρίζει αν πρώτοις τ' αυτιά των πελατών του, με διάφορα είδικά έυλαράκια, που το καθένα έχει και διαφορετικό σχήμα. Με τα ίδια έυλαράκια τους καθαρίζει και... τα μάτια, καθώς και τα βλέφαρα. Έννοείται πως με τα έυλαράκια αυτά, χωρίς να τα καθαρίσει καθαλό, ο περίφημος αυτός άγινεολόγος καθαρίζει τ' αυτιά και τα μάτια όλων των πελατών του! Κι' έτσι όλα τα μικρόβια μετακομίζονται από πελάτη σε πελάτη.

Με την εικάστια αυτή, άξίζει ν' αναφέρουμε και ένα άλλο γαστρίομένο γεγονός! Μετά την άπνίασας που έγινε στην Κίνα, πνὶν από λίγα χρόνια, οι άνεσοι Κινέζοι, όπως άνωαζόντο οι έπαδοί των νέων ιδεών, θέλοντας να έξυωπατισθόν... έχουαν τις κορμίες τους, και άρχισαν να γυμνάζονται, όπως οι ευρωπαίοι. Αυτό όφελεσε βέβαια τους Κινέζους κουρείς, αλλά έπέφερε άναστασι στο ευρωπαϊκό έμπόριο πνὶν... κουκλών! Γιατί ή έρώσας παχιάς κουκλής, ή πολυτελείς τουλάχιστον, είχαν μαλλιά κίχιαμένα από... κινέζικες κορμίες. Και, ναί μεν στην άρχή άπάρυ άίσταθηκε υπερπαλαγωγή του είδους αυτού, σιγά-σιγά όμως άρως να εξαφανίζεται από την αγορά.

ΑΝΕΚΔΟΤΑ Η ΚΥΡΙΑ ΠΟΥ ΗΘΕΛΕ ΝΑ ΓΡΑΦΗ

Κάποια κυρία, κάτῆσε μια μέρα το διάσημο δόκτορα Τζόνσον, αν άρχιζότο με τη συγγραφή κανενός νέου έργου.

— Ποιό το παρὶν όχι, κυρία μου, άπάντησε έκείνος.

— Δεν συγγράφετε λοιπόν; Ο, έγω, αν ειναι τη συγγραφή σας άσυνήτητα, δεν άπαύω ούτε στιγμή να γράφω!

— Όχι, βέβαια, κι' όταν δεν θά είχατε κανένα σοβαρό θέμα να γράψετε;

— Και θέα αν δεν είχα, άπάντησε ή κυρία, θα έγραφα για την άγνείσση μονάχα του νου μου.

— Προτείνετε, λοιπόν, κυρία μου, παρατήστες τότε ο έσους δόκτορα, ότι ο Αέσχυλος πέλασε καλυμπώντας την Ελλησπόντο, ή πλώ για να κολυμπήσει.

Κάκχαλο ή κυρία.

ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

Η ΜΕΓΑΛΗ ΑΓΑΠΗ

ΤΟΥ Κ. ΓΡΗΓΟΡ. ΞΕΝΟΠΟΥΔΟΥ ΠΡΩΤΑΡΧΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ

(ΜΙΑ ΠΑΛΙΑ ΖΑΚΥΘΙΝΗ ΙΣΤΟΡΙΑ)

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου)

—Όχι μαριμπέρα. Πήραν το δρόμο του Κυδωνιού.
—Και πόσην ώρα έλειψαν;
—Δεν τους είδα ούτε γύρισαν. Ήμουν σπάμπι.
—Κι' ήταν οι δυο τους;
—Στόν πελάτο; Όχι. Τους ακολουθούσαν από κοντά δυο άματιμένοι, καθάβλα κα' αυτοί.
—Δε μου λές, Νικόλα, γιατί ο άφέντης σου δε σ' έδιωξε ακόμα με τις κλωτσές; Γιατί σ' στέλνει στη χώρα χωρίς... ανθρώπους να σε φυλάνε; Δεν το ξέρει πως θα'ρθης να με βρής;
—Το ξέρει, στοχάζομαι, μα κτήρησάι.
—Γιατί;
—Γιατί τώρα που πήρε άλλωστε τα μέτρα του, δε με φοβάται. Τού κάνει καλά τη δουλειά του, το χτήμα με χρειάζεται. Γιατί να με διώξει; «Άς κείνη, σ'ι λέει, δ'η θέλει. Τι μπορεί να. Κι' αλήθεια, είνε σίγουρος, γιατί δεν έχω καλά με τους ανθρώπους που άματιώσε. Ξεπύρηνες πούδες διάλεξε. Δυο είνε Κυδωνιάτες, έχθροι μου άθανάσιμοι. Οι άλλοι άκουσε αυτούς. Έγώ δεν μπορώ να συναγορευθώ με κανένα. Αυτό ξέρει ο κόντες και δε με φοβάται. Κι' έπειδή του κάνει τη δουλειά του, με κρατεί. Κατάλαβες, άφέντη μου;

Ναι, ο Πιέρος κατάλαβε κα' η έλπίδα του, πως ο κόντες έταξε κοινότητα, μύρισε πολύ. Η διατήρηση του Νικόλα στην υπηρεσία του, δεν είχε πια σημασία, αφού ξεπύρηναν έτσι: «Ο κόντες άφησε φούσε τώρα τον άπιστο. Τιποτα δεν μπορούσε να του κάνει. Πώς θα τα πρόφτανε όλα στον έχθρο; Δεν είχε ανάγκη. Άν κοιτούσε, ως πήγαινε να κλέψη την κοινότητα!

Έτσι, ο Πιέρος έβλεπε τώρα σ'α μια πρόκληση: «Ο κόντες ο χήρνος φανερά το Γεράκι κα' άφινε το Νικόλα να του δώσει την έλψη. Σ'α να τοίλεγε: «Κόπασε να το πάρης b.

—Νικόλα, τί λές;... Να σου δώσω ένα γράμμα, θα βρής τρόπο να το δώσεις;
—Αδύνατο, άφέντη μου, είν' αδύνατο! Δε σου τάπα και την άλλη φορά;

—Καλά, Νικόλα. Άμε στο καλό. Θα βρω εγώ τρόπο να της γράψω.

Το είπε, μα καθόλου εύκολο δεν το έβρισκε. Πώς, με πούν να της στείλν γράμμα, αφού ο Νικόλας δεν αναλάμβανε; Με περισσότερη; Αλήθεια, κάποτε είχε πάρει το μάτι του, στο Γεράκι, στο περιβόλι της βίλλας, έναν περιστεριώνα. Άν έλεγε του Νικόλα να πάση ένα περιστεριώνα, να του το φέρη στη χώρα, να του δώσουν το γράμμα στο πόδι και να τάφησιν να γυρίση στο Γεράκι;....

Γέλασε με την παιδικιάνη αυτή ιδέα. «Όπως θα παύετο ο Νικόλας το περιστεριώνα, στο καλό η στο κλουβί, δεν μπορούσε να το ξαναπαίξω πάλι; Ήταν ανάγκη να το άρήςουν να πετάξη μονάχο του με το γράμμα; Κι' η Τζένη που θα τ'έφερε, πως θα το μάθαινε για να βγί; Άν θα την άρναν καίλα... με την πρόφαση πως θα παύση τα περιστερία, για να παύση τον ταχυδρόμο και να του πάγη το γράμμα;

Αυτό δεν γίνονταν, συλλογίστηκε.

Όποιο, κάτι έπρεπε να κάμη. Και το μόνο, για την ώρα, ήταν να πάη ίσως το Κάστρο, να οίξη μια ματιά από κοντά. Πώς το είχαν άνωσει; Πώς το φύλαγαν; Τι λογής ήταν αυτός ο Λράος που δεν θα τον άφινε να γυρίση;...

Θύνασε ίσως τρέλλα, μα πούδες έρωτευμένος δεν κάμει;... Ξεπύρηνσε καθάβλα, μέρα-μεση

—Πήραν το δρόμο του Κυδωνιού... είπε ο Νικόλας.

μέρα. Μόνο που έβαλε στη ζώνη του κα' ένα πιστόλι. Να το κάμη τί; Μόνος του, να τα βάλη με δέκα, με είκοσι ίσως κωιτάδες; Άς είνε, δεν έβλεπε πως μπορούσαν να του φυχθύν. Άχαίτως γιατί θα τον έβλεπαν μόνο. Ήταν δυνατό να υποθέσουν πως πήγαινε να πάρη... το Κάστρο, χωρίς να'χει κα' άφέντη μαζί του δυο-τρεις ανθρώπους τουλάχιστο;

Πέρασε απέξω από τη βίλλα και προχωρούσε προς το λόγγο του Άη-Γιαννιού. Τιποτα έβλεπε. Έκείνη την ώρα οι Δερβασί θα προγεμνάζαν. Μα κα' οι άνθρωποι τους θάνασανόνταν. Ψυχή δεν είδε σε παραθύρο, ψυχή και στο περιβόλι, ούτε καν το καδί που είχε ιδεί την άλλη φορά. Ο Νικόλας θα βρισκόταν ίσως σπάμπι, από πού, ή θα κοιμόταν στην άηλη καλύβα, άτ' άπου επέβλεπε τους εργάτες. Οι άματιωμένοι όμως Κυδωνιάτες που να ήταν; Κανένας δεν έφάνηκε να του κώχη το δρόμο, να τον ρωτήση που πάει και τί γυρεύει...

Μα με τί δικαίωμα, με τί πρόφαση επέβλεπε, θα τώκαναν αυτό; Στη δημοσιά δεν περπατούσε; Καθένας δεν μπορούσε να περπάτη απέξω άτ' τη βίλλα, να κοιτάξη και τα παραθύρα; Άν τουλάχιστο στεκόταν και παρακούσε... Άλλ', απός πέρασε χωρίς καν να κοινοταθί.

Δε θα μου μιλήση κανείς, συλλογίστηκε. Άδισα πήρα το πιστόλι... b.

Μα όχι. Δεν είχε άπομακρυνθεί ούτε πενήντα μέτρα, όταν άκουσε πίσω του δυολό καλπασιμό. Γύρισε κα' είδε δυο καθάβλαρηδες. Τον κυνηγούσαν; Ήταν χωριάτες. Φορούσαν φάβια καπέλλα με πελαδριούς γύρους, σταυρωτά γλένα με άσημένα κομμάτια, κόκκινα ζωνάρια και μελιτζανιά πασερούγια. Στόν άμο είχαν κρεμασμένα κοντοντούρεκα. Ο ένας ήταν γενάτος σαν πατάς. Μα ο άλλος με τις μουστάδες, φανόταν άγριώτερος.

Έφτασαν τον Πιέρο και τον έβαλαν στη μέση. Δεν του είπαν τίποτα. Και για λίγη ώρα πήγαιναν κα' οι τρεις στην ίδια γραμμή, τάχα κατά σύμπτωση. Ο γενάτος πού κοντά του, ο μουστακαλής λίγο πιο πέρα.

Ο Πιέρος τάχυνε το βήμα για να τους προσπεράση. Τάχυναν κα' εκείνοι για να μη τον άρήςουν από κοντά. Το ίδιο κα' όταν ο Πιέρος δοκίμασε να μείνη πίσω. Τον περπατούσαν άπως έναν αχμάλωτο ή ένα φυλακισμένο που βγαίνει με συνοδεία. Και τον κοιτάζαν...

—Καλημέρα! άφέντη! του είπε έξαφνα ο γενάτος.

—Καλημέρα! του άποκρίθηκε ο Πιέρος τρώγοντας τα φρούτα.

—Για πού κατά δώθενες;
—Για άπου θέλω. Ο δρόμος δεν είν' ελεύθερος;...

—Ναι, ελεύθερος είνε... Μα θέλω να πά, τί γυρεύεις τοι λόγου σου σ'ας γειτονές μας;

—Δεν γυρεύω τίποτα στις γειτονές σας. Περνάω για να πάω...στη δουλειά μου.

—Και πού είνε η δουλειά σου;

—Νά, στο Κυδώνι.

—Μα! Και μες Κυδωνιάτες είμαστε. Μα δε σ' έξορουμε. Άν είχατε χτήματα και νταραβέρια στο χωριό μας, θα σ' έζορουμε.

Ο Πιέρος σταμάτησε έξαφνα πάλιό του. Σταμάτησαν κα' εκείνοι οι δυο.

—Τι θέλετε; τους ρώτησε άγρια. Αρπάδες είσαστε;

—Είμαστε εκείνοι που είμαστε. Και θέλουμε να μάς πής πούδες είσαι τοι λόγου σου.

Ο γενάτος μόνο μιλούσε. Ο μουστακαλής ως τώρα δεν είχε βγάλει μιλιά.

Τού Πιέρου του ήρθε μια έμπνευση.

—Δεν έχω καμιά δυσκολία να σ'ας το πώ, άποκρίθηκε. Μα δε μου λένε κα' σεις; να πού λόγο με σταματάτε και με ρωτάτε; Πολλές φορές πέρασα από το Γεράκι, μα πρώτη φορά μου λαχάνει τέτοιο πείσμα. Τι σφαιρίζει αυτό; Τι φυλάτε; Πούδες σ'ας έχει βάλει;

—Ο κόντες Ντερίβας, όρίστε που σου το λέμε! Είμαστε άνθρωποι που κόντε.

—Και τί του φυλάτε; Τον καρπό; Δεν είνε άδύνα...
—Και μες δεν έξορουμε; Του φιλώ. Μόνο κα' έχει δώσει διαταγή, άποως χωριάτες περνάει από δω, να μαθαίνουμε πούδες είνε και να του το λέμε. Του λόγου σου έχεις τίποτα με τον κόντε;

—Όχι. Τι να'χω; Όδτε τον γνωρίζω. Άκουστά μόνο τον έχω και ξέρω πως κάθεται στο Γεράκι. Να του πητε λοιπόν—έγώ δε θέλω να σ'ας δυσκολέψω στη δουλειά σας— πως πέρασε από δω, πηγάζοντας νάναμωση έναν άνθρωπο στο Κυδώνι, ο Πιέρος ο Τζιμής, ο γιος του Άλφρεδού. Θα θυμηθήτε τονόμα μου;

Τι καλή που ήταν η έμπνευση του Πιέρου! Τι άπρόσβαρα άποτελέσματα που θα είχε!

—Άμέσως οι δυο χωριάτες άλλαξαν τρόπο, έβγαλαν τις φάβες τους, χαμολέσαν, κα' ο γενάτος είπε ευγενικά:

—Ευχαριστούμε, άφέντη! Τιποτα άλλο! Μας συμπαθάτε που σ'ας κάμει νάργησε.

—Α, μα! άποκρίθηκε ο Πιέρος. Δεν είμαι και τόσο βρασιτικός. Έγώ έω μιλώ, μα πού να γνωρίζηκα, να γνωρίσουμε καλύτερα. Συμπαθώ πολύ τους Κυδωνιάτες. Είνε καλά καλλίμαρα...

—Η καλωσύνη σου, άφέντη μου.

—Νά σ'ας πώ. Έδώ απόξω από το Λόγγο, δεν είνε μια ταβέρνα; Πάμε, άν θέλετε, να σ'ας κεράσω ένα κρασί. Θα μου κάμειτε μεγάλη χάρη. Ά! μην πητε όχι, γιατί θα μου κακοφάνη!

Ο γενάτος κοιτάξε το μουστάκαλή. Κι' απός, μιλώντας για πρώτη φορά, είπε:

—Πάμε!

Σε λίγο καθόνταν κα' οι τρεις απέξω άτ' τη χωριάτικη έκείνη ταβέρνα, που ήταν και μπαζούκιο, σαν ήσσω μιάς πικνής κληματαριάς. Τα τρία άλογα ήταν δεμένα εκεί κοντά. Κι' οι χωριάτες είχαν βγάλει τα κοντοντούρεκά τους και άγαν άνωμητήσε στον τοίχο του μπαζούκι.

Καθώς έπαιναν κρασί βερντέα και μιλούσαν για τα χτήματα, για το πρώτο καλοκαίρι, για την έσδειά, ο Πιέρος συλλογιόταν: Άλήθεια, τούτοι-δω δεν ήξεραν τί κα' πώς. Ο κόντες Δερβας δεν θα τους έδινε λογαριασμό, δεν θα τους έλε από πούν φυλαγόταν. Άλήωστα, άπ' να μερώσουν, άρ' οίον περισεύετο όταν άκουσαν τονόμα του. Η διαταγή που είχαν λάβει, θάταν να προσέχουν, μέρα κα' νύχτα, πούδες θα ζύγανε στη βίλλα—στο Κάστρο— πούδες θα περνούσε απέξω. Και να δύνουν στον κόντε αναφορά. Έτσι θάταν άγνωρος πώς η κόρη του δεν έπαυονόυσε με κανένα.

Και για να επιβεβαιώση αυτή την υπόθεση, μια στιγμή ο Πιέρος ρώτησε σ'α:

—Μα τί νομίζετε σεις, έδω που τα λέμε, πως φοβάται ο κόντες;—Τι λές, θάνα; ρώτησε ο γενάτος το μουστακαλή: να το πούμε πο άφέντη;

Ο μουστακαλής σήκωσε τους άμους:

—Άς του το πούμε.

—Εγώ, είπε πού σ'α ο γενάτος, έχω την ιδέα πως φυλάει τη θυγατέρα του. Με κάπουν θα τάχη που δεν τον θέλει για γαμπρό, και φοβάται μη της στείλει γράμμα ή μην έρθει με ανθρώπους να την κλέψη.

—Ά! έχει θυγατέρα της παντρειάς ο κόντες Δερβας; Δεν τ'έξερα...

—Έχει, άφέντη μου! Μα κατέλλα σαν το κού το νερό.

—Ε, μα τότες αυτό θα είνε! Κι' άν έρθε κανένας να τη κλέψη... έσες τί θα κάμει;

—Το χόος μας! άποκρίθηκε ο θάνας. Έ, Μήτρο;—Σίγουρα! είπε ο Μήτρος. Μ' άουσε άνθρωπος κα' άν έρθε ο κλέφτης, θα πεθάνουμε οίλοι, μα δε θα τον άρήςουμε να πατήση στο σάπι.

Ο Πιέρος προσκοιτήθηκε θαυμασμό:

—Τι μου λένε! Θα θυμάστε και τη ζωή σας; Μ' αυτή είνε δουλειά που δεν την κάνει ο καθένας. Κι' ο κόντες πρέπει να σ'ας πληρώνη καλά για τη φύλαξη σας.

—Μας έταξε δέκα τάλλαρα το μήνα δσο θα μάς έχη στη δουλειά του.

—Δέκα τάλλαρα το μήνα; Μα δεν είνε άποτα! Και πόσο είσαστε;

—Πέντε. Πανωπή έχουμε κα' άλλως χωραδικές, κα' αυτοί θα κάδουν ένα τόσο... μικρά πρόγραμμα.

—Μα κα' αυτά που παίρνειτε σεις είνε λίγα! Έγώ, στη θέση του κόντε, θα σ'ας έδινω τα δικά.

Οι χωριάτες κοιτάχτησαν κα' ένα χαμόγελο:

—Από είκοσι τάλλαρα πανωπή;...
—Ναι, ναι, από είκοσι! Άν θέλετε μάλιστα, σ'ας δίνω τα μουσικά, τώρ' άμέσως!

Και για να πληρώση τάχα τα κρασιά, ο Πιέρος άνοιξε το πέταλο πορτιμένο του κα' έκαμε να φανούν κάμποσα ναπολεόνια, που είχε κεί-μεσα άνάκατα με σβάντικες και κολονάτα.

Οι χωριάτες κοιτάζαν το χρυσάρι με πόθο κα' έβαλαν τα γέλια:

—Και γιατί; μήπως μάς παίρνει στη δουλειά σου;

—Σας παίρνω! είπε ο Πιέρος σοβαρά. Μα το Θεο, άν θέλετε, σ'ας παίρνω!... Θάνα, Μήτρο, αλήθεια σ'ας το λέω. Συμπαθώ τους Κυδωνιάτες και σεις μου φαίνεστε ελ καλύτεροι. Σας έβαλα στην καρδιά μου. Άφέντε τον κόντε Δερβας, να σ'ας πάω εγώ με τα δικά;... Έλάτε!... Άπορασίστε το χωριό να το πολιορκήθη!

Νά δώσωμε άμέσως τα χέρια και να πούμε άκόμα ένα ποτήρι για τη συμφωνία μας!

Όση ώρα τους μιλούσε, οι χωριάτες τον κοιτάζαν και κοιτάζονταν. Με τα σπαστά του τάλεγε αυτά, ή ήθελε να γέλαση; Μπορεί να τον είχε χιπήσει στο κεφάλι κα' ή βερντέα που είχε παί... Έστέλνους ο Μήτρος ρώτησε:

—Μας παίρνειτε, καλά. Μα τί μάς θέλεις;

—Ο,τι σ'ας θέλει κα' ο κόντες Δερβας!

—Μα του λόγου σου δεν μπορεί να'χει θυγατέρα...

—Μπορεί να'χει άδερφή, τί σ'ας νοιάζει; Άκούτε το ίγτερέσου σας ή όχι; Το μουτάλω; Σας προτείνω να σ'ας πάω στη δουλειά μου. Δεχόμαστε;

—Μας περιγελάς, άφέντη;

—Μ' άφού σ'ας λέω να σ'ας δώσω μισοστό λεφτά! Μου φαίνεται πως δεν παύει κανένας με το χονάφι...

—Όσο γ' αυτό...

—Έπειτα, δε με έξορτε; Δεν άκούσατε ποτέ σας τους Τζαμαίους;

—Πώς; Ο πάργος σας δεν είνε, στοχάζομαι, στον Άλκαυά;

—Νά που έξορτε και τον πάργο μου.

Κι' εκεί θα μάς πάρης; Με την ρώτηση αυτή άλλη έμπνευση ήρθε του Πιέρου:

—Όχι! άποκρίθηκε. Θα σ'ας άφήσω έδώ που καθόσαστε. Γιατί να χάσετε κα' αυτό που σ'ας δίνει ο κόντες; Θα παίρνετε κα' άτ' αυτών, θα σ'ας δώσω κα' εγώ... τα δικά.

—Μα τί θα κάνουμε;

—Αυτό θα σ'ας το πώ βότερα. Τη συμφωνία μας παύετε. Ναι ή όχι.

—Μά... είμαστε άπτες...

—Θά σ'ας πάω και τους πέντε. Σας άκούσε ο Άλλο;

Άν άπορασίστε τώρα, θα το παραδεχθώ;

—Τρέχοντας. Είμεις είμαστε οι άρχηγοί.

Πανωπή ο Μήτρος, είπε ο μουστακαλής. Απός πρώτος, έγώ δεύτερος.

Λοιπόν τελείωσε! φώναξε ο Πιέρος. Άλλα λόγια δε θέλω. Τα χέρια σας!

Αυτά-δελιά, πρώτος ο Μήτρος, έπειτα ο θάνας, άπλωσαν τα χέρια τους. Κι' ο Πιέρος τους τώπασε και τους τάκρεε δυνατά.

—Παρά! τάχα κρασιά άκόμα!

Ήσαν κα' τα κρασιά, τα ήσαν σ'α τη συμφωνία, κα' άφού πληρώσε ο Πιέρος το παπί με μια σβάντικα, τους έβαλε με τρόπο στην παλάμη από δυο ναπολεόνια.

Ε, από τη στιγμή εκείνη, οι δυο χωριάτες άρσαν κάθε διαταγή: Ήταν πια άνθρωποι του Τζιμ. Τι τον περνούσε τον κόντε Δερβας, άν θάκαναν και μια άλλη δουλειά, άν άγαν κα' έναν άλλον άφέντη. Δεν τους είχε πει, πως θα τους άφινε κεί, να κάνουν κα' τη δουλειά που έκαναν ως τώρα;....

—Και τώρα έμπα; Πάμε στο Λόγγο. Πρέπει να μιλήσουμε καλύτερα...

—Στους άρσιούς σου!

Φάρασαν τα κοντοντούρεκα, έλκων τάλογα και τράβηξαν περ κα' μούν στο Λόγγο.

Τη στιγμή εκείνη φάνηκαν από πέρα άλλι δυο χωριάτες καθάβλαρηδες.

—Χά! χά! ο Νίκος κα' ο Σπύτης! έκαμε ο άρχηγός. Άνησχησαν πού άρφήσαμε να γυρίσουμε, κα' έρχονται γυρεύοντας. Θα φοβήθηκαν καίλας μη μάς σ'άτωσε, άφέντη! Χά, χά!

Στάθηκαν ως πού να φτάσουν οι χωριάτες, και τότε ο Μήτρος τους είπε:

—Έδώ είμαστε, με τον άφέντη μας. Γυρίστε πίσω, γιατί μες έχουμε κουβέντα και θα μιλήμε στο Λόγγο. (Άκολουθεί)

—Μ' άφού σ'ας λέω να σ'ας δώσω μισοστό λεφτά! Μου φαίνεται πως δεν παύει κανένας με το χονάφι...
—Όσο γ' αυτό...
—Έπειτα, δε με έξορτε; Δεν άκούσατε ποτέ σας τους Τζαμαίους;
—Πώς; Ο πάργος σας δεν είνε, στοχάζομαι, στον Άλκαυά;
—Νά που έξορτε και τον πάργο μου.
—Κι' εκεί θα μάς πάρης; Με την ρώτηση αυτή άλλη έμπνευση ήρθε του Πιέρου:
—Όχι! άποκρίθηκε. Θα σ'ας άφήσω έδώ που καθόσαστε. Γιατί να χάσετε κα' αυτό που σ'ας δίνει ο κόντες; Θα παίρνετε κα' άτ' αυτών, θα σ'ας δώσω κα' εγώ... τα δικά.
—Μα τί θα κάνουμε;
—Αυτό θα σ'ας το πώ βότερα. Τη συμφωνία μας παύετε. Ναι ή όχι.
—Μά... είμαστε άπτες...
—Θά σ'ας πάω και τους πέντε. Σας άκούσε ο Άλλο;
—Άν άπορασίστε τώρα, θα το παραδεχθώ;
—Τρέχοντας. Είμεις είμαστε οι άρχηγοί.
Πανωπή ο Μήτρος, είπε ο μουστακαλής. Απός πρώτος, έγώ δεύτερος.
Λοιπόν τελείωσε! φώναξε ο Πιέρος. Άλλα λόγια δε θέλω. Τα χέρια σας!
Αυτά-δελιά, πρώτος ο Μήτρος, έπειτα ο θάνας, άπλωσαν τα χέρια τους. Κι' ο Πιέρος τους τώπασε και τους τάκρεε δυνατά.
—Παρά! τάχα κρασιά άκόμα!
Ήσαν κα' τα κρασιά, τα ήσαν σ'α τη συμφωνία, κα' άφού πληρώσε ο Πιέρος το παπί με μια σβάντικα, τους έβαλε με τρόπο στην παλάμη από δυο ναπολεόνια.
Ε, από τη στιγμή εκείνη, οι δυο χωριάτες άρσαν κάθε διαταγή: Ήταν πια άνθρωποι του Τζιμ. Τι τον περνούσε τον κόντε Δερβας, άν θάκαναν και μια άλλη δουλειά, άν άγαν κα' έναν άλλον άφέντη. Δεν τους είχε πει, πως θα τους άφινε κεί, να κάνουν κα' τη δουλειά που έκαναν ως τώρα;....
—Και τώρα έμπα; Πάμε στο Λόγγο. Πρέπει να μιλήσουμε καλύτερα...
—Στους άρσιούς σου!
Φάρασαν τα κοντοντούρεκα, έλκων τάλογα και τράβηξαν περ κα' μούν στο Λόγγο.
Τη στιγμή εκείνη φάνηκαν από πέρα άλλι δυο χωριάτες καθάβλαρηδες.
—Χά! χά! ο Νίκος κα' ο Σπύτης! έκαμε ο άρχηγός. Άνησχησαν πού άρφήσαμε να γυρίσουμε, κα' έρχονται γυρεύοντας. Θα φοβήθηκαν καίλας μη μάς σ'άτωσε, άφέντη! Χά, χά!
Στάθηκαν ως πού να φτάσουν οι χωριάτες, και τότε ο Μήτρος τους είπε:
—Έδώ είμαστε, με τον άφέντη μας. Γυρίστε πίσω, γιατί μες έχουμε κουβέντα και θα μιλήμε στο Λόγγο. (Άκολουθεί)

ΤΟ ΠΡΩΤΟ ΦΙΛΙ

— Είσαι τυχερός! του είπε το κοριτσάκι, ρίχνοντας μία ματιά στο καλάθι του. Έσθ' βρήκες πολλά μανιτάρια... Για να τα μετρήσω... Ένα, δύο, πέντε... δέκα... Και όλα μεγάλα! Εγώ δεν μπορέσα ούτ' ένα να βρω!

Το κοριτσάκι εκείνο ήταν πολύ όμορφο. Και το αγοράκι του είπε νεροπαλά: — Ελέεις να σου δώσω τα δικά μου μανιτάρια;

— Κ' εσύ;

— Εγώ... δεν πειράζει! Θα βρω όλα!

Το κοριτσάκι χαμογέλασε. Θα μπορούσε κανείς να πει ότι εκείνη τη στιγμή το δάσος φωτίστηκε τότε περισσότερο.

— Α! δεν κάνει να σου πάρω όλα τα μανιτάρια. Καλύτερα είναι να τα μοιραστούμε... Μισά εσύ και μισά εγώ... Έλα, κάθισε κοντά μου...

Κάθισαν χάμω και μοιράστηκαν τα μανιτάρια. Το κοριτσάκι πήρε, φυσικά τα μεγαλύτερα, αφού ήταν τόσο όμορφο. Και το αγοράκι πήρε τα μικρότερα.

— Ευχαριστώ, του είπε το κοριτσάκι. Είσαι καλό παιδί. Πώς σε λένε;

— Βίκτωρα. Και σένα;

— Εμένα με λένε Λεοντίνη. Είσαι πλούσιος;

— Όχι! Έχω μονάχα δεκαεφτά φράγκα.

— Εγώ έχω στον κουμπαρά μου καμιά εβδομηνταριά φράγκα... Μά δεν μάς φτάνουν για να παντρευτούμε... Άς είνε... Εγώ σ' αγαπώ και άς είσαι φτωχός! Έλα πιά κοντά μου!

Και η Λεοντίνη, η πλούσια — είχε εβδομήντα φράγκα! — φίλησε στα μάτια τον Βίκτωρα, τον φτωχό... Τι γλυκό που ήταν αυτό το φιλί!

— Γεια σου! του φώναξε κατόπιν το κοριτσάκι. Τό φιλι αυτό θα μου το δώσεις πίσω όταν θα μεγαλώσεις... Θα είνε τότε χίλιες φορές πιά γλυκό...

Χαμογέλασε και πάλι στον Βίκτωρα και γάθησε πίσω από τα δένδρα.

Τότε το αγοράκι άκουμπησε το χέρι του στην καρδιά του. Του φαινόταν ότι εκεί μέσα τραγουδούσε ένα πουλί...

— Ένα φιλι στα μάτια! Τι ευτυχία! Νά ήταν άραγε αλήθεια; Μήπως ο Βίκτωρ είχε όνειρευτεί;... Πώς μπορούσε ένα κοριτσάκι τόσο πλούσιο και όμορφο να φιλήσει αυτόν, τον άσημο και φτωχό;... Μά όχι, δεν είχε όνειρευτεί... Έβλεπε την απόδειξη στο μαλακό χόμα, στο όποιο είχε αποτυπωθεί το σχήμα ενός μικρού χεριού, του άριστερου χεριού της Λεοντίνης. Εκεί είχε άκουμπήσει το χεράκι της.

Ο Βίκτωρ κύτταζε το σημάδι αυτό

μέ συγχίνηση. «Ω! πόσο θα ήθελε να το δέπνη για πάντα! Αυτό όμως ήταν αδύνατο... Με την πρώτη βροχή, το χόμα θα μαλάκωνε και τα χέρια του χεριού θα εξαφανιζόντουσαν... Και ο Βίκτωρ σκέφτηκε τότε να κάνει κάτι άλλο. Μάζεψε μέσα στο μαντήλι του το χόμα στο όποιο είχε άκουμπήσει το χεράκι της η Λεοντίνη και το πήρε σαν θησαυρό στον μπάριμπα Τόνιο, τον αγγειοπλάστη του χωριού.

— Καλημέρα, μπάριμπα Τόνιο, του είπε. Σε παρακαλώ πολύ να μου κάνεις ένα πιάτο από αυτό το χόμα. Θα σου δώσω όσα μου ζητήσεις... Έχω στον κουμπαρά μου δεκαεφτά φράγκα...

Αυτό είχε σκεφτεί να κάνει ο Βίκτωρ για να διατηρήσει την ανάμνηση ενός χεριού, ενός φιλήματος, μιας γλυκειάς ώρας: Νά κατασκευάσει ένα πιάτο από εκείνο το χόμα και να τρώει μέσα σ' αυτό το πιάτο ως 'ότου να πεθάνει... Είχε την εντύπωση ότι το φαί του θα έπαιρνε έτσι ένα γλυκό άρωμα...

— Μά δεν γίνονται, παιδί μου, πιάτα από τέτοια χόματα! του αποκρίθηκε ο μπάριμπα Τόνιο, ξεκαρδιζόμενος στα γέ-

λια για την παράξενη επιμονή του μικρού.

— Μάθε μου την τέχνη σου, είπε τότε το παιδάκι, και θα το φτιάξω μόνος μου αυτό το πιάτο.

Κι' έτσι ο Βίκτωρ έμαθε την αγγειοπλαστική. Ο μπάριμπα Τόνιο, ένθουσιασμένος από τις προόδους του μαθητού του και από την τέχνη με την οποία κατασκεύασε και χρωμάτισε το πιάτο που ήθελε, τον κράτησε για πάντα κοντά του. Κι' από τότε, όσο περνούσε ο καιρός, τόσο ο Βίκτωρ προόδευε στην δουλειά του.

Σε ηλικία 18 ετών, ο Βίκτωρ τράβηξε την προσοχή ενός μεγάλου εργοστασιάρχου αγγειοπλαστικής, από το Μπορντό, ο οποίος τον πήρε στο εργοστάσιό του. Ο Βίκτωρ τελειοποιήθηκε πια στην τέχνη. Αργότερα, πήγε και σ' ένα εργοστάσιο πορσελάνης στη Λιμόζ. Εκεί έκανε αληθινά θαύματα. Ο προϊστάμενός του έμεινε τόσο ένθουσιασμένος απ' αυτόν, ώστε στο τέλος τον έκανε συντάρο και του έδωσε την κόρη του. Έτσι, όταν ο Βίκτωρ έγινε σαράντα ετών, ήταν εκατομμυριούχος. Στα πενήντα χρόνια, τον θεωρούσαν έναν από τους μεγαλύτερους διανοητές της Γαλλίας...

— Μά δεν γίνονται, παιδί μου, πιάτα από τέτοια χόματα! του αποκρίθηκε ο μπάριμπα Τόνιο, ξεκαρδιζόμενος στα γέ-

— Μάθε μου την τέχνη σου, είπε τότε το παιδάκι, και θα το φτιάξω μόνος μου αυτό το πιάτο.

Κι' έτσι ο Βίκτωρ έμαθε την αγγειοπλαστική. Ο μπάριμπα Τόνιο, ένθουσιασμένος από τις προόδους του μαθητού του και από την τέχνη με την οποία κατασκεύασε και χρωμάτισε το πιάτο που ήθελε, τον κράτησε για πάντα κοντά του. Κι' από τότε, όσο περνούσε ο καιρός, τόσο ο Βίκτωρ προόδευε στην δουλειά του.

Σε ηλικία 18 ετών, ο Βίκτωρ τράβηξε την προσοχή ενός μεγάλου εργοστασιάρχου αγγειοπλαστικής, από το Μπορντό, ο οποίος τον πήρε στο εργοστάσιό του. Ο Βίκτωρ τελειοποιήθηκε πια στην τέχνη. Αργότερα, πήγε και σ' ένα εργοστάσιο πορσελάνης στη Λιμόζ. Εκεί έκανε αληθινά θαύματα. Ο προϊστάμενός του έμεινε τόσο ένθουσιασμένος απ' αυτόν, ώστε στο τέλος τον έκανε συντάρο και του έδωσε την κόρη του. Έτσι, όταν ο Βίκτωρ έγινε σαράντα ετών, ήταν εκατομμυριούχος. Στα πενήντα χρόνια, τον θεωρούσαν έναν από τους μεγαλύτερους διανοητές της Γαλλίας...

— Μάθε μου την τέχνη σου, είπε τότε το παιδάκι, και θα το φτιάξω μόνος μου αυτό το πιάτο.

Κι' έτσι ο Βίκτωρ έμαθε την αγγειοπλαστική. Ο μπάριμπα Τόνιο, ένθουσιασμένος από τις προόδους του μαθητού του και από την τέχνη με την οποία κατασκεύασε και χρωμάτισε το πιάτο που ήθελε, τον κράτησε για πάντα κοντά του. Κι' από τότε, όσο περνούσε ο καιρός, τόσο ο Βίκτωρ προόδευε στην δουλειά του.

Σε ηλικία 18 ετών, ο Βίκτωρ τράβηξε την προσοχή ενός μεγάλου εργοστασιάρχου αγγειοπλαστικής, από το Μπορντό, ο οποίος τον πήρε στο εργοστάσιό του. Ο Βίκτωρ τελειοποιήθηκε πια στην τέχνη. Αργότερα, πήγε και σ' ένα εργοστάσιο πορσελάνης στη Λιμόζ. Εκεί έκανε αληθινά θαύματα. Ο προϊστάμενός του έμεινε τόσο ένθουσιασμένος απ' αυτόν, ώστε στο τέλος τον έκανε συντάρο και του έδωσε την κόρη του. Έτσι, όταν ο Βίκτωρ έγινε σαράντα ετών, ήταν εκατομμυριούχος. Στα πενήντα χρόνια, τον θεωρούσαν έναν από τους μεγαλύτερους διανοητές της Γαλλίας...

— Μάθε μου την τέχνη σου, είπε τότε το παιδάκι, και θα το φτιάξω μόνος μου αυτό το πιάτο.

Κι' έτσι ο Βίκτωρ έμαθε την αγγειοπλαστική. Ο μπάριμπα Τόνιο, ένθουσιασμένος από τις προόδους του μαθητού του και από την τέχνη με την οποία κατασκεύασε και χρωμάτισε το πιάτο που ήθελε, τον κράτησε για πάντα κοντά του. Κι' από τότε, όσο περνούσε ο καιρός, τόσο ο Βίκτωρ προόδευε στην δουλειά του.

Σε ηλικία 18 ετών, ο Βίκτωρ τράβηξε την προσοχή ενός μεγάλου εργοστασιάρχου αγγειοπλαστικής, από το Μπορντό, ο οποίος τον πήρε στο εργοστάσιό του. Ο Βίκτωρ τελειοποιήθηκε πια στην τέχνη. Αργότερα, πήγε και σ' ένα εργοστάσιο πορσελάνης στη Λιμόζ. Εκεί έκανε αληθινά θαύματα. Ο προϊστάμενός του έμεινε τόσο ένθουσιασμένος απ' αυτόν, ώστε στο τέλος τον έκανε συντάρο και του έδωσε την κόρη του. Έτσι, όταν ο Βίκτωρ έγινε σαράντα ετών, ήταν εκατομμυριούχος. Στα πενήντα χρόνια, τον θεωρούσαν έναν από τους μεγαλύτερους διανοητές της Γαλλίας...

— Μάθε μου την τέχνη σου, είπε τότε το παιδάκι, και θα το φτιάξω μόνος μου αυτό το πιάτο.

Κι' έτσι ο Βίκτωρ έμαθε την αγγειοπλαστική. Ο μπάριμπα Τόνιο, ένθουσιασμένος από τις προόδους του μαθητού του και από την τέχνη με την οποία κατασκεύασε και χρωμάτισε το πιάτο που ήθελε, τον κράτησε για πάντα κοντά του. Κι' από τότε, όσο περνούσε ο καιρός, τόσο ο Βίκτωρ προόδευε στην δουλειά του.

Σε ηλικία 18 ετών, ο Βίκτωρ τράβηξε την προσοχή ενός μεγάλου εργοστασιάρχου αγγειοπλαστικής, από το Μπορντό, ο οποίος τον πήρε στο εργοστάσιό του. Ο Βίκτωρ τελειοποιήθηκε πια στην τέχνη. Αργότερα, πήγε και σ' ένα εργοστάσιο πορσελάνης στη Λιμόζ. Εκεί έκανε αληθινά θαύματα. Ο προϊστάμενός του έμεινε τόσο ένθουσιασμένος απ' αυτόν, ώστε στο τέλος τον έκανε συντάρο και του έδωσε την κόρη του. Έτσι, όταν ο Βίκτωρ έγινε σαράντα ετών, ήταν εκατομμυριούχος. Στα πενήντα χρόνια, τον θεωρούσαν έναν από τους μεγαλύτερους διανοητές της Γαλλίας...

— Μάθε μου την τέχνη σου, είπε τότε το παιδάκι, και θα το φτιάξω μόνος μου αυτό το πιάτο.

Κι' έτσι ο Βίκτωρ έμαθε την αγγειοπλαστική. Ο μπάριμπα Τόνιο, ένθουσιασμένος από τις προόδους του μαθητού του και από την τέχνη με την οποία κατασκεύασε και χρωμάτισε το πιάτο που ήθελε, τον κράτησε για πάντα κοντά του. Κι' από τότε, όσο περνούσε ο καιρός, τόσο ο Βίκτωρ προόδευε στην δουλειά του.

Σε ηλικία 18 ετών, ο Βίκτωρ τράβηξε την προσοχή ενός μεγάλου εργοστασιάρχου αγγειοπλαστικής, από το Μπορντό, ο οποίος τον πήρε στο εργοστάσιό του. Ο Βίκτωρ τελειοποιήθηκε πια στην τέχνη. Αργότερα, πήγε και σ' ένα εργοστάσιο πορσελάνης στη Λιμόζ. Εκεί έκανε αληθινά θαύματα. Ο προϊστάμενός του έμεινε τόσο ένθουσιασμένος απ' αυτόν, ώστε στο τέλος τον έκανε συντάρο και του έδωσε την κόρη του. Έτσι, όταν ο Βίκτωρ έγινε σαράντα ετών, ήταν εκατομμυριούχος. Στα πενήντα χρόνια, τον θεωρούσαν έναν από τους μεγαλύτερους διανοητές της Γαλλίας...

— Μάθε μου την τέχνη σου, είπε τότε το παιδάκι, και θα το φτιάξω μόνος μου αυτό το πιάτο.

Κι' έτσι ο Βίκτωρ έμαθε την αγγειοπλαστική. Ο μπάριμπα Τόνιο, ένθουσιασμένος από τις προόδους του μαθητού του και από την τέχνη με την οποία κατασκεύασε και χρωμάτισε το πιάτο που ήθελε, τον κράτησε για πάντα κοντά του. Κι' από τότε, όσο περνούσε ο καιρός, τόσο ο Βίκτωρ προόδευε στην δουλειά του.

Σε ηλικία 18 ετών, ο Βίκτωρ τράβηξε την προσοχή ενός μεγάλου εργοστασιάρχου αγγειοπλαστικής, από το Μπορντό, ο οποίος τον πήρε στο εργοστάσιό του. Ο Βίκτωρ τελειοποιήθηκε πια στην τέχνη. Αργότερα, πήγε και σ' ένα εργοστάσιο πορσελάνης στη Λιμόζ. Εκεί έκανε αληθινά θαύματα. Ο προϊστάμενός του έμεινε τόσο ένθουσιασμένος απ' αυτόν, ώστε στο τέλος τον έκανε συντάρο και του έδωσε την κόρη του. Έτσι, όταν ο Βίκτωρ έγινε σαράντα ετών, ήταν εκατομμυριούχος. Στα πενήντα χρόνια, τον θεωρούσαν έναν από τους μεγαλύτερους διανοητές της Γαλλίας...

— Μάθε μου την τέχνη σου, είπε τότε το παιδάκι, και θα το φτιάξω μόνος μου αυτό το πιάτο.

Ο Βίκτωρ ξαναγύρισε τότε στο χωριό του.

Αγόρασε το δάσος, στο όποιο μάζευε άλλοτε μανιτάρια, κι' έχτισε εκεί μία υπέροχη βίλλα. Σ' ένα από τα δωμάτια της βίλλας του, τοποθέτησε μία μεγάλη βιβλιοθήκη — πραγματικό μουσείο αγγειοπλαστικής. Έβλεπε εκεί άγγεια μεγάλης τέχνης και μεγάλης αξίας. Την πιο τιμητική όμως θέσε την είχε ένα κακοφτιαγμένο πιάτο — το πιάτο που έφτιαξε ο Βίκτωρ, όταν ήταν μικρό αγοράκι, για να διατηρήσει την ανάμνηση ενός φιλιού.

Σ' αυτό το ταπεινό πιάτο έτρωγε ο πολυεκατομμυριούχος κ. Βίκτωρ Πράγες τις γιορτές... Και δεν μπορούσε να το κυτάξει, χωρίς να χαμογέλασε και ν' αναστενάζει...

— Μάθε μου την τέχνη σου, είπε τότε το παιδάκι, και θα το φτιάξω μόνος μου αυτό το πιάτο.

Κι' έτσι ο Βίκτωρ έμαθε την αγγειοπλαστική. Ο μπάριμπα Τόνιο, ένθουσιασμένος από τις προόδους του μαθητού του και από την τέχνη με την οποία κατασκεύασε και χρωμάτισε το πιάτο που ήθελε, τον κράτησε για πάντα κοντά του. Κι' από τότε, όσο περνούσε ο καιρός, τόσο ο Βίκτωρ προόδευε στην δουλειά του.

Σε ηλικία 18 ετών, ο Βίκτωρ τράβηξε την προσοχή ενός μεγάλου εργοστασιάρχου αγγειοπλαστικής, από το Μπορντό, ο οποίος τον πήρε στο εργοστάσιό του. Ο Βίκτωρ τελειοποιήθηκε πια στην τέχνη. Αργότερα, πήγε και σ' ένα εργοστάσιο πορσελάνης στη Λιμόζ. Εκεί έκανε αληθινά θαύματα. Ο προϊστάμενός του έμεινε τόσο ένθουσιασμένος απ' αυτόν, ώστε στο τέλος τον έκανε συντάρο και του έδωσε την κόρη του. Έτσι, όταν ο Βίκτωρ έγινε σαράντα ετών, ήταν εκατομμυριούχος. Στα πενήντα χρόνια, τον θεωρούσαν έναν από τους μεγαλύτερους διανοητές της Γαλλίας...

— Μάθε μου την τέχνη σου, είπε τότε το παιδάκι, και θα το φτιάξω μόνος μου αυτό το πιάτο.

Κι' έτσι ο Βίκτωρ έμαθε την αγγειοπλαστική. Ο μπάριμπα Τόνιο, ένθουσιασμένος από τις προόδους του μαθητού του και από την τέχνη με την οποία κατασκεύασε και χρωμάτισε το πιάτο που ήθελε, τον κράτησε για πάντα κοντά του. Κι' από τότε, όσο περνούσε ο καιρός, τόσο ο Βίκτωρ προόδευε στην δουλειά του.

Σε ηλικία 18 ετών, ο Βίκτωρ τράβηξε την προσοχή ενός μεγάλου εργοστασιάρχου αγγειοπλαστικής, από το Μπορντό, ο οποίος τον πήρε στο εργοστάσιό του. Ο Βίκτωρ τελειοποιήθηκε πια στην τέχνη. Αργότερα, πήγε και σ' ένα εργοστάσιο πορσελάνης στη Λιμόζ. Εκεί έκανε αληθινά θαύματα. Ο προϊστάμενός του έμεινε τόσο ένθουσιασμένος απ' αυτόν, ώστε στο τέλος τον έκανε συντάρο και του έδωσε την κόρη του. Έτσι, όταν ο Βίκτωρ έγινε σαράντα ετών, ήταν εκατομμυριούχος. Στα πενήντα χρόνια, τον θεωρούσαν έναν από τους μεγαλύτερους διανοητές της Γαλλίας...

— Μάθε μου την τέχνη σου, είπε τότε το παιδάκι, και θα το φτιάξω μόνος μου αυτό το πιάτο.

Κι' έτσι ο Βίκτωρ έμαθε την αγγειοπλαστική. Ο μπάριμπα Τόνιο, ένθουσιασμένος από τις προόδους του μαθητού του και από την τέχνη με την οποία κατασκεύασε και χρωμάτισε το πιάτο που ήθελε, τον κράτησε για πάντα κοντά του. Κι' από τότε, όσο περνούσε ο καιρός, τόσο ο Βίκτωρ προόδευε στην δουλειά του.

Σε ηλικία 18 ετών, ο Βίκτωρ τράβηξε την προσοχή ενός μεγάλου εργοστασιάρχου αγγειοπλαστικής, από το Μπορντό, ο οποίος τον πήρε στο εργοστάσιό του. Ο Βίκτωρ τελειοποιήθηκε πια στην τέχνη. Αργότερα, πήγε και σ' ένα εργοστάσιο πορσελάνης στη Λιμόζ. Εκεί έκανε αληθινά θαύματα. Ο προϊστάμενός του έμεινε τόσο ένθουσιασμένος απ' αυτόν, ώστε στο τέλος τον έκανε συντάρο και του έδωσε την κόρη του. Έτσι, όταν ο Βίκτωρ έγινε σαράντα ετών, ήταν εκατομμυριούχος. Στα πενήντα χρόνια, τον θεωρούσαν έναν από τους μεγαλύτερους διανοητές της Γαλλίας...

— Μάθε μου την τέχνη σου, είπε τότε το παιδάκι, και θα το φτιάξω μόνος μου αυτό το πιάτο.

Κι' έτσι ο Βίκτωρ έμαθε την αγγειοπλαστική. Ο μπάριμπα Τόνιο, ένθουσιασμένος από τις προόδους του μαθητού του και από την τέχνη με την οποία κατασκεύασε και χρωμάτισε το πιάτο που ήθελε, τον κράτησε για πάντα κοντά του. Κι' από τότε, όσο περνούσε ο καιρός, τόσο ο Βίκτωρ προόδευε στην δουλειά του.

Σε ηλικία 18 ετών, ο Βίκτωρ τράβηξε την προσοχή ενός μεγάλου εργοστασιάρχου αγγειοπλαστικής, από το Μπορντό, ο οποίος τον πήρε στο εργοστάσιό του. Ο Βίκτωρ τελειοποιήθηκε πια στην τέχνη. Αργότερα, πήγε και σ' ένα εργοστάσιο πορσελάνης στη Λιμόζ. Εκεί έκανε αληθινά θαύματα. Ο προϊστάμενός του έμεινε τόσο ένθουσιασμένος απ' αυτόν, ώστε στο τέλος τον έκανε συντάρο και του έδωσε την κόρη του. Έτσι, όταν ο Βίκτωρ έγινε σαράντα ετών, ήταν εκατομμυριούχος. Στα πενήντα χρόνια, τον θεωρούσαν έναν από τους μεγαλύτερους διανοητές της Γαλλίας...

— Μάθε μου την τέχνη σου, είπε τότε το παιδάκι, και θα το φτιάξω μόνος μου αυτό το πιάτο.

Κι' έτσι ο Βίκτωρ έμαθε την αγγειοπλαστική. Ο μπάριμπα Τόνιο, ένθουσιασμένος από τις προόδους του μαθητού του και από την τέχνη με την οποία κατασκεύασε και χρωμάτισε το πιάτο που ήθελε, τον κράτησε για πάντα κοντά του. Κι' από τότε, όσο περνούσε ο καιρός, τόσο ο Βίκτωρ προόδευε στην δουλειά του.

Σε ηλικία 18 ετών, ο Βίκτωρ τράβηξε την προσοχή ενός μεγάλου εργοστασιάρχου αγγειοπλαστικής, από το Μπορντό, ο οποίος τον πήρε στο εργοστάσιό του. Ο Βίκτωρ τελειοποιήθηκε πια στην τέχνη. Αργότερα, πήγε και σ' ένα εργοστάσιο πορσελάνης στη Λιμόζ. Εκεί έκανε αληθινά θαύματα. Ο προϊστάμενός του έμεινε τόσο ένθουσιασμένος απ' αυτόν, ώστε στο τέλος τον έκανε συντάρο και του έδωσε την κόρη του. Έτσι, όταν ο Βίκτωρ έγινε σαράντα ετών, ήταν εκατομμυριούχος. Στα πενήντα χρόνια, τον θεωρούσαν έναν από τους μεγαλύτερους διανοητές της Γαλλίας...

— Μάθε μου την τέχνη σου, είπε τότε το παιδάκι, και θα το φτιάξω μόνος μου αυτό το πιάτο.

Κι' έτσι ο Βίκτωρ έμαθε την αγγειοπλαστική. Ο μπάριμπα Τόνιο, ένθουσιασμένος από τις προόδους του μαθητού του και από την τέχνη με την οποία κατασκεύασε και χρωμάτισε το πιάτο που ήθελε, τον κράτησε για πάντα κοντά του. Κι' από τότε, όσο περνούσε ο καιρός, τόσο ο Βίκτωρ προόδευε στην δουλειά του.

Σε ηλικία 18 ετών, ο Βίκτωρ τράβηξε την προσοχή ενός μεγάλου εργοστασιάρχου αγγειοπλαστικής, από το Μπορντό, ο οποίος τον πήρε στο εργοστάσιό του. Ο Βίκτωρ τελειοποιήθηκε πια στην τέχνη. Αργότερα, πήγε και σ' ένα εργοστάσιο πορσελάνης στη Λιμόζ. Εκεί έκανε αληθινά θαύματα. Ο προϊστάμενός του έμεινε τόσο ένθουσιασμένος απ' αυτόν, ώστε στο τέλος τον έκανε συντάρο και του έδωσε την κόρη του. Έτσι, όταν ο Βίκτωρ έγινε σαράντα ετών, ήταν εκατομμυριούχος. Στα πενήντα χρόνια, τον θεωρούσαν έναν από τους μεγαλύτερους διανοητές της Γαλλίας...

— Μάθε μου την τέχνη σου, είπε τότε το παιδάκι, και θα το φτιάξω μόνος μου αυτό το πιάτο.

Κι' έτσι ο Βίκτωρ έμαθε την αγγειοπλαστική. Ο μπάριμπα Τόνιο, ένθουσιασμένος από τις προόδους του μαθητού του και από την τέχνη με την οποία κατασκεύασε και χρωμάτισε το πιάτο που ήθελε, τον κράτησε για πάντα κοντά του. Κι' από τότε, όσο περνούσε ο καιρός, τόσο ο Βίκτωρ προόδευε στην δουλειά του.

Σε ηλικία 18 ετών, ο Βίκτωρ τράβηξε την προσοχή ενός μεγάλου εργοστασιάρχου αγγειοπλαστικής, από το Μπορντό, ο οποίος τον πήρε στο εργοστάσιό του. Ο Βίκτωρ τελειοποιήθηκε πια στην τέχνη. Αργότερα, πήγε και σ' ένα εργοστάσιο πορσελάνης στη Λιμόζ. Εκεί έκανε αληθινά θαύματα. Ο προϊστάμενός του έμεινε τόσο ένθουσιασμένος απ' αυτόν, ώστε στο τέλος τον έκανε συντάρο και του έδωσε την κόρη του. Έτσι, όταν ο Βίκτωρ έγινε σαράντα ετών, ήταν εκατομμυριούχος. Στα πενήντα χρόνια, τον θεωρούσαν έναν από τους μεγαλύτερους διανοητές της Γαλλίας...

— Μάθε μου την τέχνη σου, είπε τότε το παιδάκι, και θα το φτιάξω μόνος μου αυτό το πιάτο.

Κι' έτσι ο Βίκτωρ έμαθε την αγγειοπλαστική. Ο μπάριμπα Τόνιο, ένθουσιασμένος από τις προόδους του μαθητού του και από την τέχνη με την οποία κατασκεύασε και χρωμάτισε το πιάτο που ήθελε, τον κράτησε για πάντα κοντά του. Κι' από τότε, όσο περνούσε ο καιρός, τόσο ο Βίκτωρ προόδευε στην δουλειά του.

Σε ηλικία 18 ετών, ο Βίκτωρ τράβηξε την προσοχή ενός μεγάλου εργοστασιάρχου αγγειοπλαστικής, από το Μπορντό, ο οποίος τον πήρε στο εργοστάσιό του. Ο Βίκτωρ τελειοποιήθηκε πια στην τέχνη. Αργότερα, πήγε και σ' ένα εργοστάσιο πορσελάνης στη Λιμόζ. Εκεί έκανε αληθινά θαύματα. Ο προϊστάμενός του έμεινε τόσο ένθουσιασμένος απ' αυτόν, ώστε στο τέλος τον έκανε συντάρο και του έδωσε την κόρη του. Έτσι, όταν ο Βίκτωρ έγινε σαράντα ετών, ήταν εκατομμυριούχος. Στα πενήντα χρόνια, τον θεωρούσαν έναν από τους μεγαλύτερους διανοητές της Γαλλίας...

— Μάθε μου την τέχνη σου, είπε τότε το παιδάκι, και θα το φτιάξω μόνος μου αυτό το πιάτο.

— Θυμάσαι, Λεοντίνη, ένα αγοράκι που το έλεγαν Βίκτωρα;

— Όχι...

— Ένα αγοράκι που σου χάρισε μία μέρα, στο δάσος, πέντε μανιτάρια και που το έδωσες ένα φιλι στα μάτια;...

— Σάν να θυμάμαι κάτι τέτοιο... Φιθύρισε η γρή. συγκεντρώνοντας τις αναμνήσεις της.

Ο Βίκτωρ έδωσε τότε από την τσέπη του ένα πορτοφόλι γεμάτο χρυσά νομίσματα και το άφησε στα γόνατά της γρή.

— Είπε δικό σου, Λεοντίνη! της είπε. Ο Βίκτωρ μεγάλωσε και είνε ευτυχής τώρα επειδή μπορεί να σου φανή χρήσιμος...

— Θεέ μου! φώναξε η Λεοντίνη, καταλαβαίνοντας επί τέλους όλη την αλήθεια.

— Το φιλι αυτό θα μου το δώσεις πίσω όταν θα μεγαλώσεις! είχε πει τότε η Λεοντίνη στον Βίκτωρα.

Και ο Βίκτωρ έγειρε και φίλησε την γρή στα μάτια. Και το φάνηκε και πάλι, ότι ένα πουλί τραγουδούσε στην καρδιά του...

Η Λεοντίνη δεν είχε πια την δύναμη να μιλήσει.

Κύτταζε τον Βίκτωρα με μάτια όρθανα. Τα χείλη της σιγότρεμαν.

Και, ξαφνικά, έκρυψε το πρόσωπο μέσ' στα χέρια της και ξέσπασε σε δυνατά αναφιλητά...

— Όταν η Ζητιάννα έφυγε, ο Βίκτωρ είδε στην άκρη ενός τραπεζιού το πορτοφόλι που της είχε δώσει... Η Λεοντίνη το είχε λησμονήσει, ή μήπως, δεν ήθελε να το πάρει;

Ο Βίκτωρ παράγγειλε να φάσουν σ' όλη την περιφέρεια για να θρουν την Λεοντίνη. Μά η γρή Ζητιάννα δεν ξαναβρέθηκε...

— Πώς άλλαξε εδω το χωριό! του είπε σε λίγο. Τρέμαζε να το γνωρίσω...

— Από εδω είσαι, κυρούλα;

— Ναι, άρχοντά μου... Άλλοτε, στη θέσι που είνε σήμερα χτισμένο το παλάτι σας ήταν ένα δάσος... Ναι, ένα δάσος γεμάτο μανιτάρια... Θυμάμαι καλά...

— Το θυμάσαι λοιπόν αυτό το δάσος με τα μανιτάρια; ρώτησε ο Βίκτωρ με δυνατό χτυποκάρδι.

— Πώς δεν το θυμάμαι!

— Μά... πώς σε λένε;

— Λεοντίνη.

— Λεοντίνη!...

Ο Βίκτωρ, μόλις άκουσε το όνομα αυτό, χλόμιασε και τα μάτια του εξακρύσανε...

Κύτταζε καλύτερα την Ζητιάννα — και το φάνηκε πως ανεγνώρισε την παιδική του φίλη.

— Και Ζητιαννέεις τώρα; συνέχισε με αλλοιωμένη φωνή.

— Τι να κάνω, άρχοντά μου... Μας έτυχαν πολλές αναποδιές... Δεν έχω κανένα στον κόσμο να φροντίσει για μένα... Ξαφνικά ο Βίκτωρ την πλησίασε, της έπιασε το χέρι και το κύτταζε με αγωνία. Είχε την εντύπωση ότι ξανάβλεπε το τρυφερό εκείνο χεράκι, που τότε έκανε να γίνη αγγειοπλάστης και ν' αναδειχθή...

Δυνατά αναφιλητά τον έπνιγαν... Έσκυψε περισσότερο πάνω από την γρή Ζητιάννα, που τον κύτταζε λιγάκι παραξευμένη, και την ρώτησε:

Δυνατά αναφιλητά τον έπνιγαν... Έσκυψε περισσότερο πάνω από την γρή Ζητιάννα, που τον κύτταζε λιγάκι παραξευμένη, και την ρώτησε:

Δυνατά αναφιλητά τον έπνιγαν... Έσκυψε περισσότερο πάνω από την γρή Ζητιάννα, που τον κύτταζε λιγάκι παραξευμένη, και την ρώτησε:

Δυνατά αναφιλητά τον έπνιγαν... Έσκυψε περισσότερο πάνω από την γρή Ζητιάννα, που τον κύτταζε λιγάκι παραξευμένη, και την ρώτησε:

ΑΠ' ΟΛΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

ΕΙΔΗΣΟΥΛΕΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

Στην Αφρική υπάρχουν μερικές άρχνες που γεννούν αυγά τεράστια, ανάλογα του μεγέθους του σώματός των. Όλο το περιεχόμενο της κοιλίας τους, δηλαδή, δυο φορές το χρόνο γίνεται αυγό.

— Ένας Άγγλος έντομολόγος κατόρθωσε να ανακαλύψει ότι μία κάμπια έχει, κατά

ΤΟ ΚΑΚΟ ΜΑΤΙ

ΚΕΙΝΟ τό από-
γευμα παίζα-
με τάβλι στο «Κα-
φενείο της Σουη-
δίας» με τόν φίλο
μου κ. Σαίν Γκρα-
τιέν, τόν ένδοξο
και φημισμένο α-
πόμαχο της Γαλ-
λικής Κωμωδίας.
Έξαφνα, τόν ει-
δαν ν' άφηνε τόν

παιχνίδι και νά σταυροκοπιέται. Έκεινή
τη στιγμή περνούσε από μπροστά μας
άλλος παλαιόμαχος ήθοποιός, ο Κλαιρ-
βάλ του «Αμικυόν», ο οποίος μάς χαιρέ-
τησε ειλικίνα, θοάζοντας τόν καπέλλο του.

— Τι έπαθες; ρώτησα τόν Σαίν
Γκρατιέν, βλέποντάς τον νά σταυροκο-
πιέται.

— Δέν ξέρεις πώς αυτός ο Κλαιρβάλ
έχει κακό μάτι; μου άπάντησε.

— Όποτε πιστεύεις και σύ αυτές τις
άνοησίες;

— Άν τις πιστεύω;... Δέν ξέρεις τι
έχω κάθει από τόν κακό μάτι τού Κλαιρ-
βάλ.

— Τι σου έκανε; Για λέγε...

— Είπε μιιά δλόκληρη ιστορία, πού
θά σου τήν διηγηθώ άμέσως. Λοιπόν,
άκου: Πρό είκοσι χρόνων διήρθυνα τόν
Δημοτικό Θέατρο τού Ροζού-λε-Νοτράν.
Στό θιασό μου είχα και τόν Κλαιρβάλ,
πού ήταν τότε ένα ήμορφο παλληκάρι,
όπως δά ήμουν κι' εγώ. Όταν τόν προ-
σέλαβα, μερικοί φίλοι μου μου είπαν:

«Τι τόν παίρνεις; Δέν ξέρεις πώς έχει
κακό μάτι;» Εγώ όμως γελώντας τούς
άπάντησα: «Τόσο τόν καλύτερο. Θά κερ-
δίσουμε πιά πολλά». Ο Κλαιρβάλ ήταν
πολύ καλό παιδί. Τό μόνο του έλάττω-
μα ήταν ότι ήθελε νά σκαρώνη διάφορες
φάρσες στους συναδέλφους του, ή όποιες
όμως ποτέ δέν ξεπερνούσαν τά έπιτε-
ρήσιμα όρια.

Κι' οί συνάδελφοί του γελοΰσαν γι'
αυτό μαζί του. Έκεινο όμως πού μου
έκανε ένα θράδυ έμένα, δέν λέγεται πια
όυτε άστειο, όυτε φάρσα... Είχε πια τά-
χα πολύ!... Τούχε κολλήσει καμμιά
τρέλλα!... Δέν ξέρω... Άκούσε με και
κρίνε:

«Έπαίξαμε εκείνο τόν θράδυ τόν «Μι-
σάνθρωπο» τού Μολλιέρου κι' όποδυό-
μουν ένώ ο ίδιος τόν ρόλο τού Άλκη-
στου. Ή έπιτυχία μας ή μάλλον ο θοί-
αιμός μας ήταν έξασφαλισμένος. Τό
Κοινόν, παρ' όλη τήν ραγδαία βροχή,
είχε κατακλύσει τόν θέατρο. Είχαμε φτά-
σει αίστως στην τετάρτη πράξη, στη με-
γάλη σκηνή της Ήλιοτυπίας τού Άλκη-
στου και της Κελιμένης. Ή συγκίνηση
τού Κοινού ήταν πια στό ζενίθ. Κι' έ-
γώ κι' ή Κελιμένη παίζαμε άσύγκριτα.
Έξαφνα τότε, βλέπω σέ μιιά στιγμή ν'
ανοίγει ή πορτίτσα τού θάσου της σκη-
νής και νά παρουσιάζεται ο Κλαιρβάλ:
Ένας Κλαιρβάλ έλκεινός και τρισάθλι-
ος, με τόν πανταλόνι του γεμάτο λάσπες
κι' άνασχηκωμένο ως τόν γόνατο, με τόν
γιακά τού παλτού του ύψωμένο τόσο, ώ-
στε νά κρύβη μέσα και τ' αυτιά του, τόν
ψηλό καπέλλο του χωμένο ως τά μάτια
και μιάν άμπρέλλα στό χέρι πού έσταζε
νερό ποτάμι, άναποδογυρισμένη άπ' τόν
άνεμο!

Σας άφίνω νά φαντασθήτε με ποιάν

κατάπληξη ύποδεχθηκε τόν Κοινόν τήν
εμφάνιση αυτού τού κυρίου πού φορούσε
σύγχρονο κοστούμι και σέ τέτοια μάλι-
στα χάλια μέσα στη σκηνή, ή όποια πα-
ρίστανε σαλόνι τού 17ου αιώνος!...

Υπέθεσα ότι ο Κλαιρβάλ θάκανε λά-
θος. Κι' άντί νά μπη σέ κανένα καμα-
ρίνι, μπήκε στη σκηνή. Γι' αυτό προ-
κειμένου νά σώσω τήν κατάσταση, έξα-
κολούθησα νά παίζω μ' άταραξία.

Μά νά, ο Κλαιρβάλ, άπαθέςτατος,
άντι ν' άποσυρθή, κλείνει ήσυχα τήν
πορτίτσα πίσω του, κι' έργεται και το-
ποθετείται άνάμεσα από μένα και τήν
Κελιμένη και μάς κυτάζει διαδοχικά.

Αυτή τη φορά, φίλε μου, έμεινα μ' άνοι-
χτό τόν στόμα, σάν άπολιθωμένος! Έ-
πειτα πάλι ο Κλαιρβάλ μάς ξανακυτά-
ζει διαδοχικά, χαμογέλαει, κι' ύποκλι-
νεται ύποστά μας λέγοντας:

— Μήν, ένοχλείσθε! Θά φύγω... Ήρ-
θα νά σας πώ τήν καλύτερή μου.

Τό τι έγινε τότε στην πλατεία δέν
περιγράφεται. Ποδοβολήτ, φωνές, σφυ-
ρίγματα. Τέλος τά μαζιλάρια άρρισαν
νά έκσπερδονίζονται κατά της σκηνής
κι' ή αλλαία κατέθηκε γρήγορα-γρή-
γορα.

Πήγα στό γραφείο μου τραβώντας τά
μαλλιά μου και, χωρίς ν' αλλάξω κών
κοστούμι, έστειλα και φώναξα τόν
Κλαιρβάλ.

— Κύριε, τού είπα άγριέμένος, μό-
λις παρουσιάστην ύποστά μου, ή δια-

— Μήν, ένοχλείσθε! Θά φύγω... Ήρ-
θα νά σας πώ τήν καλύτερή μου.

Τό τι έγινε τότε στην πλατεία δέν
περιγράφεται. Ποδοβολήτ, φωνές, σφυ-
ρίγματα. Τέλος τά μαζιλάρια άρρισαν
νά έκσπερδονίζονται κατά της σκηνής
κι' ή αλλαία κατέθηκε γρήγορα-γρή-
γορα.

Πήγα στό γραφείο μου τραβώντας τά
μαλλιά μου και, χωρίς ν' αλλάξω κών
κοστούμι, έστειλα και φώναξα τόν
Κλαιρβάλ.

— Κύριε, τού είπα άγριέμένος, μό-
λις παρουσιάστην ύποστά μου, ή δια-

— Μήν, ένοχλείσθε! Θά φύγω... Ήρ-
θα νά σας πώ τήν καλύτερή μου.

Τό τι έγινε τότε στην πλατεία δέν
περιγράφεται. Ποδοβολήτ, φωνές, σφυ-
ρίγματα. Τέλος τά μαζιλάρια άρρισαν
νά έκσπερδονίζονται κατά της σκηνής
κι' ή αλλαία κατέθηκε γρήγορα-γρή-
γορα.

Πήγα στό γραφείο μου τραβώντας τά
μαλλιά μου και, χωρίς ν' αλλάξω κών
κοστούμι, έστειλα και φώναξα τόν
Κλαιρβάλ.

— Κύριε, τού είπα άγριέμένος, μό-
λις παρουσιάστην ύποστά μου, ή δια-

— Μήν, ένοχλείσθε! Θά φύγω... Ήρ-
θα νά σας πώ τήν καλύτερή μου.

Τό τι έγινε τότε στην πλατεία δέν
περιγράφεται. Ποδοβολήτ, φωνές, σφυ-
ρίγματα. Τέλος τά μαζιλάρια άρρισαν
νά έκσπερδονίζονται κατά της σκηνής
κι' ή αλλαία κατέθηκε γρήγορα-γρή-
γορα.

Πήγα στό γραφείο μου τραβώντας τά
μαλλιά μου και, χωρίς ν' αλλάξω κών
κοστούμι, έστειλα και φώναξα τόν
Κλαιρβάλ.

— Κύριε, τού είπα άγριέμένος, μό-
λις παρουσιάστην ύποστά μου, ή δια-

— Μήν, ένοχλείσθε! Θά φύγω... Ήρ-
θα νά σας πώ τήν καλύτερή μου.

Τό τι έγινε τότε στην πλατεία δέν
περιγράφεται. Ποδοβολήτ, φωνές, σφυ-
ρίγματα. Τέλος τά μαζιλάρια άρρισαν
νά έκσπερδονίζονται κατά της σκηνής
κι' ή αλλαία κατέθηκε γρήγορα-γρή-
γορα.

Πήγα στό γραφείο μου τραβώντας τά
μαλλιά μου και, χωρίς ν' αλλάξω κών
κοστούμι, έστειλα και φώναξα τόν
Κλαιρβάλ.

— Κύριε, τού είπα άγριέμένος, μό-
λις παρουσιάστην ύποστά μου, ή δια-

νάχα εμφανίζεται στη σκηνή και λέει
μιιά φράση. Μόνο πού γι' αυτό τόν ρόλο
μάς χρειάζεται ένας άντρας ήμορφος και
μέ μπόνι, πράγματα πού τάχε ο Κλαιρ-
βάλ.

— Δέν έχεις κανέναν άλλο κατάλ-
ηλο;

— Όχι, έλος ο θίασος θγαίνει έπί
σκηνής και δέν μάς μένει κανένας...

— Α...σκέφτηκα...

— Τι;

— Ο Ίούλιος;

— Ο μηχανικός τού θεάτρου... είν'
ένας άντρας ίσα μ' εκεί πάνω, πού θά
τού έστειλε καλά αυτός ο ρόλος...

— Φέρτ' τόν μου δά...

Σέ λίγο ο Ίούλιος ήταν στό γραφείο
μου, παίζοντας τόν κασκέτο του στά χέ-
ρια του.

— Ίούλιε, τού είπα, θέλεις νά κερ-
δίσεις έκατό φράγκα, έξω από τόν μισό
σου;

— Έκατό φράγκα;... Καί με ρω-
τάτε;

— Έ, θά τάχης!... Φτάνει μόνο νά
κάνης αυτό πού θά σου πώ. Άδριο τόν
δράδυ ο κ. Φιρμίνος θά σοφ φορέση ένα
βασιλικό κοστούμι, τη στιγμή δέ πού θά
σου πώ, θά μπής μέσα στη σκηνή και
θά πής αυτή τη φράση: «Είμαι ο βασι-
λεύς Ναβουχοδονόσωρ!» Κατάλαβες;

— Βέβαια, κύριε Διευθυντά.

Τήν άλλη μέρα, άπ' τόν πρωτό ο Ίού-
λιος πηγαινοερχόταν. Κρατούσε στά χέ-
ρια του ένα χαρτί, πού τού είχα γρά-
ψει τήν φράση, τήν όποια έπρόκειτο νά
πύ θγαίνοντας έπί σκηνής, και ψιθύρι-
ζε διαρκώς:

— Είμαι ο βασιλεύς Ναβουχοδονό-
σωρ!... Είμαι ο βασιλεύς Ναβουχοδονό-
σωρ!... Πρόκειται νά κερδίσω έκατό
φράγκα!...

Επί τέλους ή κρίσιμη στιγμή έφτασε.

— Έμπρός, Ίούλιε, έμπα μέσα! τού
φώναζε ο ρεζισιέρ. Θάόρος!...

Και τόν έσπρωξε πρós τη σκηνή.

Ο δυστυχισμένος, μόλις δρέθηκε στη
σκηνή, τού ήρθε κάτι σάν σκοτοδίνη.
Κάτι έσφιγγε τόν μυαλό του και παρέλυε
τή σκέψη του. Τού φάνηκε πώς τά φέ-
τα, οί θεαταί, τόν θέατρο δλόκληρο, γέ-
ρευαν γύρω του. Άνοιξε διάπλάτα τόν
στόμα του κι' άρχισε νά λέη σάν άπο-
πλακωμένος:

— Είμαι... Είμαι... ο βασι... λέος... ο
βασιλεύς... Νάχου... όχι, Νάβου... Να-
βουδ... σονόχορ... Ναβουδ... σονόχορ.

Μά έξαφνα, κατάλαβε τόν λάθος του,
κατάλαβε τόν ρεζισιέρ του, κατάλαβε
πώς τήν έπαθε και φώναζε όργισμέ-
νος:

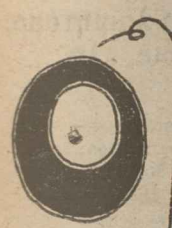
— Είμαι... είμαι... ένα γουροβι!...
Κι' έφυγε σάν τρελλός πρós τά πα-
ρασκήνια.

Τό σκάνδαλο ύπήρξε τεράστιο... Τόν
θεατρό μου ρεζιλαιούθηκε και τήν άλλη
μέρα έκλεισε. Εγώ χρεοκόπησα.

Δέν είχα δίχρη νά σας λέω πώς ο
Κλαιρβάλ έχει κακό μάτι!...

Τά «ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΑ» αγοράζουν παλαιά
διάφορα βιβλία, παντός είδους, έπιστες και
δλόκληρες βιβλιοθήκες, εις τιμές άκριτα! -
καποποιητικές. Γράφεται, άποστέλλονται σχε-
τικόν κατάλογον: Περιοδικόν «ΠΑΝΑΘΗ-
ΝΑΙΑ», Αθήνας.

ΜΕΣΑ ΣΤΗ ΦΥΛΑΚΗ

δεσποφύλαξ ξανάχλεισε
τήν πόρτα της φυλα-
κής πίσω από τήν
πρώτην κάμαρα Φαννύ
ντ' Αδωνί, πού τήν
είχαν συλλάβει κατά
λόγους γενικής ασφα-
λείας, όπως έγραφε
τό ένταλμα συλλήψεως,
πραγματικά όμως, για-
τί έκρυβε στό σπίτι
της πολλούς προε-
γούμενους άποστασιολάτες. Ή κάμαρα κλήθηκε
σ' ένα πανκλά, κι' ένώ της έγραφαν τόν-
μα, συλλογίζταν:

— Γιατί όλ αυτά, Θεέ μου; Τι θέλεις
από μένα;...

Μιά στην αλή της φυλακής ή Φαννύ
είδε μιιά νύ, πού καταγινόντας νά σκαλί-
ζει κάτι στή κοιλιά της, ώς άκόμα άκακίας, πού
δεικνύονταν έντονα στή μέση της αλλής. Ά-
ναγκάστην τήν Άντουανέττα ντ' Οριάκ, τήν
παιδιά της φίλη.

— Εσύ εσύ, Άντουανέττα;

— Εσύ εσύ, Φαννύ; Φρόντισε νά φέρης
τό κρεβάτι σου κοντά στό δικό μου. Έχου-
με ένα σφόν πράγματα νά πούμε!...

— Ναι, αλλά... Κι' ο κύριος ντ' Ο-
ριάκ;

— Ο άντρας μου; Άλήθεια, άναγκάστην
μου τόν είχα κάπως λημονήσει. Κι' όμως
αυτός δέν είνε δίκαιος, γιατί ύπήρξε πάντοτε
ακαλώς γιά μένα. Συλλογίζομαι ότι αυτή τη
στιγμή θά είνε φυλακισμένος κάπου.

— Και τί κάνει εκεί, Άντουανέττα;

— Σκέψ!... Τι ώρα είνε; Άν είνε ή
ώρα πέντε, ο φίλος, πού ένώνω σ' αυτό τό
δέντρο τ' έννοιά του με τόν δικό μου, δέν θά
ύπνησιν πια στήν κάμαρα. Λαγόναντε Γκεσώ
και πέσατε τό υστέρημα άπ' τόν επαναστατι-
κό δικαστήριο, γιατί ήταν έθελοντής στό βα-
σιλικό στρατόπεδο. Τόν έγνωρίσα μέσα σ' ή-
την τη φυλακή. Έπεράσαμε μαζί γλυκιές
ώρες, κάτω άπ' αυτό τό δέντρο. Ήταν ένας
λαμπρός νέος... Ο άποστασιολάτης μας ήταν
σπαρταχτός. Μά τώρα πρέπει νά φροντίσω
γιά νά σ' έγκαταστήσω κοντά μου, ώς άκόμα
και πλανώντας τήν Φαννύ άπ' τη μέση,
τήν παρέλασε ως τήν κάμαρα όπου είχα τό
κρεβάτι της. Συγγνώμη: κατώφερε νά πείσει
τό δεσποφύλακα νά υψή τις γυναικες.

Άπ' τήν άλλη μεριά ή δυό γυναίκες συμ-
πονήσανε νά πλένουν μαζί τόν πάτωμα της
κάμαρας πού.

Τό δέντρον φά, πού τό σερβίρα με τό
σπανιότατο ένας μάγειρος πατριώτης, ήταν
κοντό. Κάθε συλακισμένος έφανε τό πιάτο
του κι' τά έβλινε μαγειροπούνά του (άπα-
νιότανε νάγουν ματάλλινα) κι' έπαιρνε
τή υσιόδη του, πού ήταν διαρκώς γυριστή
μέ λέναν. Ή Φαννύ είδε στό γοντοστειλισμένο
τραπέζι τού συστήσιου, γυναίκες, πού ή φυ-
λακισμένη τους τήν εξέπληξε. Όποις ή κυ-
ρία ντ' Οριάκ, κι' αυτές ήσαν γυναικόμενες
με μεγάλη προσοχή και φορούσαν τουαλέ-
τες της ώρας. Μπρος στή κατώφλη τού θα-
νάτου, αυτές διατηρούσαν άκόμα τήν επιθυ-
μία ν' άκούουν. Ή κρυδέντα τους ήσαν εϋ-
θυμεί όπω και τά πρόσωπά τους, κι' ή Φαν-
νύ έννευ άμέσως ένθεση βλουν των έρωτι-
κών αίσθημάτων πού γεννιόντουσαν και πέ-
θιναν πίσω άπ' τήν κήρυκα, μέσα σ' αυτή
τή σκοτεινή αλή, όπου ο θάνατος, παρακι-
νώντας τήν έωστα. Τότε μιιά άδύναστη τα-
ραχή τήν κατέλαβε κι' έννοιωσε τή μεγάλη
επιθυμία νά σπείτ ένα γέρι μέσα στό δικό
της.

Θυμήθηκε εκείνου πού άγαπούσε, και πού
ώσπασε δέν είνε νύνη δική του, κι' ένα πα-
ράπονο σκληρό σάν σφύη της έσπασε τήν
καρδιά. Δίκαια ολονόρι, σάν τήν ήρουν
έστειλαν στό μαγούλι της. Κάτω άπ' τή λάμ-
ψη της κλειμένης λάμπας πού έφώτιζε τό
δέντρο, κυτάζει τις συντοκισμένες της και
συλλογίζεται:

— Θά πείθωμε μαζί. Γιατί όμως εγώ
είμαι λυπημένη κι' ή καρδιά μου τόσο τα-

ραμένη, ένώ αυτές όλες ή γυναίκες άντι-
κούζουν και τή ζωή και τό θάνατο με τό
ίδιο υατί;

Κι' όλη τη νύχτα έκλαψε στό κρεβάτι της.

Έκκοσι μέρες πέρασαν μονότονες... Ή
αλή, πού ή φυλακισμένη έρχόντουσαν νά
ήρπασον τή σιωπή και τή σκιά, είνε έρμη-
τή. Ή Φαννύ πού τήν έπνιξε ο υγρός
αέρας των διαβρόμων της φυλακής, ζγής
και κήτησε στή γαστρασιελήν είχα της γα-
σε άκακίας, πού γέμιζε ίσχυα τήν αλή. Ή
άκακία ήταν άνησμένη και ή αύρα, πού τη
γάζουσε γέμιζε άρώματα. Ή Φαννύ είδε μιιά
πιννακία μαρμαριμένη κάτω από τό συμπλεγ-
μα των ονομάτων πού έχε σκαλίσει ή Άν-
τουανέττα. Σ' αυτή τήν πιννακία διάβασε
τους στίχους αυτούς τού ποιητού Βικέ, συ-
λακισμένου, όπως κι' αυτή:

Έδώ καρδιές άθάδες, πού ή κακία
δέν πέρασε ποτέ από τό μυαλό τους,
χάρις σ' αυτή τήν άμωμην άκακία
έξασαν στήν άγάπη τόν καύμό τους.

Τής είπαν κάθε πόντο τους σκληρό
κι' ή είχα της ποιήσεως άπό άκρου...

Ω, σεις πού σέ καλύτερον καιρό
θά ρήγθε έδώ μέσ' σ' αυτή τήν άκη.

— Καλό μου παιδί, γιά πού λένο έρωσι-
νισαι έστι σέ μένα, πού δέν με ξέρεις;

— Γιατί, της άπάντησε ή Ρόζα, γιατί ο
καλός σου φίλος θά μου δώση άκατέχτ γράμα-
τα δταν έλευθερωθήτε κι' έστι θά πώσω τόν
Φλασεντίνο, τόν άσπαρταχτικό μου. Κα-
θώς βλέπετε, πολίτες, μόνο γιά τόν εαυτό μου
φροντίζω. Μά εμαι εύτυχημένη πού σέ-
σας κι' όγι καμμιά άλλη.

— Σ' εύχαριστώ, παιδί μου, και γιατί
αυτό;

— Γιατί είσθε πολύ μινύ και γιατί ο
καλός σας φίλος είνε πολύ λυπημένος μα-
κού σας. Συμβαίνει, έ;

— Ή Φαννύ άπλωσε τόν χειρ της γιά νά
πάρη τόν πακέτο με τή εύνη, πού της έδινε
ή Ρόζα. Μά, τρεβώντας άμέσως τή γέρι,
είπε:

— Ρόζα, ξέρεις ότι σέ περιμένει ο θάνατος
άν άνακαλυφθώτε;

— Ο θάνατος! φώναξε ή Ρόζα, με χέ-
ρατε νά σερβίρει. Ω, όγι δέν τόξερα.

— Επειτα πού ήσυχη, ξανάειπε:

— Πολίτες, ο καλός σας φίλος έσας πού
θά με κούψη.

— Δέν ύπάχει ήσυχία: κατασφύρι-
σεν Παρίσι. Σ' εύχαριστώ γιά τήν άφοσίωσή σου,
Ρόζα, αλλά δέν δέχομαι.

— Μά θά καρταυθώτε, πολίτες, και δέν
θά παντρευτώ τόν Φλασεντίνο!

— Πούλασε, Ρόζα. Μπορώ νά σου δώσω
τά γράματά, γωρίς νά δώγω αυτή πού μου
προσέειπες...

— Ω, όγι. Θά ήταν κλειδιά!...

Ή κέση τού δεσποφύλακος παρεκάλισε,
έκπεσε, έκλαψε πολύ. Γονάτισε κι' έπιασε
τό πόδι της Φαννύ.

Ή Φαννύ τήν άπομάκρυνε με τόν χέρι κι'
έσπευσε έλλογύ τή προσώπότη της. Μιά ακτί-
νης πελόντης, τό φώτισε Ήταν δακρυμένο.

Ή νύχτα ήταν γέλαση κι' ή αύρα ευ-
σούσαν. Τό δέντρο των φυλακισμένων, σα-
λεύοντας τά ματωμένα του κλαδιά, έρριχνε
τά άγρια του κούλουνα στό κεφάλι πού έκου-
σταν θάνατος...

ΔΙΚΗΤΟΡΙΚΟΝ ΓΡΑΦΕΙΟΝ Νικολ. Β.
Δαμανού, Αεωφόρος 'Αλεξάνδρας 209. 'Α-
νακαλύβονται παντός είδους άδικαιώ ύποθέ-
σεις παρ' άπανς τοίς έν 'Αθήναις Δικαστη-
ρίοις. Ειδικότητες: Φορολογικά, Δικηγορικά
και έν γένει Οικονομικά ύποθέσεις. 'Όροι
γραφείον 8—9 π.μ. και 4—5 μ.μ.

— Θεέ μου, ξανάωσα μου τήν έλπίδα.

Έκεινή τη στιγμή, άκούσε ένα έλαφρύ
πασπάτημα. Ήταν ή Ρόζινα, ή κέση τού δε-
σποφύλακος, πού έρχόντανε νά της αίσση
ιδιαιτέρας.

— Πολίτες, της είπε τ' όμορφο κορίτσι,
αυριο τόν θράδυ ένας άνησμένος, πού σ' άγα-
πά θά σέ περιμένει στην πλατεία τού Άσπε-
ροσκοπίου! Πάρε αυτό τό πακέτο, έχει μέσα
φορέματα όμοια με τά δικά μου. Θά τά φο-

ΡΟΒΕΣΠΙΕΡΟΣ, Ο ΑΔΕΚΑΣΤΟΣ ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΗΣ

Δαντών και Ροβεσπιέρος. Ἡ καταδίκη τοῦ Δαντών. Τό θάρρος του μπροστά στή λαίμητμό. Ἡ τρομοκρατία τοῦ Ροβεσπιέρου. Ἡμέρες ἀγωνίας. Ἐνα χαριτωμένο ἐπεισόδιο, κλπ.

ΒΡΙΣΚΟΜΑΣΤΕ στήν ἐποχή που ὁ Δαντών ἦταν ἕνας ἀντὶ τῶν δυνατῶν τῆς ἡμέρας, ἕνας ἀντὶ τῶν ἡρώων τῆς γαλλικῆς ἐπαναστάσεως. Αὐτοῦ δὲ σταθερὸς ὡς τὴν ἡμέρα που ἐπέσε ἀπάνω του ἐχθρὸν τὸ βλέμμα τοῦ Ροβεσπιέρου. Ὡς χθὲς ἀκόμα ἦσαν φίλοι. Σαφινὰ ὅμως ἐπὶ τῆς περιφέρειας καὶ ποὺ μετέφερε τοὺς γνωστούς... Ὁ Ροβεσπιέρος, ὁ ἀνεκτίμητος ἐπαναστάτης, δὲν ἀνεχόταν ἄλλη γνώμη ἀπὸ τὴ δική του. Κατὰ τὴ γνώμη του, ἡ ἐπαναστάσις μόνον μὲ τὴν τρομοκρατία μποροῦσε νὰ σταθῇ... Ἡ περίοδος τῶν συζητήσεων καὶ τῶν ἀντιγνώμων διακόχων ἀργότερα. Κι' ἀφοῦ ὁ Δαντών εἶχε τολμήσει νὰ σηκώσει κεφάλι, ὁ Ροβεσπιέρος, πιστός στὴ θεωρία του, ἔπρεπε νὰ τοῦ τὸ κόψῃ! Ἐπειὰ δὲ τὴ συντομία τρομοκρατίας τοῦ Ροβεσπιέρου, ἡ ἐπιδρομὴ αὐτοῦ ἀπὸ τὴν ἐλευθερίαν δὲν μποροῦσε πιά νὰ σωθῇ: Στὰ βῆθη τοῦ δριζόντιου, ἐνῶ ἡ ἐπαναστάσις ψυχορραγοῦσε, μεγάλουσι δόξαι ἡ σκὰ τοῦ στρατηγοῦ, ποὺ θὰ τὴν στραγγάλισε—ἡ σκὰ τοῦ Βοναπάρτη, ποὺ ἐμελλε νὰ καυχῆται ἀργότερα:—«Ἐσὺ εἶσαι τὴ Γαλλία, καὶ τὴν ἔσυρα ἔξω ἀπὸ τὸ δοῦλο τῆς ἐπαναστάσεως!»...

Μὲ τὸ ὄνομα τοῦ Ροβεσπιέρου—ποὺ πολλὰς ὑστερικὲς γυναικὲς εἶχαν τότε τὴν εἰκόνα του στὴ θάλασσαν—

Μὰ ὁ Δαντών τοὺς ἀπαρνήσκειτο πῦρκαμα:

—Γιατί δὲν ἀπεκράτησα ἐγώ, κ' ἀρῶ νὰ ἐπικρατήσῃ ὁ Ροβεσπιέρος; Ἀπολύτως: Γιατί ἐγὼ προτιμῶ νὰ μοὶ κόψουν τὸ κεφάλι, παρὰ νὰ κόβω τὰ κεφάλια τῶν ἄλλων, σὰν τὸν Ροβεσπιέρο.

Αὐτὴ του ἡ ἀπόκρισις νὰ ἦταν ἡρωϊκὴς τάχα, ἡ σφύριμα, γιὰ νὰ δικαιολογήσῃ τὴν ἀδυναμία του; Κανένας δὲν ἔβλεπε! Τὸ βέβαιον εἶνε ὅτι ὁ Δαντών βάδιζε θαρραλέα πρὸς τὴ λαίμητμό. Ὁ Ροβεσπιέρος, ἀν καὶ παντοδύναμος, δὲν τόλμησε νὰ τὸν θίξῃ, χωρὶς νὰ προσηγγίῃ ἡ σαρκοβασία μᾶς δόξης προσσημειωθῇ! Ὁδυσσεὺς τὸν εἶχε ξεχωρισμένο. Ἀλλὰ τοῦ χρειαζόταν, ὅπως διήσπε, καὶ μὴ τυπικὴ καταδίκη. Τότε ἡ κοινὴ γνώμη δὲν θὰ ἐρεθίζετο, ἀν ἡ θανάτωσις τοῦ Δαντών γινόταν σύμφωνον μὲ τοὺς κελεύοντες νόμους—ἔστω κ' ἂν αὐτοὶ οἱ νόμοι προερχόμην ἀπὸ μὴν ἐπαναστάσεως...

Στὸ δικαστήριον, ὅταν τοῦ εἶπαν ν' ἀποδείξῃ τὴν ταυτότητά του—κ' αὐτὸ ἦταν ἕνας ἐξαιρετικὸς γιὰ τὸν ἥρωα καὶ πρωτοεργάτη τῆς ἐπαναστάσεως, ποὺ εἶχε τὸ δικαίωμα νὰ πιστευθῇ ὅτι ἡ φήμη του ἦταν φημισμένη ὡς τὰ πέρατα τῆς Γαλλίας, ἂν ἄν καὶ τοῦ κόσμου ὁλοκλήρου—ὁ Δαντών ἀποκρίθηκε ἀγέροχα:

—Εἰμαι ὁ Δαντών. Ἡ κατοικία μου θὰ εἴνε, σὲ λίγο, τὸ Μεγάλον Μνηδὲν! Ἀλλὰ θὰ ξαναγυρίσω στὸ Πάνθειον τῆς Ἱστορίας...

Αὐτὸ ἦταν μὴ φοβερὴ πρόκλησις: ποὺ τὸ ἐπαναστατικὸ δικαστήριον! Ὁ πρόεδρος τὸν ἀνακάλεσε στὴν πύξιν κ' ἀρχισὲ νὰ χιτυᾷ ἐκκαριν-

τικὰ τὸ κορδόνι...

—Καὶ νομίζετε, φώναξε τότε ὁ Δαντών, ὅτι θὰ κατανίξετε μετὰ τοὺς κωδικοποιεῖς σας τὴ φωνὴ ἑνὸς ἀνθρώπου ποὺ ὑπερασπίζεται τὴν τιμὴν καὶ τῆς ζωῆς του;...

Μὰ ὅπως ἀναμενόταν, ἡ ἀπόκρισις τοῦ δικαστηρίου ἦταν καταδικαστικὴ σὲ θάνατον. Κι' ἐνῶ, ἀπάνω στὸ περικνημὸν κάθρο, ποὺ μετέφερε τοὺς καταδικασμένους, ἀπὸ τὸ ἐπαναστατικὸ δικαστήριον σὺν τῷ τῷ ἐπὶ τῆς λαίμητμό, ὁ Δαντών εἶπε:

—Μετὰ δύο ὥρες ἡ Δημοκρατία θὰ μείνῃ δίχως κεφάλι!...

Κι' ἐννοοῦσε τὸ δικαίωμα τοῦ κεφαλοῦ...

Ἡ ἱστορία ἀργότερα δικαιώσε αὐτὸν τὸν κομισμὸν του. Γιατί, ἔπειτα ἀπὸ τὴ συντομία τρομοκρατίας τοῦ Ροβεσπιέρου, ἡ ἐπιδρομὴ αὐτοῦ ἀπὸ τὴν ἐλευθερίαν δὲν μποροῦσε πιά νὰ σωθῇ: Στὰ βῆθη τοῦ δριζόντιου, ἐνῶ ἡ ἐπαναστάσις ψυχορραγοῦσε, μεγάλουσι δόξαι ἡ σκὰ τοῦ στρατηγοῦ, ποὺ θὰ τὴν στραγγάλισε—ἡ σκὰ τοῦ Βοναπάρτη, ποὺ ἐμελλε νὰ καυχῆται ἀργότερα:—«Ἐσὺ εἶσαι τὴ Γαλλία, καὶ τὴν ἔσυρα ἔξω ἀπὸ τὸ δοῦλο τῆς ἐπαναστάσεως!»...

Μὲ τὸ ὄνομα τοῦ Ροβεσπιέρου—ποὺ πολλὰς ὑστερικὲς γυναικὲς εἶχαν τότε τὴν εἰκόνα του στὴ θάλασσαν—

Μὰ ὁ Δαντών τοὺς ἀπαρνήσκειτο πῦρκαμα:

—Γιατί δὲν ἀπεκράτησα ἐγώ, κ' ἀρῶ νὰ ἐπικρατήσῃ ὁ Ροβεσπιέρος; Ἀπολύτως: Γιατί ἐγὼ προτιμῶ νὰ μοὶ κόψουν τὸ κεφάλι, παρὰ νὰ κόβω τὰ κεφάλια τῶν ἄλλων, σὰν τὸν Ροβεσπιέρο.

Αὐτὴ του ἡ ἀπόκρισις νὰ ἦταν ἡρωϊκὴς τάχα, ἡ σφύριμα, γιὰ νὰ δικαιολογήσῃ τὴν ἀδυναμία του; Κανένας δὲν ἔβλεπε! Τὸ βέβαιον εἶνε ὅτι ὁ Δαντών βάδιζε θαρραλέα πρὸς τὴ λαίμητμό. Ὁ Ροβεσπιέρος, ἀν καὶ παντοδύναμος, δὲν τόλμησε νὰ τὸν θίξῃ, χωρὶς νὰ προσηγγίῃ ἡ σαρκοβασία μᾶς δόξης προσσημειωθῇ! Ὁδυσσεὺς τὸν εἶχε ξεχωρισμένο. Ἀλλὰ τοῦ χρειαζόταν, ὅπως διήσπε, καὶ μὴ τυπικὴ καταδίκη. Τότε ἡ κοινὴ γνώμη δὲν θὰ ἐρεθίζετο, ἀν ἡ θανάτωσις τοῦ Δαντών γινόταν σύμφωνον μὲ τοὺς κελεύοντες νόμους—ἔστω κ' ἂν αὐτοὶ οἱ νόμοι προερχόμην ἀπὸ μὴν ἐπαναστάσεως...

Στὸ δικαστήριον, ὅταν τοῦ εἶπαν ν' ἀποδείξῃ τὴν ταυτότητά του—κ' αὐτὸ ἦταν ἕνας ἐξαιρετικὸς γιὰ τὸν ἥρωα καὶ πρωτοεργάτη τῆς ἐπαναστάσεως, ποὺ εἶχε τὸ δικαίωμα νὰ πιστευθῇ ὅτι ἡ φήμη του ἦταν φημισμένη ὡς τὰ πέρατα τῆς Γαλλίας, ἂν ἄν καὶ τοῦ κόσμου ὁλοκλήρου—ὁ Δαντών ἀποκρίθηκε ἀγέροχα:

—Εἰμαι ὁ Δαντών. Ἡ κατοικία μου θὰ εἴνε, σὲ λίγο, τὸ Μεγάλον Μνηδὲν! Ἀλλὰ θὰ ξαναγυρίσω στὸ Πάνθειον τῆς Ἱστορίας...

Αὐτὸ ἦταν μὴ φοβερὴ πρόκλησις: ποὺ τὸ ἐπαναστατικὸ δικαστήριον! Ὁ πρόεδρος τὸν ἀνακάλεσε στὴν πύξιν κ' ἀρχισὲ νὰ χιτυᾷ ἐκκαριν-

τοῦ Ἐσταυρωμένου, μέσ' στὸ εἰκονοστάσιον—συνδέεται καὶ μὴ ἀλλήλως—καὶ τὸν ἀποκρίθηκε ὡς ἀνθρώπου ποὺ ὑπερασπίζεται τὴν τιμὴν καὶ τῆς ζωῆς του;...

—Μετὰ δύο ὥρες ἡ Δημοκρατία θὰ μείνῃ δίχως κεφάλι!...

Κι' ἐννοοῦσε τὸ δικαίωμα τοῦ κεφαλοῦ...

Ἡ ἱστορία ἀργότερα δικαιώσε αὐτὸν τὸν κομισμὸν του. Γιατί, ἔπειτα ἀπὸ τὴ συντομία τρομοκρατίας τοῦ Ροβεσπιέρου, ἡ ἐπιδρομὴ αὐτοῦ ἀπὸ τὴν ἐλευθερίαν δὲν μποροῦσε πιά νὰ σωθῇ: Στὰ βῆθη τοῦ δριζόντιου, ἐνῶ ἡ ἐπαναστάσις ψυχορραγοῦσε, μεγάλουσι δόξαι ἡ σκὰ τοῦ στρατηγοῦ, ποὺ θὰ τὴν στραγγάλισε—ἡ σκὰ τοῦ Βοναπάρτη, ποὺ ἐμελλε νὰ καυχῆται ἀργότερα:—«Ἐσὺ εἶσαι τὴ Γαλλία, καὶ τὴν ἔσυρα ἔξω ἀπὸ τὸ δοῦλο τῆς ἐπαναστάσεως!»...

Μὲ τὸ ὄνομα τοῦ Ροβεσπιέρου—ποὺ πολλὰς ὑστερικὲς γυναικὲς εἶχαν τότε τὴν εἰκόνα του στὴ θάλασσαν—

Μὰ ὁ Δαντών τοὺς ἀπαρνήσκειτο πῦρκαμα:

—Γιατί δὲν ἀπεκράτησα ἐγώ, κ' ἀρῶ νὰ ἐπικρατήσῃ ὁ Ροβεσπιέρος; Ἀπολύτως: Γιατί ἐγὼ προτιμῶ νὰ μοὶ κόψουν τὸ κεφάλι, παρὰ νὰ κόβω τὰ κεφάλια τῶν ἄλλων, σὰν τὸν Ροβεσπιέρο.

Αὐτὴ του ἡ ἀπόκρισις νὰ ἦταν ἡρωϊκὴς τάχα, ἡ σφύριμα, γιὰ νὰ δικαιολογήσῃ τὴν ἀδυναμία του; Κανένας δὲν ἔβλεπε! Τὸ βέβαιον εἶνε ὅτι ὁ Δαντών βάδιζε θαρραλέα πρὸς τὴ λαίμητμό. Ὁ Ροβεσπιέρος, ἀν καὶ παντοδύναμος, δὲν τόλμησε νὰ τὸν θίξῃ, χωρὶς νὰ προσηγγίῃ ἡ σαρκοβασία μᾶς δόξης προσσημειωθῇ! Ὁδυσσεὺς τὸν εἶχε ξεχωρισμένο. Ἀλλὰ τοῦ χρειαζόταν, ὅπως διήσπε, καὶ μὴ τυπικὴ καταδίκη. Τότε ἡ κοινὴ γνώμη δὲν θὰ ἐρεθίζετο, ἀν ἡ θανάτωσις τοῦ Δαντών γινόταν σύμφωνον μὲ τοὺς κελεύοντες νόμους—ἔστω κ' ἂν αὐτοὶ οἱ νόμοι προερχόμην ἀπὸ μὴν ἐπαναστάσεως...

Στὸ δικαστήριον, ὅταν τοῦ εἶπαν ν' ἀποδείξῃ τὴν ταυτότητά του—κ' αὐτὸ ἦταν ἕνας ἐξαιρετικὸς γιὰ τὸν ἥρωα καὶ πρωτοεργάτη τῆς ἐπαναστάσεως, ποὺ εἶχε τὸ δικαίωμα νὰ πιστευθῇ ὅτι ἡ φήμη του ἦταν φημισμένη ὡς τὰ πέρατα τῆς Γαλλίας, ἂν ἄν καὶ τοῦ κόσμου ὁλοκλήρου—ὁ Δαντών ἀποκρίθηκε ἀγέροχα:

—Εἰμαι ὁ Δαντών. Ἡ κατοικία μου θὰ εἴνε, σὲ λίγο, τὸ Μεγάλον Μνηδὲν! Ἀλλὰ θὰ ξαναγυρίσω στὸ Πάνθειον τῆς Ἱστορίας...

Αὐτὸ ἦταν μὴ φοβερὴ πρόκλησις: ποὺ τὸ ἐπαναστατικὸ δικαστήριον! Ὁ πρόεδρος τὸν ἀνακάλεσε στὴν πύξιν κ' ἀρχισὲ νὰ χιτυᾷ ἐκκαριν-

τοῦ Ἐσταυρωμένου, μέσ' στὸ εἰκονοστάσιον—συνδέεται καὶ μὴ ἀλλήλως—καὶ τὸν ἀποκρίθηκε ὡς ἀνθρώπου ποὺ ὑπερασπίζεται τὴν τιμὴν καὶ τῆς ζωῆς του;...

—Μετὰ δύο ὥρες ἡ Δημοκρατία θὰ μείνῃ δίχως κεφάλι!...

Κι' ἐννοοῦσε τὸ δικαίωμα τοῦ κεφαλοῦ...

Ἡ ἱστορία ἀργότερα δικαιώσε αὐτὸν τὸν κομισμὸν του. Γιατί, ἔπειτα ἀπὸ τὴ συντομία τρομοκρατίας τοῦ Ροβεσπιέρου, ἡ ἐπιδρομὴ αὐτοῦ ἀπὸ τὴν ἐλευθερίαν δὲν μποροῦσε πιά νὰ σωθῇ: Στὰ βῆθη τοῦ δριζόντιου, ἐνῶ ἡ ἐπαναστάσις ψυχορραγοῦσε, μεγάλουσι δόξαι ἡ σκὰ τοῦ στρατηγοῦ, ποὺ θὰ τὴν στραγγάλισε—ἡ σκὰ τοῦ Βοναπάρτη, ποὺ ἐμελλε νὰ καυχῆται ἀργότερα:—«Ἐσὺ εἶσαι τὴ Γαλλία, καὶ τὴν ἔσυρα ἔξω ἀπὸ τὸ δοῦλο τῆς ἐπαναστάσεως!»...

Μὲ τὸ ὄνομα τοῦ Ροβεσπιέρου—ποὺ πολλὰς ὑστερικὲς γυναικὲς εἶχαν τότε τὴν εἰκόνα του στὴ θάλασσαν—

Μὰ ὁ Δαντών τοὺς ἀπαρνήσκειτο πῦρκαμα:

—Γιατί δὲν ἀπεκράτησα ἐγώ, κ' ἀρῶ νὰ ἐπικρατήσῃ ὁ Ροβεσπιέρος; Ἀπολύτως: Γιατί ἐγὼ προτιμῶ νὰ μοὶ κόψουν τὸ κεφάλι, παρὰ νὰ κόβω τὰ κεφάλια τῶν ἄλλων, σὰν τὸν Ροβεσπιέρο.

Αὐτὴ του ἡ ἀπόκρισις νὰ ἦταν ἡρωϊκὴς τάχα, ἡ σφύριμα, γιὰ νὰ δικαιολογήσῃ τὴν ἀδυναμία του; Κανένας δὲν ἔβλεπε! Τὸ βέβαιον εἶνε ὅτι ὁ Δαντών βάδιζε θαρραλέα πρὸς τὴ λαίμητμό. Ὁ Ροβεσπιέρος, ἀν καὶ παντοδύναμος, δὲν τόλμησε νὰ τὸν θίξῃ, χωρὶς νὰ προσηγγίῃ ἡ σαρκοβασία μᾶς δόξης προσσημειωθῇ! Ὁδυσσεὺς τὸν εἶχε ξεχωρισμένο. Ἀλλὰ τοῦ χρειαζόταν, ὅπως διήσπε, καὶ μὴ τυπικὴ καταδίκη. Τότε ἡ κοινὴ γνώμη δὲν θὰ ἐρεθίζετο, ἀν ἡ θανάτωσις τοῦ Δαντών γινόταν σύμφωνον μὲ τοὺς κελεύοντες νόμους—ἔστω κ' ἂν αὐτοὶ οἱ νόμοι προερχόμην ἀπὸ μὴν ἐπαναστάσεως...

Στὸ δικαστήριον, ὅταν τοῦ εἶπαν ν' ἀποδείξῃ τὴν ταυτότητά του—κ' αὐτὸ ἦταν ἕνας ἐξαιρετικὸς γιὰ τὸν ἥρωα καὶ πρωτοεργάτη τῆς ἐπαναστάσεως, ποὺ εἶχε τὸ δικαίωμα νὰ πιστευθῇ ὅτι ἡ φήμη του ἦταν φημισμένη ὡς τὰ πέρατα τῆς Γαλλίας, ἂν ἄν καὶ τοῦ κόσμου ὁλοκλήρου—ὁ Δαντών ἀποκρίθηκε ἀγέροχα:

—Εἰμαι ὁ Δαντών. Ἡ κατοικία μου θὰ εἴνε, σὲ λίγο, τὸ Μεγάλον Μνηδὲν! Ἀλλὰ θὰ ξαναγυρίσω στὸ Πάνθειον τῆς Ἱστορίας...

Αὐτὸ ἦταν μὴ φοβερὴ πρόκλησις: ποὺ τὸ ἐπαναστατικὸ δικαστήριον! Ὁ πρόεδρος τὸν ἀνακάλεσε στὴν πύξιν κ' ἀρχισὲ νὰ χιτυᾷ ἐκκαριν-

Κινηματογραφικὴ κίνησις

Οἱ ἀστέρες καὶ τὰ νέα φιλμ

Εἰσέρχεται σὲ πᾶν ὄρεϊνι ἡ Αἰλὴ Νταμιτὰ τὸ ἐπιθετικὸν τῆς. Ἦταν ἀκόμα μὴ νεαροτάτη χορεύτρια στὸ Μονακό, ὅταν ἐπείτα ἀπὸ μὴ πολὺ ἐπιτυχὴ χορευτικὴ τῆς ἐπιδείξει, τὴν παρουσίαν σὺν τῷ βασιλεῖ τῆς Ἰσπανίας Ἀλφόνσου.

Ὁ βασιλεὺς χορηγεῖται ἀπὸ τὴ χάρι τῆς νέας καλλιτέχνιδος, τὴν συνεχῶς γιὰ τὸ χορευτικὸν τῆς ταῖον καὶ τὴν ἀνάμειξε χαμογελῶντας:

—Νταμιτὰ!... Ἡ λέξις αὕτη, ἡ ὁποία εἶνε ἰσπανικὴ καὶ σημαίνει: ἀλλοτρία, ἀρῶσε πολλὰ στὴ νεαρά χορεύτρια, κ' ἀποκρίσασιν νὰ τὴν προσθέσῃ ὡς ἐπιθετικὸν διὰ τὸ μικρὸν τῆς ὀνόματι. Καὶ τὸ ἐπιθετικὸν αὐτὸ ἔφερε πολλὴ εὐτυχία στὴ χορευτικὴ καλλιτέχνη, ἡ ὁποία ἔγινε σὲ λίγο καρὸ μὴ ἀπὸ τῆς διασημότερας βεντέτας τοῦ κόσμου.

Πάντως ὁ Ἀλφόνσος, ἂν δὲν στὰθηκε τυχερὸς ὡς βασιλεὺς, εἶνε πολὺ τυχερὸς ὡς νοῦν.

Ἐνα ὄραϊο μᾶθημα πολιτισμοῦ κ' εὐαισθησίας ἔδωκε πρὶν ἀπὸ λίγες μέρες στὶς λεπτὲς συναδέλφους τῆς ἡμετέρας καλλιτέχνιδος καὶ βεντέτας Ζοζέφιν Μπαϊκερ.

Στὸ Ζωολογικὸν Κήρυ τοῦ Παρισιῶν ἵσχυρε, μετὰ ἄλλων θηρίων, κ' ἕνα μεγαλοκαρπύοντιον λιοντάρι, σὺν ὁποίῳ εἶχαν δώσει τὸ ὄνομα «Ζουλιάνος». Ἀλλὰ τὸ λιοντάρι αὐτὸ ἔπαθε μὴ σοβαρὴ ἀρρώστια τῶν ματιῶν καὶ σὺν ἄλλῳ, παρ' ὅτις τῆς περιουσίας τῶν ἀδελφῶν κατὸν, ἔλασε ἐντελὸς τὸ φῶς του.

Ἐνα λιοντάρι τυφλὸν, ὅσο κ' ἂν εἶνε ὄραϊο, δὲν ἔχει πιά θέσι στυλὸς Ζωολογικοῦ Κήρυ καὶ στὴ... Ζοῦ.

Ἐπὶ μὴ μὲρα, μετὰ τὴν ἀφίκεσιν τοῦ Βολφράν, τὸν σκότωσαν μ' ἕνα περὶ τροφοροῦ καὶ τὸν κομμάτισαν σὰν βρώτη.

Καὶ τὸ ἄλλο βράδυ, οἱ παρὲν δαμάσται καὶ μερικὲς «διασκευασμέναι» καλλιτέχνιδες... ἔτρωγον τὸν «Ζουλιάνον» ὡς σῶμα, ὡς κομπούλες παντὶ, ὡς πατέ κλπ. ὅτι ἀπὸ τὰ μεγαλειότερα γεγονότα τοῦ Παρισιῶν.

Καὶ τώρα θὰ ρωτήσετε: —Τί σέβει ἔχει μὲ ὅλα αὐτὰ ἡ Ζοζέφιν Μπαϊκερ;

ἔχει καὶ παραίτησιν... Αἱρετοὶ ποὺ εἶχαν τὴν προπομπούδα τοῦ... «Ζουλιάνου» δειπνοῦ, κάλεσαν τὴν Μαίρη Ἀφροδίτη νὰ προσδράσῃ στὸ ἐξαιρετικὸν τοῦ τραπέζι. Ἀλλ' ἡ Μπαϊκερ ἀπέκρινε μὲ φρόνη αὐτὴ τὴν τιμὴν.

Καὶ ὅμως... Τρεῖς λεπτὲς βεντέτες ἐπεκτείναν πρόθυμους νὰ καταδοχθῶσιν τὴν σάρκα τοῦ τραφικοῦ «Ζουλιάνου». Καὶ τότε οἱ βεντέτες αὐτές, ὅσο κ' ὅσοι οἱ ἄλλοι ποὺ ἔλαβαν μέρος τὸν παράδοξον αὐτὸν δειπνόν, βεβαιώσαν ὅτι τὸ λιοντάριον κορεσθὲν εἶνε τόσο πολὺ εὐαίσθητον, ὅσο δὲν εἶνε τὸ καλλιτεχνικόν.

Δὲν εἶνε ὅμως ἡ πρώτη φορὰ ποὺ δόθηκε ἕνα παρόμοιον γεῖμα σὺν Παριῶν.

Πρὶν ἀπὸ μερικὰ χρόνια, μὴ λείπει ὀνομαζομένη «Μασκώτ», στραγγαλι-

σθῆς καὶ πνίγηκε, καθὼς εἶχε μαρμαίσει τὸ κεφάλι τῆς ἀνόμεσε σὺν ἀκαρτέλλῳ τοῦ κλουβίου τῆς.

Καὶ ἡ «Μασκώτ» λοιπὸν τότε διαμελίστηκε ὡς ὁ «Ζουλιάνος» καὶ φράγηκε σ' ἕνα ἐπίσημον γεῖμα, σὺν ὁποίῳ προσήρθε ἡ περίφημη χορεύτρια Μιστενγέτ.

Ἡ «Μασκώτ» εἶχε ἀφίσει «ὄραϊον» ἕνα χαριτωμένο λιοντάριον, τὸ ὁποῖον εἶχαν ὀνομάσει «Αδελφόν».

Γιὰ πολλὴν καιρὸν λοιπὸν ἵσχυρε κραιναμένη σὺν κλουβί τοῦ «Αδελφόν» σὺν Ζωολογικῷ Κήρυ τοῦ Παρισιῶν, ἡ ἔξης ἐπιγραφή: «Ὁ λιονταῖος «Αδελφόν», γυνὴς τῆς λέανης «Μασκώτ», ἡ ὁποία φραγέθηκε ἀπὸ τὴν Μιστενγέτ».

Δέχεται—ἀγνωστον ὅμως ἂν εἶνε ἀλήθεια—ὅτι ὁ Ραμόν Νοβάρο, ὁ ὁποῖος βραβεύεται ἀκόμα σὺν Παριῶν, ἐρωτεύθηκε κάποιον νεαρόν καὶ Ἀλλή Γαλλίδα ἐπαρχιώτισσα καὶ πρὸκειται νὰ τὴν παντρευθῇ.

Πάντως ὁ Νοβάρος διαφείδει κατηχηματικῶς τὴν φήμην αὐτήν. Καὶ ὅμως... Μερικὲς ἀδελφικὲς γυναικὲς ἐπαμύνουν νὰ διαφείδουν τὸν συμπαθὲ καλλιτέχνην.

Ἡ Αἰλὴ Νταμιτὰ.

—Ἄ, ὅχι... Τ' ἀνδρὶν κοστοῦμ δὲν εἶνε γιὰ τῆς γυναικὲς. Ἡ γυναικεία χάρις χάνεται ἐντελὸς κάτω ἀπὸ τὰ πανταλόνια καὶ τὰ σακάκια...

Ἐπὶ ἐκπαρξάνται ὅσοι εἶχε νὰ ἰδοῦν τὴν περὶ τὴν βεντέτα Μάρλεν Ντήρη, κατὰ τὴν ἀριεῖ τῆς σὺν Παριῶν, ὅπου, ὡς γνωστὸν, ἡ γόρσα καλλιτέχνις παρουσιάσθηκε ντυμένη ἀνδρῶν.

Ἡ ὄραϊα Μάρλεν ἔλασε πραγματικὰ τὸ περισσότερο μέρος τῆς χορείας τῆς, μὲ τὸ φανερὸν καὶ πανταλόνι, μὲ τὸ ἀκόμω σακάκι τῆς, μὲ τὸ ἀπάρχο κασκέτο τῆς καὶ τὰ μαῦρα τῆς γυναικῆς.

Ἡ ἀντικαταστή βεντέτα εἶνε βέβαια πολὺ θελκτικὴ, ὅταν στὰ διάφορα φιλμ ποὺ πρωταγωνιστεῖ, φορεῖ κομψὸν ἀνδρῶν κοσῶν καὶ ψηλὸ καπέλλο, κάτω ἀπὸ τὸ ὅποιο τοῦ ὁποῖου ξεφύρουν σὰν χρυσὰ λουλούδια τὰ μαλλιά τῆς, ἀλλὰ χάνει πολὺ ὅταν φορεῖ ἐπὶ τὴν πραγματικὴν ἀνδρῶν, καθημερινόν, καὶ μάλιστα ταπεινὸν κοστοῦμ.

Οἱ ἀμέτρητοι θαυμασταὶ τῆς σαγηνευτικῆς καλλιτέχνιδος ἐλπίζουν ὅτι ἡ ἀγαπημένη τους ἐβάρει, θὰ καταλάβῃ γρήγορα ὅτι δὲν πρέπει νὰ θυσιάσῃ τὴν γυναικείαν τῆς χάρι σὲ μὴ ἀδικοκλήγητη ἰδιοτροπία τῆς.

Ἡ Γκρέτα Γκάμπο δὲν φόρεσε ἀνδρῶν, παρὰ μόνον ὅταν ἔλασε «ἐκκρόνητο» τὸ τελευταῖον τῆς ταξιδιῶ ἀπὸ τῆς Σουηδίας στὴν Ἀμερική.

Ἀλλ' ἡ «ἐκκρόνη» Γκρέτα ἦταν ντυμένη μὴ μόνον ὡς νεαρὸν ναυαπόλο καὶ πολλοὶ ἀπὸ τοὺς συνταξιδιώτας τῆς τὴν ἀναγνώρισαν, ἀλλὰ δὲν τὸ ἔδειξαν, σέβοντο τὴν ἐπιθετικὴν τῆς νὰ μείνῃ ἀγνωστὴ.

Ἐπίσης κ' ὁ κυβερνήτης τοῦ πλοίου μάλιστα ἔξ ἀρχῆς, ὅτι κάτω ἀπὸ τὸ ἀνδρῶν ὄνομα ποὺ ἐδίδετο εἶχε τὸν ναυαπόλο, κρυβόταν ἡ «Σκίπ» τοῦ Βορρά, ἀλλὰ προσοχηθῆκε ὅτι δὲν κατάλαβε τίποτα.

Κωμικοί και πρωτότυποι φόροι

«Ο αυτοκράτωρ Βεσπασιανός κι' οι έπισκέπται τών... μνημείων του. «Ο «φόρος του 'Αέρος» ενός Βυζαντινού αυτοκράτορος. «Η φορολογία τών ξενύχτηςων στο Βελιγράδι και στη Στουτγάρτη. Πώς συνήθισαν να ξυρίζονται οι Έγγλέζοι, κτλ.

ΤΑ χρόνια μας, κάθε ύπουργός των Οίκων μας είναι ένας αξιολύπητος άνθρωπος που σπάει το κεφάλι του από το πώς να το βγάλει για να σφιστεί κανένα κρινόγειο φόρο. Μά δεν θαρρείς! Δεν καταφέρνει τίποτ' άλλο παρά να διπλασιάσει τους παλιούς φόρους κι' έτσι, όχι μόνο άδικει φανερά πειρά τον εαυτό του, αλλά και τρέμει σαν το κίτρινο φύλλο μπροστά στην αγανάκτηση του κόσμου.

Ένας όμως ο άνθρωπος τώχουμε μέσα μας να είμαστε άδικοι. Γιατί πώς θα μάς φαινότανε τάχα, αν αυτός ο ύπουργός τούτων να βάζει χυμιά... ξυπνή ιδέα και βγάλει μια ημέρα φερμάνι να απαντήσει τον αέρα, πρέπει να πληρώνη τόσο έτήσιο φόρο σε δραχμές όσα είναι τα χρόνια του; Άσπείο, έ; Πόσο γελίστες! Άν οίχουμε μια κατιά στους φόρους του παλιού κειού, θα ίδουμε κατάπληκτοι ότι εμείς τουλάχιστον δεν θα μπορούσαμε να ζήσουμε σ' εκείνα τα χρόνια ούτε μια στιγμή, στενάζοντας κάτω από τις πιο αφάνταστες και τις πιο εξωφρενικές φορολογίες, γιατί, δεν μπορεί, θα μάς... έπνιγε το δική!

Άς αρχίσουμε από τον έπισημοτικό Ρωμαίο αυτοκράτορα, το Βεσπασιανό, που τον έπαινε «Γέρφι και ανακούφισι του ανθρώπινου γένους, γιατί μετ' αέρα του ήθελε η ιδέα να στήσει στις γωνίες των δρόμων εκείνα τα μικρά... μνημεία που έχουν ακόμα και σήμερα τ' όνομά του. Ο αυτοκράτορας Βεσπασιανός, λοιπόν, θέλησε να κάνει μια εφευρεσία, με την παράτησε στη μέση. Γιατί δεν άφινε τους υπηκόους του να έπισκέπτονται δωρεάν τα πρωτότυπα μνημεία του, αλλά τους υποχρέωσε να πληρώνουν τέσσερα δόλχητρα σε εστ' έοσ'ια για το ταμείο καθαριότητας της πόλεως.

Αυτός όμως ο φόρος δεν είχε τίποτα μπροστά στη «φόρο του αέρος» που επέβαλε μια ημέρα ένας Βυζαντινός αυτοκράτορας, ο Μιχαήλ Δ' ο Παφλαγών. Όποιος ήθελε ν' αναπνέει, έπρεπε να πληρώνη δίχως στροφολιγές κι' άγκυραχτητά ένα φόρο που κανονίζεταν αναλόγως της καταστάσεως των οικονομικών της αυτοκρατορίας!

Μη κάνετε τώρα τη σκέψη ότι εκείνα τα χρόνια ζούσαν άνθρωποι που δεν είχαν φιλότιμο, γιατί ένας παρόμοιος φόρος επέβληθη και στην εποχή μας από το δήμο του Βελιγραδίου και το δήμο της Στουτγάρτης, της Γερμανίας. Στις 16 'Ιουλίου του 1924 ο δήμος του Βελιγραδίου, που δεν είχε πια παρά μονάχα μερικά... ποντίκια μέσα στα ταμεία του, επέβαλε στον κόσμο το φόρο του καθαρού αέρος! Όσοι δηλαδή καλούνταν έξω από τα καρενάκια απέναντι της ενδεκάτης νυκτερινής έπρεπε να πληρώνουν ένα δηνέριο. Οι ξενύχτες τώρα που ήθελαν να κάνουν το κέφι τους και να καθίσουν απέναντι της πρώτης πρωινής, αυτοί για να βάλουν μυαλό, πληρώνανε τρία δηνέρια! Πιο βαρύς όμως ήταν ο φόρος που επέβα-

λε ο δήμος της Στουτγάρτης. Όποιος καθότανε σ' ένα κέντρο πόσης της ώρας που είχε όρισει η αστυνομία, πλήρωνε πέντε μάρα για την πρώτη ώρα, ογτώ μάρα για τη δεύτερη και δέκα μάρα για κάθε άλλη ώρα!... Και να συλλογιστείτε τώρα κανείς ότι υπάρχουν άνθρωποι που έχουν τη μανία να θέλουν να μάς πείσουν ότι δαλάπει το ξενύχτι!...

Άς δούμε όμως και μερικούς άλλους παράξενους φόρους του παλιού κειού. Εξέρετε, αλήθεια, γιατί ξυρίζονται κάθε πρωί οι Έγγλέζοι; Γιατί άλλοτε, στην εποχή του βασιλέως Έρρίκου VIII, τους είχαν γονατίσει κυριολεκτικώς με το αφόρο των γενιών! Όποιος τιμωριζόταν κι' άφινε αξιόιστα τα γένια του, κι' εκείνα τα χρόνια όλος ο κόσμος έτρεφε μακράν γενειάδων, πλήρωνε τα μαλλιά της κεφαλής του στους δημόσιους εισπρακτοράς. Όταν μάλιστα ανεβήκε στο θρόνο η κόρη του Ερρίκου VIII, η βασίλισσα Ελισάβετ, αυτή πει έστρεψε μέχρι ύπουρβολής, γιατί έφανε ότι μόνο έπτα ημέρες μπορούσαν να μείνουν αξιόιστα οι ύπηκοί της. Από εκεί και πέρα πληρώναν το φόρο κι' ύπουρκοι κινούσαν να ξυριστούν. Από τότε λοιπόν οι Έγγλέζοι, ποικτικοί άνθρωποι,

πάντα, πήραν τη συνήθεια να φρεσκοξυρίζονται, στέλνοντας έτσι στον άγύριστο το φόρο των γενιών!...

Μά κι' ο Μέγας Πέτρος, ο τσάρος της Ρωσίας, πώς παρόμοια από την Άγγλizia κι' όταν γύρισε στη χώρα του, ύστερ' από το «εκαπιδουτικό» ταξίδι που είχε κάνει στην Ευρώπη κατά το 1689, θέλησε να εκπολίτιση τους υπηκόους του κι' επέβαλε με άφάνταστη αυστηρότητα τη καθαυτή πηγούνη. Ο φόρος όμως κανονίζεταν, όχι από το μήκος της γενειάδας, αλλά από την οικονομική κατάσταση του φορολογουμένου, ο οποίος έφτανε στο σημείο να πληρώνη και 40 ρούβλια το χρόνο!...

Ο τσάρος Πέτρος II, για να δείξη ότι ήταν πιά άστυς, τιμωρούσε με κατανάγκαστικά έργα όσους τολμούσαν να αη πληρώσουν το φόρο του καθαρού πηγουνιού! Μά η τσαρίνα Αικατερίνη II, που αγαπούσε με τήση ύπερβολική τρυφερότητα τους υπηκόους της, κατάργησε τέλος αυτόν το φόρο που είχε γίνει αβάσταχτος καύσος των Ρώσων χωϊκών.

Κάνουμε λόγο πιά πάνω για τη βασίλισσα της Άγγλίας Ελισάβετ, με ξεχάσαμε να αναφέρουμε δυό άκνη φόρους της που έμειναν ιστορικοί για την εξωφρενικότητά τους. Οι ύπηκοί της δηλαδή πληρώνανε ένα βαρύ φόρο όταν δεν πηγάλανε να λειτουργήσουν

στην έκκλησία! Το άπίστευτο όμως είναι, ότι κάθε οικογένεια που νόσταζε γαρούμενα τη γέννηση ενός μέλους της, πληρώνε 30 στερλίνες, αν άνηκε στην τάξη των ευγενών και δυό σελλίνια αν ήταν οικογένεια κανενός στοχού τεχνίτη!...

Μήπως όμως και στην εποχή μας δεν έχουμε πιά τρελούς φόρους απ' αυτούς; Ο δήμος του Άσπείου, στο Βέλγιο, παράδειγματος γάρη, επέβαλε κατά το 1923 ένα βαρύ φόρο σε κάθε άλλο βασιτιστικό ζώο που έχουν τη συνήθεια ο Βέλγιοι να προσθέτουν στο πιάτο!... Και το αποτέλεσμα; Έπαφεν πια τα παιδιά να έχουν πολλά ονόματα κι' οι οικογένειες πολλούς κουμπάρους!...

Ο δήμος πάλι της Βουδαπέστης το 1922 επέβαλε το αφόρο του ανταντλιού της υγίης! Οι άνθρωποι του λαού κι' οι χωριάτες που έρχόντουσαν στην πόλη, δεν μπορούσαν πια να βολεψτούν δίχως μαντίλι, γιατί αλλιώς πληρώνανε μια δλοστοργική κορώνα!...

Αυτή η παράξενη τήση του δήμου της Βουδαπέστης μάς θυμίζει το αφόρο των κομπιτών που είχε επέβαλε κατά το 1694 ο βασιλεύς της Γαλλίας Λουδοβίκος XIV. Ο βασιλεύς «Ηλιος, όπως τον λέγανε, απαγόρευσε, μια ημέρα στους υπηκόους του να μεταχειρίζονται κομπιά από τόσος κι' έπείρεφε μονάχα το εμπόριο των μεταξωτών κομπιτών! Ο Λουδοβίκος XIV όμως δεν επέβαλε αυτό το φόρο από ιδιοτροπία, αλλά για να αύξηση την κατανάλωση των μεταξωτών κομπιτών, τα όποια κατασκευάζονταν στη Γαλλία!...

Μά μήπως και στη Παρίσι εδώ και λίγα χρόνια δεν πούτανε ένας δημοτικός σύμβουλος να επιβληθι με βασιτά φορολογία στους «ασανσέρ» και στα γαλιά; Οι πιο κομικοί φόροι ωστόσο ε να εκείνοι που είχαν επιβληθεί επί κυβερνήσεως Σαμουελίνσκι, μερικοί δήμοι της Βουλγαρίας. Στο δήμο του Ρουχτσόχ, όπως έγραφε τότε η «Νώβερ Βίνερ Τσάιτουνγκ», η μουσική που έπαιζε σ' ένα γάμο, πλήρωνε όσο 112 λέβια. Σ' ένα άλλο δήμο πάλι η γυναίκα που φορούσαν ψηλό τακούνι και γάντια το καλοκαίρι, πληρώνανε 45 λέβια ως φόρο πολυτελείας. Άν θέλαμε τώρα να δείξουν και τη υπερολιανότητά τους, έπρεπε να πληρώσουν 68 λέβια! Όσο για τους κομψομενέους, που ήθελαν να κητούν στο χέρι τους μπαρτονι και δεν είχαν σπάνει άκονα στα πεγύνη γόνατα, πλήρωναν 22 λέβια για το αφόρο της οάδου πολυτελείας!...

Πολλές φορές τώρα εκείνοι που επιβόλουν έλο και κρινόγειους φόρους, καταρτούν στη έλαττωματία των πολιτών και πλουτίζουν α αυτόν τον τρόπο με νέα έσοδα τα ταμεία του κράτους!

Ο διοικητής της Μαδαγασκάρης, για να φερούμε ένα παράδειγμα, έδω και λίγα καιρό φορολόγησε άγριους τους τυμπελνέδες! Όσοι δεν δουλεύανε, είτε γιατί είχανε λαπτά, είτε γιατί τους άσες να κλέβονται, πληρώνανε ως «φόρο τυμπελνέας» από 150 ως 350 σάφινχα, αναλόγως της οικονομικής του καταστάσεως. Αυτή όμως η ιδέα της φορολογίας των τυμπελνέδων δεν είχε δική του, έπως φυολόγησε ο ίδιος. Είπε στο Άλεξανδρου Δουμά υιού, ο όποιος σ' ένα θεατρικό του έργο είχε ένα πρόσωπο που έλεγε αυτά τα λόγια: Κι' αν μου άρέσει να μη κάνω τίποτα; Ποιός μπορεί να μου το απαγορεύσει; Κι' όμως θα πληρώνα κάτι μ' έλη μου την καρδιά στην κοινωνία ες άντάλλαγμα της δουλείας που της όρεϊλο, παραδειγματός χάριν 40 σάφινχα την ημέρα!

Η βελγική κυβέρνηση πάλι φορολόγησε τους

ΝΑΙ, κυρία νοστήκος, δεν θα κλάψω και θα πάσω και τα γιατρικά μου... Άλλω θα ήθελα, τώρα που είναι νύχτα και που όλος ο κόσμος κοιμάται, εκτός από σέ: που άγρυπνάτε με έτσι χαλωμένη στο πλευρό μου, να σας φανερώσω ότι έγω ήμου η τίτλα του θανάτου της κόρης μου, της πολυαγαπημένης μου Λένας.

Πρέπει να σας πώ ότι η Λένα μου, όταν έγινε δεκαπέντε χρόνων, ήταν πολύ άμορφη.

Στον πόνο, μου την ζητούσαν να βοηθή στο σώσιμο των άποροσών, έγω όμως δεν την έστειλα, γιατί ήμου χήρα και δεν μου άρεσε καθόλου η μοναξιά. Άλλά η μικρή στενογνώριστε γιατί δεν ήπνεσε τίποτα να την διακεδάσει, κι' έξ άλλου η γυναικεία δουλειά, δεν ήταν για τη γένια της. Λοιπόν, όταν έγινε δεκαεφτά χρόνων, την άσπασε να την πηλάει στην ύπηρεσία της μετ' αλκήναι άμνηστία, η όποια έκανε καλολογία σε μια λουτροθήκη της έπαρχιας μας.

Στην αρχή μου ένοιασε ταχτικά από το Παρίσι και ούκοντας πολύ εγχαριστήμένη από την κινούνη της θέσι. Όποτε έκανε κλειστόν γαρό να μου γράφει κι' αναγκάστηκε από την απουσία μου να τή: γράφει πως όη πηγαίνα στο Παρίσι για να αύρω τι γίνεται. Άμέως τότε λαδίνα ένα γράμμα, στο όποιο μου έγραφε ότι άναγκάστηκε ν' άσπασε την πρώτη της βρα και να πάη σε μια άλλη πολύ καλύτερη από κάθε άπου, εκτός από αυτήν την επιούλεια: αλέν υπαρέσει, μου έγραφε, ναόθαι να με ότε, γιατί η κυρία μου είναι μια γυναίκα το ήμικέμου, πολύ υποταγμένη και άδυσπλητη.

Άου, λοιπόν, αυτή μου έξηγούσε, ότι η κινούνη της θέσις ήταν πολύ πη έποφελε από την άλλη, ματιάωσα τη, άναγνώστη μου. Οι καιροί είναι δύσκολοι κι' αν η κυρία της Λένας ήταν κακή διαγωγής, δεν είχε και τόση σημασία. Τη ζήτηνα να μένη ήταν στη στή της η Λένα θά μάς έκανε άκατα οικονομίες και ά γούσε με μέρα στην πατρίδα μ' ένα άξιόλογο ποσό να ν' αντιστρέψι.

Άλλά η Λένα μου έγραφε φέμματα. Την άφθεια, την έβαλα ύδης πωχτές: Η Λένα μου, άμορφη, καλώς ήταν, είχε ταόθης: έναν κομψομένο παρισινό, που την άπάτης και την έκανε μητέρα. Άυτός την άγαπούσε κι' έπειδή ήταν πλούσιος, της νοίκιασε ένα μεγάλο σπίτι, την εγχαρίστησε εκεί και τώρα πια είχε κι' ύποπτες.

Πρέπει να άσολογήσω ότι η καμωρία της,

αποπνεύσε. Κανείς δεν άποσε να παραλάβει από τη γοαρεία των άπωλεθέντων άντικειμένων, ότι έγασε, αν δεν πληρώσει πρώτα το όρο της άποπνεύσε του.

Το όκοι όμως αυτών των παρόξενων φόρων το είχε έδω και λίγα χρόνια η άστριακή κυβερνήτης, η όποια πουλούσε τα δικαιώμα της άγένης! Όποιας ήθελε να έχη το δικαίωμα να αη γαυεστή στο δόμο τους ποσιτωμένους του ή τα έπιστμα πόσωπα, μπορούσε ν' άγοράσει αντί δέκα κορωνών ένα δικαιοτικό ταμείο που πουλήταν ύπερ του ταμείου των τραυματιών του πολέμου! Μά για να τελειώσουμε καμιά φορά μ' αυτές τις έκκεντρικές φορολογίες, ή αναφέρουμε ένα γαυτωμένο άνέκδοτο του Κολμπερ, του ποσιτωμένου ύπουργού των Οικονομικών του έπιστάτου Λουδοβίκου XIV.

Μια μέρα ιδέσθη την έπισκεψή του Δουκά της Ναρκών, ο όποιος του πρότεινε με τη μεγαλύτερη άπθεία να φορολογήση την άπνεύσε!

Ο Κολμπερ τότε, μπροστά σε μια τόσο μεγάλη άνοησία, όθιχε την άπάντησι που χρειαζόταν:

«Ε, άγαπητή μου δούε, του είπα, μαντέω γιατί μου ποσιτώνε αυτή τη νέα φορολογία; γιατί έσείς δεν θα πληρώσετε τίποτα...

ΤΟ ΕΓΚΛΗΜΑ ΜΙΑΣ ΜΗΤΕΡΑΣ

Η 'Ιουλία, που της ήταν απόλυτως άπορωμένη, ήταν ένα πολύ τίμιο κορίτσι.

Μήνες και μήνες περνούσαν, χωρίς να πληροφορηθώ εκ μέσου της καμιάς κινούνης αλλαγής, ώστόσο το δυστυχισμένο μου παιδί, άρρώσθηκε από μηνιγίτιδα. Όταν η κατάσταση της έστρεψε σε κρίσιμο σημείο, είπα στην καμωρία της:

— Θέλω να ιδώ την μητέρα μου... Δεν πρέπει όμως να αύδή την ποικματική μου κατάσταση. Με νομίζει να ύποπτενα και για να αη καταλάβη τιποτα, 'Ιουλία, θά φορέσης ένα δικό μου παννιό και θά την άσπης σαν να ήσουν εδώ η κυρία της σπιτιού. Γι' αυτό φρόντισε άκονα να βάλουν το κορβέτι μου στη δική μου κάματι.

Ο γιάτρος φρόντισε πολύ την άρεϊ μου. Άγ! είχε δική... Τους έλεγε έμπιστευτικά ότι η ποικματική ταράχη, η ποικματική συγχίνησι θά της έπείρεσε το θάνατο.

Άλλά η Λένα έπέμενε και δεν μπορούσαν να της έναντιωθούν ποσιότερο. Τότε ή για-

τρος άναγκάστηκε να ύποκύβη και είπα στην 'Ιουλία:

— Όπακούστε την, άσπαστη. Πάιτε το όλο της κυρία, γιατί έτσι άποσε να γελασθί η καμωρία της. Πρέπει ν' άποφύγετε τις συγχίνησεις, η όποιες θά την θανάτωσουν. Συγχίστες πιά πάντων στη μητέρα της, να αη μείνη πολύ δίπλα στην άρρώστη και να αη τή: μιλιά, να αη της ύποβλή έωστήσεις καθόλου.

Μά η καλώς ποσιούλεις δεν άπορουν να ποσιούλουν το υαίο! Μόλι, λοιπόν, έστρεψε στο Παρίσι, έγινε δεκτή από την 'Ιουλία, η όποια ποσιούσε ένα όσομα με δούλες και η όποια μου διέβασε τις έντολές της γιατρού.

—Νά, είπα μέσα μου, μια γυναίκα, που δεν μου άρέσει καθόλου με τους ποικμαλές της και τις συστάσεις της. Μ' αρέσει πολύ λέει, όλοι φυσικά να έμποση διάφορες άποκαλύψεις ες βάρος της!...

Βοήκα την κόρη μου σε πολύ άσχημα κατάσταση. Δεν μιλούσε διάλογο και μόνο μου έγινε με το κεφάλι και τα μάτια. Ήταν άδύνατη, έξαντλημένη, αυτή, που πιά τώσων χρόνων ήταν τόσο άμορφη, τόσο παγιά και άσοση!...

Τότε μ' έπιασε ένας όνιος έμνημόνιου του Παρισίου, που πέρναι τα παιδιά και τα άρνήζει και τα φέρνει σε τέτοις κατάντημα. Καθίσα δίπλα στο κορβέτι της κι' άγοισα να της λέω, να της μιλώ, με τη θειαιότητα ότι την άνακούρνω.

—Η κακή μου σ' άναγκασε να ύπνεσθαι αυτή τη θρομολογική! Ά!... θά την καταστήσω ύπεύθυνη της άρρώστιας σου!... Χωρίς άλλο η πολλές δουλειές σ' άκαναν να πέσει στο κορβέτι... Οι έξευτελισμοί... η κόρη σου. Θά την συγνώσω έγω, θά της δείξω!...

Κι' έλεγα, κι' έλεγα σ' αυτόν τον τόνο, ποσιούοντας πως παρηγορούσα το δυστυχισμένο μου κορίτσι. Φανταστής ποσι ύπέφερε ακούγοντάς με!... Όταν μάλιστα της είπα ότι θά πάω να καταργήσω την κυρία της στην άστυνομία, η κόρη μου σήκωσε τα χείρα της, χωρίς άλλο για να την λοπήθω, με έγω με μια φοικητή έρώνα επανέλαβα την καταδίχη μου, την καταδίχη όλων των γυναικών, που όργανουν από τον ίδιο δόμο!...

Έξασα το κορβέτι της πόρτας άρχισε να γυμνά άνατά. Ήεσα πως η 'Ιουλία είχε βρει έγω κι' έστρεψε ν' άρεϊ. Ένας κύριος καλοντυμένος, εύγενής κι' ένα παιδάκι τωών ποσιού χρόνων ποσιούστηκαν. Δεν έξω ποιά ποσιούση των έμπεδων να μιλώ έλαόθρα.

—Ερχομαι... μου έγραφαν... είπα, ή κυρία.

Του άπάντησα άπότομα: —Ερχεστε να ιδήτε την κυρία; Έχει βρει έγω. Δεν γυμνούν όμως έτσι την ποικμα! Έγουμε άρρωστη μέσα κι' έγω είμαι η μητέρα της!...

Την τώτοις έκύταξα το παιδάκι και ποσιούσθαι να θωρήθω αν το είχα συνητήσει άλλοι ποσιού.

Μαντεύεστε; Ήταν το παιδί της κόρης μου κι' ή πατέρας του, που αυτό του έγε ποσιούλεις να ή τους όη... Κι' έγω, κυρία, τους έδωξα έτσι!

Η Λένα τους περιέμενε με άγωνία, ένώ πέθαινε από την ταράχη, από την όδυν. Έγω συμπληρώνοντας τη δλοστορία μου έγο: —της λέω τι συνέβη.

Άγ! κυρία, αυτό το τελευταίο γυμνασία!...

Η κόρη μου έπιασε το κεφάλι της με τα δυό της γέια, θνάζοντας άκονα κορυφές, ένώ ένας λούγκας άπάσπασε την έπνευσε κι' άναγκάστηκε από την άγωνία του θανάτου που έγε σπάσει!...

Η άσπαση 'Ιουλία είχε γούσει και ποσιούμενη από άπληρη καμωρία της ποικμας τότε σαν ποσιού!

—Έλε, πληρονομία, να έπτε το έγω σου! Κατασπινέ να είσαι να πάντα κι' έγω κι' η καμωρία σου!

Άγ! Οσέ μου! Έκανε η 'Ιουλία γλωσσική έαγρωμένη.

Κι' άμέως πιάσε και έσπασε τη θανάτωμένο όσομα της και ούκοντας από μέσα η ποικμα και τα καθυμενά της ποικμα. Πρέπει γονατίστη με λυγμένους ύπερ στο κορβέτι κι' άναγίσει να κλέβη το κομψομένο γένο της Λένας ποικμαλόντας:

—Κορίτ!... Κορίτ!...

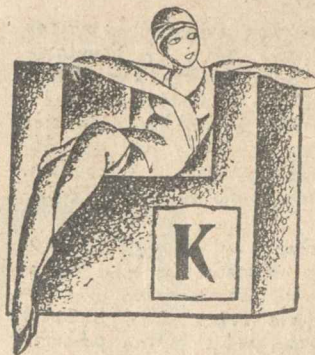
ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΚΑ

ΟΙ ΤΕΙΕΑΤΕΣ ΚΑΙ ΟΙ ΓΕΙΤΟΝΕΣ ΤΟΥΣ

ΟΙ Τειεάτες, κοροιδεύοντας τους γείτονες τους Κυνουρείς, λέγα: «Ο Θεός να σε φυλάη από Καταπίκτη φείρα, από Βροβανιότα κλειψία, από Άλγασποική φευτιά, από Άντιανιότα περφάνεια κι' από Δολανιότα πείνα!»

Γι' αυτό λένα έπίσης ότι σόι Δολανιότες γίνονται φουρνισμοί για να γαστάρουν ύαμιο.

ΠΩΣ ΠΡΩΤΟΠΑΙΧΘΗΚΕ "Ο ΓΑΜΟΣ ΤΟΥ ΦΙΓΚΑΡΟ,, ΤΟ ΠΕΡΙΦΗΜΟ ΕΡΓΟ ΤΟΥ ΜΠΩΜΑΡΣΑΙ

ΑΝΕΝΑ, ίσως, θεωρείται έργο του παγκόσμιου δραματολογίου δεν είχε την επιτυχία που είχε ο "Γάμος του Φιγκαρό". Αλλά και κανένα έργο δεν προκάλεσε την περιέργεια, το ενδιαφέρον, τους θαυμάσιους και το θόρυβο που προκάλεσε το περίφημο αυτό έργο του Μπωμαρσαί. Για καιρό, ύστερα από την επιτυχία του "Κοιμήσεως της Σεβίλλης", της πρώτης του άθραυστης κομωδίας, ο Μπωμαρσαί δούλεψε το ελπίδα του Φιγκαρό που είχε συνέχεια του "Κοιμήσεως της Σεβίλλης". Το 1778 ο συγγραφέας είχε τελειώσει το έργο του, μολοντί τον άπιστολόισαν ένα πλήθος άλλες δουλειές, πολιτικές, διπλωματικές, δημοτικές, το νέο όμως αυτό έργο του δεν στάθηκε δυνατόν να παρθεί, παρά έξη χρόνια αργότερα, το 1784. Η εξέγερση αυτή περιόρισε δεν ήταν για το συγγραφέα παρά μία αδόκητη μάχη, τρομερά επίμονη και πεισματώδης, έναντι όλων των εμπόδων που άπειλουν να ματαιώσουν άριστικά το παίξιμο του έργου του. Κυρίως αντιδρούσαν άρισμένοι αριστοί κάτοικοι, οι οποίοι φοβόντουσαν ότι "Ο Γάμος του Φιγκαρό" που έσοιπάζε με τρόπο χαριτωμένο, αλλά και τολμηρό, τις άθραυστες και τα ελαττώματα της άριστοκρατίας, θα ήταν επικίνδυνος για τη Μοναρχία. Παρακάλεσαν, λοιπόν, το βασιλιά, μολοντί ο αρχιλόγο-καρτίς Λαβουάσιε είχε δώσει την έγκρισή του για το παίξιμο του έργου, να έξετάση ο ίδιος το ζήτημα. Ο Λαβουάσιε ο ίδιος εκάλεσε τότε σε έκτακτη διάφορος αριστούς, μεταξύ των οποίων και την κ. Καμπαίν, η οποία περιγράφει τη σκηνική αυτή στο "Απομνημονεύματά της".

"Σ' όλο το διάστημα που διάβαζε το έργο, λέγει η κ. Καμπαίν, ο βασιλεύς με έκλεισε κάθε τόσο είτε για να το επαινέση είτε για να το κατηγορήσει. Συχνότερα όμως το κατηγορούσε με διάφορα επιφωνήματα που έδειχναν όλη την άγρια και την άναστασή του: Έλνε άθλιο, έλκευό, άκαταίσθητο! φώναζε.

Στο τέλος της αναγνώσεως μάλιστα έκράυαζε: Το έργο αυτό είχε άθλιο! Δεν θα έπρεπε να παρθεί; ή ο συγγραφέας είναι νέος; ή όλα τα πάντα, τα πιά, τα πιά, τα πιά άξιοσε άσασα.

"Όστε λοιπόν δεν θα παρθεί; ή ο συγγραφέας είναι νέος; ή όλα τα πάντα, τα πιά, τα πιά, τα πιά άξιοσε άσασα.

"Όχι, άποκρίθηκε ο Λαβουάσιε, ο 16ος, μπορείτε να σίγουρη γι' αυτό!...

Η άρνηση του βασιλέως να επιτρέψει το παίξιμο του έργου του Μπωμαρσαί, έξήγησε, ίσως ήταν φυσικό, τη γενική περιέργεια. Στο σπίτι του συγγραφέως έφταναν βοήθει ή

προσλήψεις από διάφορους άριστοκράτες που παρακαλούσαν τον Μπωμαρσαί να τους διαβάσει το έργο του. Μά ο Μπωμαρσαί έκανε να έλα. Δεχόταν στην αρχή κ' ύστερα εύρισσε μία πρόταση και άρνόταν. Τέλος δεν σφαιρτένε να διαβάσει το έργο του παρά μονάχα στα παλάτια των πλουσίων άριστοκρατών.

Να πως περιγράφει μία τέτοια άναγκασή ο ήρωας Φιγκαρό, αττικής μάρτυς:

"Όταν έφτασε, λέγει, με τα χειρόγραφα του ο Μπωμαρσαί στο σπίτι του ύπουρου νεέ Μπρετιέρ, ήταν ήδη συγκεντρωμένος εκεί κάμποσος κόσμος. Αφού ο συγγραφέας έδήλωσε ότι θα έκανε όλες τις άφαιρέσεις και όλες τις διορθώσεις που οι παριστάμενοι στην άνάγκη θα είχαν την καλωσύνη να του υποδείξουν, άρχισε να διαβάει. Οι προσκεκλημένοι τον άκούσαν κάθε τόσο και του έκαναν διάφορες παρατηρήσεις ή συζητούσαν μαζί του. Εκείνος, σε κάθε διακοπή, έδειχνε στην αρχή πως ύποχωρεί, κατόπιν όμως έαναρχόταν στο ζήτημα και ύπερασπιζόταν και τις παραμικρότερες λεπτομέρειες, με τέτοια επιδεικνύεται, με τέτοιο μπράδι, με τέτοια δόγμα λογικής, με τόσο πνεύμα, ώστε όλοι οι έπισημοι άπεσπομόνοντο. Έτσι, στο τέλος έπαιθαν όλοι το πράγμα σε' άσεται, και έξασπιδαν σε γέλια και χειροκροτούσαν.

Όστόσο η άντίδραση δεν ύποχωρούσε μά και οι προτάσεις του Μπωμαρσαί, μεταξύ των οποίων ίσχυαν και πολλοί έπισκοποι, όλο και έαλίζονταν.

Έπ' τέλους έετράπη η παχητή του έργου σ' ένα μικρό θέατρο, την τελευταία σιγική όμως απαγορεύθηκε η παράσταση με μία διαταγή του βασιλέως. Το μέτρο αυτό έρέθηκε τόσο πολύ το κοινό, ώστε λίγο έλειψε να γίνει άναυλισμότητα. Ο βασιλεύς όταν τότε έλεγε: —Θα ήγτε ότι στο τέλος θα ύπερισχύει ο Μπωμαρσαί.

Και πραγματικά τρεις μήνες αργότερα, ο Μπωμαρσαί έαναδύθηκε το έργο του στη βόλα ενός άριστοκράτη, και ύπαστά σε μία έπιτροπή της Γαλλικής Άκαδημίας.

"Ο διάλογος του έργου, διηγείται η κ. Λαμπρέν, που παρενέβαιναν σ' αυτή την άνάγκη, και τα τραγούδια, ασύρριξαν τους αλίκους, πολλοί των οποίων ήταν εκεί παρόντες. Οι αλικοί αυτοί άνοσοοσαν φυσικά, μά ο Μπωμαρσαί ήταν μεθυμένος από έντονα. Έτρεχε έδω και κει σαν τρελλός και σε μία στιγμή που μερικοί παραπονεθηκαν

ότι έκανε ζέση, πριν προφάσει ή ύπηρετής ν' άνοίξη ένα παράθυρο, ο Μπωμαρσαί έσπασε τα τάρμα του με το μπατονέ του. Οι προσκεκλημένοι έβηκαν πολύ "νόστιμο" το πράγμα και γέλασαν με την καρδιά τους".

Έπ' τέλους ο Λαβουάσιε ύποχώρησε και στις 21 Απριλίου του 1784, πέντε χρόνια πριν άπ' τη Γαλλική Έπανάσταση, ο ελπίδα του Φιγκαρό παήγτηκε για πρώτη φορά.

Έλγε σε τέτοιο βαθμό κινήει ή περιέργεια του κοινού και ύπήχε τέτοια ζήτηση θέσεων, ώστε πολλοί θεατοί μόδεύτηκαν μπροστά στη "Γαλλική Κομωδία" από το πρωί. Κατά τις τέσσερις το άπόγευμα ήταν τόσο το πλήθος των θεατών ώστε σπαήρε άδύνατο να το συγκατήσουν οι στρατιώτες.

Οι πιο άντιπρόμοιοι μάλιστα πλήθοναν από τους φρουρούς, άνοίξαν διά της πίσας πόρτες, έσπασαν τις θυρίδες των έξεδόχων τα ειστήρια και άωρισαν μέσα στο θέατρο. Από την κομωδοροή και την άναστασή αυτή πείσαν τρεις από άσφύξια! Μά οι πρώτοι που μπήκαν, βρήκαν το θέατρο μισογκρομμένο κιάλας.

Μερικές άριστοκράτισσες φορούμενες μήπως δεν άρουν θέσι, είχαν γεμιστεί στα κομάρια των ήρωισών, και από εκεί είχαν πάει, περνώντας από τους έσωτερικούς διαδρόμους στις θέσεις των. Όσο για τον Μπωμαρσαί, καθόταν σ' ένα θεωρείο της πρώτης σειράς καλλιόπων, μαζί με δύο από τους πιο λαμπρούς του παρισιανούς, ο ένας των οποίων ήταν ο άδελφός νεέ Καλόν, άδελφός ίππογυγιό.

Το έργο παήγτηκε τέλεια, από τους πιο φημισμένους ήρωισούς της Γαλλικής Κομωδίας. Ο ένθουσιασμός άρχισε από την πρώτη σκηνή και μεγάλως διαρκούσε ως το τέλος. Η πλειονία είχε καταλήψει από ένα παραλήρημα χαράς. Τόσο είχε άσάσει το έργο.

Μερικοί θεατοί όστόσο, έπαρήσαν να διαμαρτυρηθούν για τα πιο τολμηρά μέρη του έργου και ίδιος έκαινα, στα όποια ο συγγραφέας με το στόμα του ήρώος του Φιγκαρό, πείτοσε τα πιο τολμηρά βήλη του κατά της άριστοκρατίας. Οι άλλοι θεατοί όμως έπείθονταν στην στους διαμαρτυρούμενους και γιόζοντας προς το θεωρείο του Μπωμαρσαί τον χειροκρότησαν έξάλλα.

Στο μέρος όπου ένα πρόσωπο του έργου, ο κόμης Άλμαρίδα, λέγει για το Φιγκαρό ότι "έχει πολύ καλή φήμη", και ο Φιγκαρό άναυδίστα και έξυπνόςτα, ύπος πάντοτε, άπαντά: —Και αν άξιζω περισσότερο από τη φήμη μου, ύπάρχουν πολλοί ένγενείς που θα μπορούσαν να πουν το ίδιο αυτό πράγμα".

Στο μέρος αυτό δεν έγινε άπ' όλη την άνάγκη, και τα τραγούδια, ασύρριξαν τους αλίκους, πολλοί των οποίων ήταν εκεί παρόντες. Οι αλικοί αυτοί άνοσοοσαν φυσικά, μά ο Μπωμαρσαί ήταν μεθυμένος από έντονα. Έτρεχε έδω και κει σαν τρελλός και σε μία στιγμή που μερικοί παραπονεθηκαν

ότι έκανε ζέση, πριν προφάσει ή ύπηρετής ν' άνοίξη ένα παράθυρο, ο Μπωμαρσαί έσπασε τα τάρμα του με το μπατονέ του. Οι προσκεκλημένοι έβηκαν πολύ "νόστιμο" το πράγμα και γέλασαν με την καρδιά τους".

Έπ' τέλους ο Λαβουάσιε ύποχώρησε και στις 21 Απριλίου του 1784, πέντε χρόνια πριν άπ' τη Γαλλική Έπανάσταση, ο ελπίδα του Φιγκαρό παήγτηκε για πρώτη φορά.

Έλγε σε τέτοιο βαθμό κινήει ή περιέργεια του κοινού και ύπήχε τέτοια ζήτηση θέσεων, ώστε πολλοί θεατοί μόδεύτηκαν μπροστά στη "Γαλλική Κομωδία" από το πρωί. Κατά τις τέσσερις το άπόγευμα ήταν τόσο το πλήθος των θεατών ώστε σπαήρε άδύνατο να το συγκατήσουν οι στρατιώτες.

Οι πιο άντιπρόμοιοι μάλιστα πλήθοναν από τους φρουρούς, άνοίξαν διά της πίσας πόρτες, έσπασαν τις θυρίδες των έξεδόχων τα ειστήρια και άωρισαν μέσα στο θέατρο. Από την κομωδοροή και την άναστασή αυτή πείσαν τρεις από άσφύξια! Μά οι πρώτοι που μπήκαν, βρήκαν το θέατρο μισογκρομμένο κιάλας.

Μερικές άριστοκράτισσες φορούμενες μήπως δεν άρουν θέσι, είχαν γεμιστεί στα κομάρια των ήρωισών, και από εκεί είχαν πάει, περνώντας από τους έσωτερικούς διαδρόμους στις θέσεις των. Όσο για τον Μπωμαρσαί, καθόταν σ' ένα θεωρείο της πρώτης σειράς καλλιόπων, μαζί με δύο από τους πιο λαμπρούς του παρισιανούς, ο ένας των οποίων ήταν ο άδελφός νεέ Καλόν, άδελφός ίππογυγιό.

Το έργο παήγτηκε τέλεια, από τους πιο φημισμένους ήρωισούς της Γαλλικής Κομωδίας. Ο ένθουσιασμός άρχισε από την πρώτη σκηνή και μεγάλως διαρκούσε ως το τέλος. Η πλειονία είχε καταλήψει από ένα παραλήρημα χαράς. Τόσο είχε άσάσει το έργο.

Μερικοί θεατοί όστόσο, έπαρήσαν να διαμαρτυρηθούν για τα πιο τολμηρά μέρη του έργου και ίδιος έκαινα, στα όποια ο συγγραφέας με το στόμα του ήρώος του Φιγκαρό, πείτοσε τα πιο τολμηρά βήλη του κατά της άριστοκρατίας. Οι άλλοι θεατοί όμως έπείθονταν στην στους διαμαρτυρούμενους και γιόζοντας προς το θεωρείο του Μπωμαρσαί τον χειροκρότησαν έξάλλα.

Στο μέρος όπου ένα πρόσωπο του έργου, ο κόμης Άλμαρίδα, λέγει για το Φιγκαρό ότι "έχει πολύ καλή φήμη", και ο Φιγκαρό άναυδίστα και έξυπνόςτα, ύπος πάντοτε, άπαντά: —Και αν άξιζω περισσότερο από τη φήμη μου, ύπάρχουν πολλοί ένγενείς που θα μπορούσαν να πουν το ίδιο αυτό πράγμα".

Στο μέρος αυτό δεν έγινε άπ' όλη την άνάγκη, και τα τραγούδια, ασύρριξαν τους αλίκους, πολλοί των οποίων ήταν εκεί παρόντες. Οι αλικοί αυτοί άνοσοοσαν φυσικά, μά ο Μπωμαρσαί ήταν μεθυμένος από έντονα. Έτρεχε έδω και κει σαν τρελλός και σε μία στιγμή που μερικοί παραπονεθηκαν

ότι έκανε ζέση, πριν προφάσει ή ύπηρετής ν' άνοίξη ένα παράθυρο, ο Μπωμαρσαί έσπασε τα τάρμα του με το μπατονέ του. Οι προσκεκλημένοι έβηκαν πολύ "νόστιμο" το πράγμα και γέλασαν με την καρδιά τους".

Έπ' τέλους ο Λαβουάσιε ύποχώρησε και στις 21 Απριλίου του 1784, πέντε χρόνια πριν άπ' τη Γαλλική Έπανάσταση, ο ελπίδα του Φιγκαρό παήγτηκε για πρώτη φορά.

Έλγε σε τέτοιο βαθμό κινήει ή περιέργεια του κοινού και ύπήχε τέτοια ζήτηση θέσεων, ώστε πολλοί θεατοί μόδεύτηκαν μπροστά στη "Γαλλική Κομωδία" από το πρωί. Κατά τις τέσσερις το άπόγευμα ήταν τόσο το πλήθος των θεατών ώστε σπαήρε άδύνατο να το συγκατήσουν οι στρατιώτες.

Οι πιο άντιπρόμοιοι μάλιστα πλήθοναν από τους φρουρούς, άνοίξαν διά της πίσας πόρτες, έσπασαν τις θυρίδες των έξεδόχων τα ειστήρια και άωρισαν μέσα στο θέατρο. Από την κομωδοροή και την άναστασή αυτή πείσαν τρεις από άσφύξια! Μά οι πρώτοι που μπήκαν, βρήκαν το θέατρο μισογκρομμένο κιάλας.

Μερικές άριστοκράτισσες φορούμενες μήπως δεν άρουν θέσι, είχαν γεμιστεί στα κομάρια των ήρωισών, και από εκεί είχαν πάει, περνώντας από τους έσωτερικούς διαδρόμους στις θέσεις των. Όσο για τον Μπωμαρσαί, καθόταν σ' ένα θεωρείο της πρώτης σειράς καλλιόπων, μαζί με δύο από τους πιο λαμπρούς του παρισιανούς, ο ένας των οποίων ήταν ο άδελφός νεέ Καλόν, άδελφός ίππογυγιό.

Το έργο παήγτηκε τέλεια, από τους πιο φημισμένους ήρωισούς της Γαλλικής Κομωδίας. Ο ένθουσιασμός άρχισε από την πρώτη σκηνή και μεγάλως διαρκούσε ως το τέλος. Η πλειονία είχε καταλήψει από ένα παραλήρημα χαράς. Τόσο είχε άσάσει το έργο.

Μερικοί θεατοί όστόσο, έπαρήσαν να διαμαρτυρηθούν για τα πιο τολμηρά μέρη του έργου και ίδιος έκαινα, στα όποια ο συγγραφέας με το στόμα του ήρώος του Φιγκαρό, πείτοσε τα πιο τολμηρά βήλη του κατά της άριστοκρατίας. Οι άλλοι θεατοί όμως έπείθονταν στην στους διαμαρτυρούμενους και γιόζοντας προς το θεωρείο του Μπωμαρσαί τον χειροκρότησαν έξάλλα.

Στο μέρος όπου ένα πρόσωπο του έργου, ο κόμης Άλμαρίδα, λέγει για το Φιγκαρό ότι "έχει πολύ καλή φήμη", και ο Φιγκαρό άναυδίστα και έξυπνόςτα, ύπος πάντοτε, άπαντά: —Και αν άξιζω περισσότερο από τη φήμη μου, ύπάρχουν πολλοί ένγενείς που θα μπορούσαν να πουν το ίδιο αυτό πράγμα".

Στο μέρος αυτό δεν έγινε άπ' όλη την άνάγκη, και τα τραγούδια, ασύρριξαν τους αλίκους, πολλοί των οποίων ήταν εκεί παρόντες. Οι αλικοί αυτοί άνοσοοσαν φυσικά, μά ο Μπωμαρσαί ήταν μεθυμένος από έντονα. Έτρεχε έδω και κει σαν τρελλός και σε μία στιγμή που μερικοί παραπονεθηκαν

Οι άθνατοι τύποι του έργου του Μπωμαρσαί (Παλιά γαλλική γελοιογραφία)

ΑΠ' ΤΑ ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΜΑΤΑ ΕΝΟΣ ΓΚΑΓΚΣΤΕΡ

"Ο Σπένσερ, ο μοναδικός Άγγλος που έγινε "γκάγκστερ". Η σταδιοδρομία του από τα παιδικά του χρόνια. Πως έγινε συμμορίτης στην "Αμερική. Μία δραματική κ' αίματηρή νύχτα. Μία έκδικησις των "γκάγκστερς". Τα έγκλήματα των μυστικών μπάρ. Η ληστεία ενός έπιδατικού αυτοκινήτου, κτλ.

Τότε, για να ξεφύγει, αναγκάστηκε να εκπαιστώ. Πήγε στην αρχή στη Γαλλία κ' από εκεί κατέληξε στην "Αμερική".

Μόλις έφτασε στη Νέα Υόρκη, ο Σπένσερ έπειθε δεν ήξερε καμιά άλλη δουλειά, άποφάσισε ν' άκολουθήσει κ' εκεί τη σταδιοδρομία που είχε άρήσει στην "Αγγλία. Και προσέληφθη στη συμμορία του Τζάκ Μαρρόσι, ενός άρχηγου γκάγκστερς, ο οποίος είχε το πείδιον της δράσεώς του στο "Νοτ Σάμπ, τις άνατολικές δηλαδή συνοικίες της Νέας Υόρκης.

"Όταν παρουσιάσαμε τον Σπένσερ στην Μαρρόσι, το παρουσιαστικό του νεαρού "Άγγλου έκανε καλή εντύπωση στον άσάσο (άρχηγό), ο οποίος άφου τον περιεργάστηκε με το έμπειρο και διαπεραστικό βλέμμα του, άπ' την κοφή ως τα νύχια, τον δήλωσε ότι τον έπαιρνε στη συμμορία του και του έκανε την έξης προσφώνηση:

—Θα σε δοκιμάσουμε και πιστεύω ότι θα τα βγάλεις πέρα... "Αν σταθείς άντρας κοντά μας,

με τόσο σεινό ύψος, ώστε νόμιζε κανείς ότι αν του φορούσε ένα άσπρο άσσο, θα ήταν κατόλινος για χοροδία έκκλησις. Ο Φράνκ όμως αυτός, μόλις έπαιρνε κοκκίνη ή μοκκίνη, γινόταν ο χειρότερος δολοφόνος.

"Εκείνο το άπόγευμα, ο Φράνκ είχε βρει έξω με τη φίληνά του άλλον γκάγκστερ και ήξερε ότι ο άντλήλιός του τον είχε ξεγράψει άπ' τον κόσμο των ζωντανών. Ένώ λοιπόν καθόντουσαν ο Σπένσερ και ο φίλος του και καθόντιάζανε, δύο άνδρακοι ύπαιρναν μέσα στο μπαρ και με ύψος δίδην άδάκρο, έκαναν να περάσουν διάλα στους δύο νέους. "Όταν όμως έφτασαν πολύ κοντά, τραθήσαν έξασνα κ' οι δύο τα περιστοφά τους κ' ενώ ο ένας κρατούσε άκίνητο τον Σπένσερ, ο άλλος φύτρεψε δύο σφαίρες στο πρόσωπο του Φράνκ, ο οποίος σφαιρίστηκε κάτω νεκρός. Άσπρασιάζ τα φάτα έσθυσαν και, χωρίς ν' άνοιστη μιλία, παρά μόνο έλαφρά σνροκίματα πασιοντούσαν, μέσα σε πέντε δευτερόλεπτα, τον μπαρ είχε άδειάσει έντελώς.

Την ίδια νύχτα ο Σπένσερ πήρε το βάπτισμα του πυρός ως μέλος της συμμορίας.

"Ορθος πάνω σ' έν αυτοκίνητο της συμμορίας, σταματημένο στην άκρη ενός έρημου έσοχικού δρόμου της Νέας Υόρκης, περιμένει από ώρα εκεί, όταν έξασνα ελδε γάργελα άπ' την άντιθετη διεύθυνση ένα μεγάλο φορτηγό αυτοκίνητο. Για μερικές στιγμές το αλμα έπαιε να κωλοροή στην καρδιά του. Με το άριστο χέρι έπασε το ποτάμι του και με το δεξί μά μικρή χειροβομβίδα που είχε στην τσέπη του.

Μαζύ του βοκαζόντουσαν κ' άλλα μέλη της συμμορίας. Κ' οι τρεις είχαν τα πρόσωπά τους σκεπασμένα με μάσκες. Σε μία στιγμή, ο ένας άπ' τους δύο συντρόφους του Σπένσερ που ήταν στο βολάν, έφρε γάργελα γάργελα το αυτοκίνητο στη μέση του δρόμου, κ' έτσι άνάγκασε το φορτηγό να σταθεί. Την ίδια στιγμή ο δεύτερος σύντροφός του άρχισε να πυροβολη κ' ένα έπιδατικό τις μπροστινές σφαιρες του φορτηγού, άσπτον τις τρομαξε.

Σχεδόν συγχρόνως, ο Σπένσερ πήδησε κάτω, τραχώρησε δύο-τρία βήματα και με φωνή που έτρεψε κ' είχε αλλάξει τόσο άστε δεν την άναγνώριζε κ' ο ίδιος, φώναζε προς άπ' αυτούς που ήταν στο αλμα του σφαιρες του φορτηγού.

—Πιστέστε τα πιστόλια σας κάτω! Το φορτίο είχε δύο μας!...

Μία στιγμή αργότερα πέσαν κ' οι δύο τα πιστόλια τους και παραδόθηκαν. Το φορτηγό με δύο το φορτίο του, λαθραία όπλοαματά, είχαν γίνει δικά τους, χωρίς να ηρή αλμα.

Την ίδια νύχτα, λίγο πριν άπ' τα έπιασμάτα, ο Σπένσερ έφυγε να παρακολουθήσει τη σκηνή της έκδικης των γκάγκστερς, ενός ληστή του δημόσιου και άπ' τις σε δύο συγχρόνως άθραυστες άντιπάλους. Ο διπλός αυτός γκάγκστερ καθόταν μαζί με μία νέα κ' ένα μικρό μπαρ, όταν έξασνα άναστασαν δύο άνακαφοι πυροβολισμοί και ή νέα είδε τον άντροφό της να πέγει καταγής με δύο σφαίρες έξ έλαφής, στην άσπαστη πλάτη. Συγχρόνως, δύο βαρεία παταστάματα που ήταν άνασπασμένα πίσω από το θύλα για να προβάλλει ένα όπλοαματό χέρι, έάνασαν και μέσα άπ' αυτά έγινε άρατος ή μισοτρομαχός δολοφόνος.

Κραγές δεν σπαήρε άπ' τη θέσι του, και κεί δεν έέκαλε μία μέσα στο μπαρ. Το γένει και το ποτό έξασκολούθησαν σαν να μην είχε συμβεί τίποτε. Μόνο ή νέα αλλάζε καθάλλωρο.

Μέσα σε λίγες ώρες, ο Τζάιμς Σπένσερ είχε άνασσει τρεις διάφορες τραγικές έπεισιές άπ' τη ζωή των γκάγκστερς.

...άλλοιόνο σου...

Και του χέστηκε χαριτωμένα τους δόντες.

Τελειώνοντας την προσφώνηση εκείνη, ο Μαρρόσι του έδωσε τετρακόσια δολάρια γ' να βουλευτή κ' ένα άπ' εκείνα για το γκαράζ του άρχηγού.

Όταν άνασταν αυτοκίνητο, να μην άνασταν και να διαλέξει έν άπ' τα τριάντα αυτοκίνητα που βοκαζόντουσαν εκεί μέσα. Τότε είχε άσάσει ότι αν χρειαζόταν κ' άλλα γαμάτα, μπορούσε να τον ήγησει άποτε ήβηλας.

"Όταν βγήκε στο δρόμο και είδε τους διαδότες να τρέχουν βιαστικοί και λαμπασμένοι στις έργασίες τους, ο Σπένσερ τους χέτισε κ' ένα χαμόγελο άσπτον και έλεε υμνολόγους περιφρονητικά:

—Να καθίστε, ήλθιοι!... Πεινάτε μήνες άλάλητους στη δουλειά και δεν καταβόλντε να κερδίσετε άσα πάσων ένώ σε πέντε λεπτά της ώρας.

Μά πολύ γάργερα ο Σπένσερ κατάλαβε ότι ή δική του δουλειά των λίγων λεπτών της ώρας ήταν χειρότερη άπ' τη δουλειά διαδύρων άνων των άλλων άνθρώπων, κ' ότι "Αμερικάνος γκάγκστερ δεν θα πη μόνο να κλέψει πολύ με τους συντρόφους σου έπιδραμείς στις τράπεζες και σ' άλλα κατωστήματα και να παρουσιάζεσαι με το ποτάμι προτεταμένο μπροστά σε άνθρώπους άθραυστες, τους άποίους, από την άπειλή του, ληστεύεις...

Την τρίτη μέρα της προσλήψεώς του στη συμμορία είχε πάει σ' ένα μπαρ, κ' έναν άλλο συμμορίτη, τον Φράνκ Κέλ, ένα νέο έλκωστρογιδών έβαν, λεπτοκαμωμένο, σωματωικό και

ΤΑ ΦΑΝΤΑΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΖΩΩΝ

Η έφιαλτική έχιδνα της λαίδης Σπένσλεϋ Το φάντασμα της λείνας Ράμπ. Η τραγική περιπέτεια του τζόκεϋ Πήρσον. Το έγκληματικό φάντασμα ενός γορίλλα κτλ.

ΟΤΑΝ λέει κανείς φάντασμα, συλλογίζεται άμέσως το τρομακτικό δράμα ενός ανθρώπου που παρουσιάζεται έξωφρα μπροστά μας μέσα σ' ένα έρημο διάδρομο ή μέσα σ' ένα άκατοίχητο σπίτι... Το περίεργο όμως είναι ότι δεν υπάρχουν μόνον φαντάσματα ανθρώπων... Μερικοί διάσημοι πνευματιστές, με μία σειρά από όληθινα κ' άνομισημένα περιστατικά μ'ας βεβαιώνουν ότι υπάρχουν και φαντάσματα ζώων κ' όχι μόνο ζώων, αλλά και φαντάσματα πραγμάτων!...

Ο σερ Όλιβερ Λότζ, παραινέματος χάριν, στο περίφημο βιβλίο του «Ζωή και Ύλη» αναφέρει ότι η λαίδη Μόντ Σπένσλεϋ είχε τρομοκρατηθεί από το φάντασμα μιας έχιδνας που παρουσιάζονταν κάθε νύχτα στην κρεββατοκάμαρά της. Η έρωτική αυτή έχιδνα έβγαζε άρα κάτω από το κρεβάτι της, γλιστρούσε αθόρυβα επάνω στο πάτωμα κ' έβλεπε όρθωνόταν στη μέση του δωματίου και κάφονε τη μυστηριώδη και μαγνητική ματιά της επάνω στη λαίδη Σπένσλεϋ. Φαντάζεται τώρα κανείς την άγονία και τη φρίκη της Άγγλίδας άριστοκόποισας!

Αναγκάζονταν κάθε νύχτα ν' αλλάξει δωμάτιο, με την έλπίδα ότι θα την εγκατέλειπε το φάντασμα της έχιδνας. Όπου όμως κ' αν πήγαινε, το έρεπτό παρουσιάζονταν κ' όρθωνόταν μπροστά της, έτοιμο να χυθεί για νά τη δαγκώσει... Η λαίδη Σπένσλεϋ, όπως ήταν επόμενο, κόντευε να τρελλαθεί από το άνεξήγητο αυτό φαινόμενο και μ'α μέρα ζήτησε τη βοήθεια του σερ Όλιβερ Λότζ, που ήταν πασίγνωστος ως πνευματιστής και διδάσκαλος του αποκαρυσισμού... Μ'α ο συγγραφέας του βιβλίου «Ζωή και Ύλη» δεν μπόρεσε νά κάνει τίποτε άλλο παρά νά διαπιστώσει την ύπαρξη του φαντάσματος! Συμβούλεψε όστόσο τη λαίδη Σπένσλεϋ ν' αλλάξει κατοικία κ' εκείνη τότε πούλησε τον οικογενειακό της πύργο που ήταν στην κομητεία του Κέντ κ' εγκαταστάθηκε στο Λονδίνο. Τό φάντασμα τότε της έχιδνας έγινε άφαντο ως διά μαγείας! Η Άγγλίδα άριστοκόποισσα όμως έζησε τα υπόλοιπα χρόνια της ζωής της μ' ένα παντοεινόν φόβο μήπως ξαναπαρουσιαστεί το φάντασμα και πέρασε τέλος μυστέρελλη από τη φρίκη της και την άγονία...

Ένας άλλος πνευματιστής, ο δόκτωρ Ι. Μπρίκν, στο βιβλίο του «Ο ψυχικός» αναφέρει ότι είχε έπισημώσει το Σεπτέμβριο του 1908, στο Ρουμπεσσόν, που είχε κοντά στο Παρίσι, ένα στοιχειωμένο σπίτι, γεμάτο από φαντάσματα σκύλων! Τό σπίτι αυτό ήταν μ'α παλιά και μισοκαρρωμένο κατοικία ενός μουσάνθρου, του Πάλ. Λαυρ, ο οποίος είχε την ιδιοτροπία νά τρυφίλει στους δρόμους και νά μαζεύει τ' άδέσποτα σκυλιά. Όταν πέρασε λοιπόν ο μισάνθρωπος αυτός, τό σπίτι τον άπέμεινε έρημο κ' άκατοίχητο. Κάθε νύχτα όμως, τα μεσάνυχτα άκοιμώδως, με τον τελευταίο χτύπο του ρολογιού της έδαφής, ένα νοτιάδι από φαντάσματα σκύλων άρχιζε νά περιφέρεται αθόρυβα στα έρημα δωμάτια...

Μερικοί κάτοικοι του Ρουμπεσσόν, που είχαν παρακολουθήσει αυτό το παράξενο θέαμα, διαβεβαίωναν τον δόκτωρ Μπρίκν ότι είχαν άναγνωρίσει άνάμεσα σ' αυτά τό φαντάσματα, πολλά από τό σκυλιά που είχε μαζεύει στο σπίτι του ο έκεν-τρικός έκείνος Πάλ. Λαυρ...

Μ'α κ' ο Άγγλος πνευματιστής Χοάκλεϋ, σ'ε μ'α διάλεξη του στην «Εταιρεία των Ψυχικών Έρευνών» του Λονδίνου, είχε αναφέρει την τραγική ιστορία του θρησκευτικού Κούπερ, ο οποίος σ' όλη του τη ζωή βασανίζονταν από το φάντασμα της περσικής λείνας Ράμπ, την ό-ποια είχε τό λιποδρόμιο του Άντερσον-Ντάρελ.

Η λείνα Ράμπ, αδάσκτης δ-πως ήταν πάντα, είχε όρμησει μ'α νύχτα, την ώρα της παραστάσεως, για νά κατασπαράξει τον Κούπερ, ο οποίος της είχε καταφέρει ένα δυνα-τό χτύπημα με τό μαστιγίο του. Οι

Άγγλος τζόκεϋ Ντάβιντ Πήρσον, ο οποίος, όπως άρρηγεται σ' «Απομνημονεύματά» του ο ψυχίατρος και πνευματιστής Άλντους Κόλς, έβλεπε διαρκώς μπροστά του τό φάντασμα του «Γκρακ», ενός καθαρόαιμου άλλου του λόρδου Στράτσον. Ο «Γκρακ» σ'ε μ'α λιποδρομία, με άναβάτη τον τζόκεϋ Πήρσον, είχε πέσει άσχημα κ' είχε σπάσει και τό δυό μπροστινά πόδια του. Ο Πήρσον λοιπόν που δεν μπορούσε νά τον βλέπει νά λιποφέρει, του φύτεψε μ'α σφαίρα στο κεφάλι, δίνοντας έτσι ένα τέλος στο μαρτύριο του άγαπή-μένου του άλλου...

Τό ίδιο βράδυ όμως, μόλις μπήκε στο δωμάτιό του, βρέθηκε μπροστά σ' ένα παράξενο θέαμα. Ο «Γκρακ» ή καλύτερα τό φάντασμα του «Γκρακ», στεκόταν άκίνητο κοντά στο τραπέζι του!... Ο τζόκεϋ στην άρχη νόμισε ότι ήταν μ'α παραιοθή-σις. Βγήκε λοιπόν πάλι στο δρόμο

και κάθισε σ' ένα μπαρ για νά π'α ένα γουίσκο, προσπαθώντας νά ξε-χάσει τό φάντασμα. Όταν γύρισε όστόσο όστερ' από τό μεσάνυχτα στο δωμάτιό του, ο «Γκρακ» δεν είχε κοιμηθεί από τη θέσι του... Ο Πήρσον, ο οποίος μπορούσε νά τρυφίλει έλεύθερα μέσα στο δωμάτιό του, περνώντας μάλιστα άν άμεσα από τό φάντασμα του άλλου, δεν κατάφερε ν' άνδ'ξει ποτέ πάλι με μ'α άπερίγραπτη φρί-κη τό άποτρόπαιο φάντασμα του γορί-λου, στα πόδια του κρεβατιού του. Ποικαιό άνθρωποι τώρα τα νεύρα θ'α μπορούσαν ν' άνδ'ξουν μπροστά σ' αυτό τό άπερίγραπτο θέαμα! Κ' όπως ήταν μοιραίο, ο Κούπερ τρε-λάθηκε μ'α νύχτα κ' άρχισε νά φρε-νάζει: «Χάπ! χάπ! χάπ!», όπως έ-κανε όταν ήθελε νά δαμώσει τη λεί-να στο λιποδρόμιο.

Τραγικό επίσης τέλος είχε κ' ο

Είδαν τη λαίδη νά σωριάζεται νεκρή επάνω από τραπέζι...

τασικά τις πνευματιστικές συνε-δριάσεις της «Ελέσσης Σαντάνας». Μ'α νύχτα λοιπόν, την ώρα που τό κέντιοιμο ήταν σασμμένο άπάνω στο τραπέζι των πνευματιστών, τ'α μέλη της λέσχης την είδαν νά ση-κώνεται κατάζυλοιμη με τ'α μάτια γε-μάτα φρίκη και κωφισμένα σ' ένα τρομακτικό θέαμα, που δεν τό έ-δινε όστόσο κανείς άλλος. Απά-νω από τό κέντιοιμο είχε παρου-σιαστεί τό φάντασμα ενός γιγαν-τιαίου γορίλλα, ο οποίος άλωνε τ'α μακρινά και τραχιά χέρια του, σάν νά ήθελε νά την άρπάξει από τό λαι-μό και νά την πνίξει!... Η λαίδη Βέρονε, την ίδια στιγμή βρήκτας μ'α σπασμική κραυγή, σωρίστη-κε λιποθύμη. Όταν συνήθε, τό φάντασμα είχε εξαφανιστεί, γιατί είχε διακοπεί ή συνεδρίασις κ' είχε έστ'ησει τό κέντιοιμο... Η Άγ-γλίδα πνευματιστορία όστόσο, αν κ' είχε τρομοκρατηθεί από εκείνο τό ά-νεξήγητο φαινόμενο, δεν θέλησε νά εγκαταλείψει τις συνεδριάσεις της «Ελέσσης Σαντάνας» και την άλλη νύχτα κάθισε πάλι μαζί με τους άλλους γύρω από τό τραπέζι. Μό-λις όμως τό κέντιοιμο έγειρε πάλι ύπνωμένο, τό φάντασμα του γο-ρίλλα ήκώθησε σάν πνοή άμύλη έ-πάνω από τους ώμους της. Αυτή τη φορά ή λαίδη Βέρονε πιάσθηκε κυριο-λεκτικά από τη φρίκη της και δεν είχε τη δύναμη νά σηκωθεί από τη θέσι της και νά διακοπή τη συνε-δρίασις. Τ' άλλα μέλη τότε την εί-δαν νά γουρλώνει τ'α μάτια της, νά βγάξει μ'α πνιγμένη κραυγή και νά σωριάζεται νεκρή άπάνω στο τρα-πέζι!... Ο δόκτωρ Όράς Βίλφρεντ, που ήταν παρών κ' αυτός, σ' εκείνη την τραγική συνεδρίασις, έξήσσε τότε τό λαμό της λαίδης Βέρονε κ' ανακάλυψε με φρίκη κα-ταρραχή ίχνη στρουγγαλισμού!... Δεν ήττηχε π'α καμιά άμφιβολία ότι τό φάντασμα του μυστηριώδους γο-ρίλλα είχε πνίξει την άτυχη Άγγλί-δα πνευματιστορία...

Η ΜΟΔΑ

ΜΙΑ από τις ανούστες της έρετινής μόδας είναι και τ'α κοντά παλτουδάκια, τ'α κα-μωμένα από καναβά! Μάλι-στα... Ο καναβάς όμως αυτός θ'α είναι από ληή ά-σχη ή κτρινωτή κλωστή.

Και τ'α παλτουδάκια από καναβά θ'α γίνονται όπως και τ'α καμωμένα από ύφασμα, δηλαδή ίσα, με μ'α μικρή πελέρια και χωρίς μανίκια.

ΤΑ ΝΕΑ ΤΥΡΜΠΙΑΝ

Τ'α τυρμπάν της τελευταίας ώρας γίνονται από κορδέλλα σασπέν λασέ, ή οποία σχηματίζει τοσοδάντα σ'ε σχήμα κορώνας. Τ'α νέα τυρμπάν δεν θ'α έχουν καθόλου καλόςτα και θ'α άρπουν νά φανώνται τ'α καλλιά έντελώς άκάπαστα. Στην κορυφή του κεφαλιού, Κάποτε θ'α ριζώνουμε, αν θέλουμε μ'α πολύ λεπτή δαντέλ-λα, ή ένα βέλο επάνω από τό τυρ-μπάν, αλλά θ'α είναι πολύ πιο μου-τερό και σέξυ, αν άρρήσουμε τ'α καλλιά έλεύθερα.

ΤΑ ΒΕΛΑ

Μ'ε τ'α νέα καπέλλα, θ'α φορέ-σουμε βέλα μακρινά, μέχρι της ά-χης τό στήθους, κ' έργασμενα με σούρες, έμπος, ώστε νά έχουν κάμπο φάρδος, τό όποιο θ'α έμπρε-πη νά ριζώνουμε τό βέλο πίσω, επά-νω στο καπέλλο, όπότεν θέλουμε.

ΤΑ ΜΑΝΙΚΙΑ

Μερικά μανίκια, τρουα-κάς, θ'α είναι καμωμένα από ύλεπύλληλα και σουρωτά βολάν. Άν'α ή σου-ρες θ'α είναι στην προσαρμογή του βολάν, και τό κάτω μέρος θ'α μένι έλεύθερο για νά σκεπάζει τό επάμε-νε βολάν.

Κάποτε τό τελευταίο βολάν θ'α σφίγγεται στη μέση μ' ένα βραχιόλι από κορδέλλα δετή, ή μ' ένα κρυ-πτόλινο ή μεταλλικό χείμα.

Τ' ΑΝΘ

Θ'α γορβίσουμε τ'α κορσάκια των νέων μας φορεμάτων με άνθη από μουσελίνα άσπρη ή χροματιστή.

Σ'ε μερικά φορέματα με κοντά μα-νίκια, τ' άνθη θ'α τοποθετούνται στον άγκώνα, κ' αυτό είναι κατί ά-συνήθιστο ακόμα, και δίνει πολλή χάρη στο σύνολο.

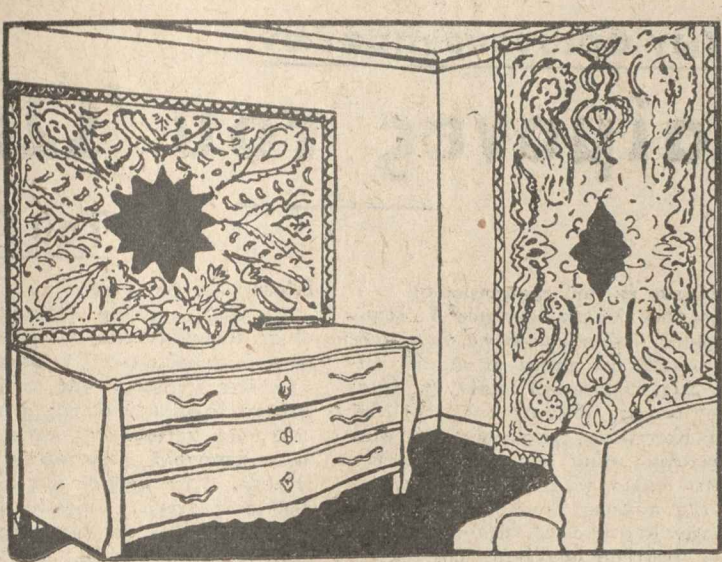
ΓΙΑ ΤΗΝ ΩΜΟΡΦΙΑ ΣΑΣ

Μ'α καλή κορέμα, με άγνά συστα-τικά, είναι άρεσκά όφέλιμη για τό δερμα, όταν μάλιστα την έχει συ-νηθισά ή έπίδερμς μας. Όταν ας έχει όφέλιση, κυρίες μου, κάποιο καλλυντικό, καλ'α θ'α κάνετε νά υψ'ο αλλάξετε με άλλο, αλλά νά εξα-κοινηστε νά τό μεταχειρίζεστε, γιατί τό δερμα συνηθίζει σ'ε μ'α ό-ρμηνη, μπορούμε νά πούμε, τροφή και δύσκολα μπορεί έπειτα νά «κω-νέψη, δηλαδή νά αποφορτισή, μ'α άλλη.

Άλλά και δεν πρέπει νά παρ-αφορνώνουμε τό δερμα μας με κορέ-μα. Πρέπει νά τό αλείφουμε με πολύ μικρή ποσότητα κορέμας καί όχι συνεχώς. Έ'α δύο ή τρεις νύχτες

ναν στο λóφο, τ'α κανόνια γίνοντου-σαν άφαντα. Όταν κατέβαιναν, τ'α έβλεπαν πάλι άραδιασμένα στην κο-ρυφή του. Τέλος, άπογοητευμένοι, έφυγαν από τό Σεισιάν, κ' άργότε-ρα μόνο έμαθαν ότι σ' εκείνο άερω-δώς τό μέρος οί Θετιανοί είχαν αιχμαλωτίσει κ' είχαν κατασφάξει ένα άγγλικό άπόσπασμα...

Φαίνεται λοιπόν, άπ' όλα αυτά τ'α περιστατικά που άρρηγούνται οί έπυ-σήμενες που αναφέραμε, ότι δεν υπάρχουν μόνο φαντάσματα ανθρώ-πων. Κ' αυτά ακόμα τ'α ζώα και τ'α πράγματα έχουν τ'α φαντάσματά τους...

Η εικόνα αυτή δείχνει πως μπορούμε νά στολίσουμε τό σπίτι μας με παλιά ανατολίτικα σάλια.

ΠΡΟΣ ΧΑΡΙΝ ΣΑΣ ΚΥΡΙΕΣ ΜΟΥ...

Η ΣΕΛΙΣ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ

(Τ'α καλλυντικά, ή μόδα, τό σπίτι, ή κουζίνα, κ)π.

την έβδομάδα, πρέπει ν' άφίνουμε τό δερμα μας ν' αναπνέει έλεύθερο, χωρίς κανένα έπιχρίσμα, κ' άφου τό καθαρίσουμε πρoτα έντελώς με λίγο βιαπάρι βοττηγμένο σ'ε αλδέρο.

Τώρα μάλιστα τό καλκαίρι, κα-λλ'α θ'α κάνετε νά ξεκουράσετε, κα-τ' τις μεγάλες τοιλάχιστες έσπες, τό δερμα σας από κάθε λιπαρά κορέ-μα, αλείφοντας τό πρόσωπό σας ή-μέρα πρ'α ήμέρα, με την εξής λο-σόν, την όποια συνιστά ένας ά-σχημος Άγγλος δερματολόγος και την όποια μπορείτε νά έτοιμάσετε κ' έσες ή έτσι:

Χυμός φράουλας 100 γρ.
Γάλα πολύ φρέσκο, άβραστο 50 »
Ανθόνερο 10 »
Βάμμα βενζόης 5 »

ΓΙΑ ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΣΑΣ

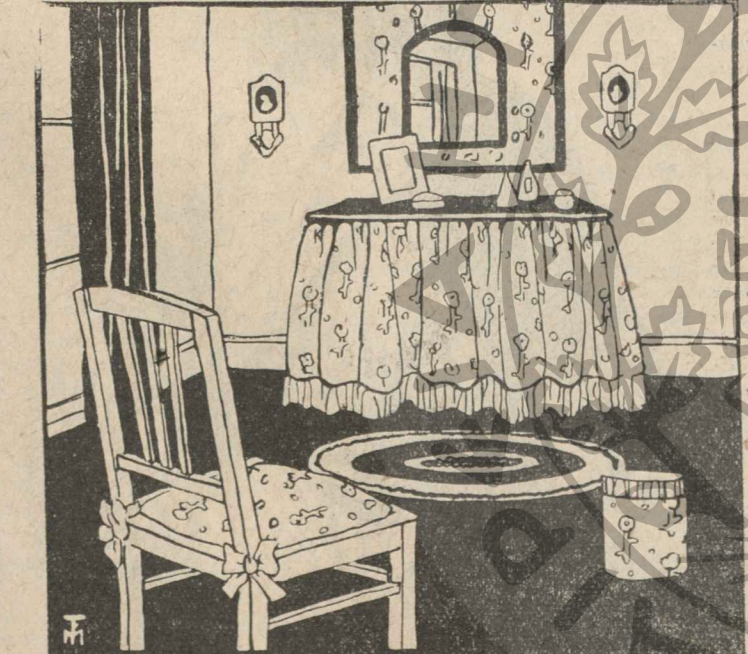
Πολλές από σ'ες, κυρίες μου, θ'α έχετε κρυμμένα στο μπαούλο σας έ-να ή και περισσότερα σάλια άνατο-λικά ή ανατολίτικα.

ΓΙΑ ΤΟ ΕΞΟΧΙΚΟ ΣΑΣ ΣΠΙΤΙ

Για νά βράσουν έντελώς τ'α δόκτωρ, βάζετε μέσα στην κατσαρόλα ένα σκεκομμένο από καθαρό άπορο πα-νί, γεμάτο σόδα του φαριμακίου, καί όχι στάχτη, όπως συνηθίζουν πολλές νοικοκυρές, γιατί ή στάχτη μαυρίζει τ'α δόκτωρ και δεν είναι τό-σο άποτελεσματική, όπως ή σόδα. Άλατίζετε τ'α δόκτωρ στο τέλος, ό-ταν θ'α έχουν βράσει π'α, για νά μην τ'α πετρώσει τό άλάτι.

Για νά μην κόπη τό γάλα, μόλις βράσει, νά βυθίζετε την κατσαρόλα μέσα σ' ένα δοχείο γεμάτο κρύο νερό.

Η ΔΙΣ ΑΓΑΝΑ

Γωνία κρεββατοκάμαρας, με έπιπλα στολισμένα με μοντέρνο γούζ κρετόν.

σαν διάστημα, επάνω από ένα χο-μύλο έπιπλα, π.χ. μ'α μικρή βιβλιο-θήκη-εταίρα.

Άλλα πάλι σάλια, πλατύτερα, πηγαίνουν θαμνάκια επάνω από ένα ντιόβι, καί άλλα, πολύ μεγάλα, φαντάζουν πολύ όρεα, κρυμμένα έ-πάνω σ' ένα πάνω με σόδα.

Κάποτε τυχαίνει νά είναι χαλασμέ-νο ένα σάλι σε διάφορα μέρη. Τότε μπορούμε, από τό γερά κομμάτι, νά φτιάσουμε πολύ όρεα μαξιλά-ρια για τό ντιόβι μας.

Έάν έχετε άρεσκά παλιά σάλια, και μερικά ανατολίτικα έπιπλα, τό-τε μπορείτε νά τ'α συνδυάσετε σ' έ-να σαλονάκι, τό όποιο θ'α είναι πολύ άμορφο κ' άσυνήθιστο.

ΓΙΑ ΤΟ ΤΡΑΠΕΖΙ ΣΑΣ

Θέλετε νά έχετε μ'α πολύ καλή και οικονομική σαμπάνη, την όποια θ'α μπορείτε νά έτοιμάσετε μόνες σας;

Πάρστε μ'α λίτρα καλό άπορο κρoσί, 90 γραμμάρια χάρηκη άσπρη, κρυστάλλι έξ, 6 γραμμάρια bicarbo-nate de soude και 5 γραμμάρια acide tartrique.

Αιώνετε τη ζάχαρη και τό acide tartrique μέσα στο κρoσί και κατό-πιν προσθέτετε τό bicarbonate. Άμέσως τότε βουλώνετε καλά τό μπαούλο, τό γυρνάτε άνάποδα και τ' άρπινετε νά μένι επί δύο ώρες.

Όταν έπειτα θ' άνοίξετε τό μπα-ούλο για νά σερβίρετε τό κρoσί, αὐ-τό θ' άρρίση και θ'... έξορμήσει σάν γρησά σαμπάνια. Άλλοτε και ή γεύσις του θ'α θυμίζει καταπλη-κτικά τ'α σαμπάνια.

Για περισσότερη ακόμα... δυοό-τητα, βάζετε έξ άρχης τό κρoσί σ'ε μπαούλο σαμπάνιας και τό σερβίρε-τε σ'ε ποτήρια σαμπάνιας.

Η ΚΑΛΗ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ

Ξέρετε βέβαια ότι λέγε:

— Μή μιλάτε ποτέ με μ'α συν-ναστροφή στους γατρούς για άρρώ-στειες, στους δικηγόρους για δικές, στους πολιτικούς για πολιτικά.

Όλοι αυτοί οι άνθρωποι θέλουν νά ξεκουραστούν λίγο σ' ένα σαλόνι από τ'α ζητήματα που τους άπασχο-λούν, όλες σχεδόν τις άλλες ώρες της ζωής τους.

Ακόμα δεν πρέπει ποτέ νά άπαι-τούμε από ένα μουσικό νά παίξει κα-τί όταν τον έχοιμε προσκαλέσει νά δειπνήσει μαζί μας, ούτε από ένα άκού νά τραγουδήσει, ούτε από ένα ποιητή ν' απαγγείλει. Γιατί θ'α δεί-ξουμε έτσι πως καλώσαμε τον καί-λιπχη μόνο και μόνο ως άνομιερος της βραδείας μας, πληρώνοντας τον μ' ένα δειπνό.

Μόνο όταν είμαστε πολύ άδειοι κ' ν' ανακαλύψουν και έβρισκε πως δεν είναι καθόλου κουρασμένος, μπο-ρούμε νά τον παρακαλώσουμε νά ποιήσει τ'α συναναστροφή μας με την έλδειξή του ταλέντου του.

Πάντως ή νεφές δεσποινίδες ή όποιες καίουν πάνω, τραγουδούν ή απαγγέλλουν, δεν πρέπει νά κάνουν καθόλου ενάδεια όταν τις παρακα-λούν νά τις άκούσουν.

ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΟΥζίΝΑ ΣΑΣ

Για νά βράσουν έντελώς τ'α δόκτωρ, βάζετε μέσα στην κατσαρόλα ένα σκεκομμένο από καθαρό άπορο πα-νί, γεμάτο σόδα του φαριμακίου, καί όχι στάχτη, όπως συνηθίζουν πολλές νοικοκυρές, γιατί ή στάχτη μαυρίζει τ'α δόκτωρ και δεν είναι τό-σο άποτελεσματική, όπως ή σόδα. Άλατίζετε τ'α δόκτωρ στο τέλος, ό-ταν θ'α έχουν βράσει π'α, για νά μην τ'α πετρώσει τό άλάτι.

Για νά μην κόπη τό γάλα, μόλις βράσει, νά βυθίζετε την κατσαρόλα μέσα σ' ένα δοχείο γεμάτο κρύο νερό.

Η ΔΙΣ ΑΓΑΝΑ

Η ΔΙΣ ΑΓΑΝΑ

Η ΔΙΣ ΑΓΑΝΑ

Η ΔΙΣ ΑΓΑΝΑ

Η ΔΙΣ ΑΓΑΝΑ

Η ΔΙΣ ΑΓΑΝΑ

Η ΔΙΣ ΑΓΑΝΑ

Η ΔΙΣ ΑΓΑΝΑ

Η ΔΙΣ ΑΓΑΝΑ

Η ΔΙΣ ΑΓΑΝΑ

Η ΔΙΣ ΑΓΑΝΑ

991 . RESERVATION

Σατυρική Σελίδα

ΤΗΣ ΣΤΙΓΜΗΣ
ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΣ!

ΙΣΤΟΡΙΟΥΛΕΣ
ΕΝΑΣ ΑΡΧΙΤΣΙΓΚΟΥΝΗΣ

ΤΑ ΚΑΤΕΨΥΓΜΕΝΑ
ΚΟΥΒΕΝΤΕΣ ΤΗΣ ΣΤΙΓΜΗΣ

ΤΗΣ ΕΠΟΧΗΣ

Η ΕΚΛΟΓΕΣ

Ζήστες πιάσαν τρομερές
δλοι τρέχουν στη Γλυφάδα.
φτάνουνε κι' η εκλογές
κι' έτσι πλέον στην άρσβα
στών ιδρώτα καλλυμπούνε
ιποψήφιοι γεγιμέδες
στούς συνοικισμούς μιλούνε
καί γυρνούν σαν ρευμασκέδες.
Κι' ενώ άλλοι μέσ' στη λαύρα
στά Φαλέρ δραγουλοχούνται
αύτοι σκέφτονται τὰ μαύρα
κι' αργυρινούν και δέν κοιμούνται.
Είν' φρικτό, μά την αλήθεια
τό εκλογικό τὸ χάρτι,
νά σέ πνίξουνε στά μαύρα,
νά σέ βγάλουνε άράστη.
— Πῶς ἐμπαίρισε, κῆρ' Σπύρο,
ἀπ' τὴν 'Αραπιά σέ φέρον;
— Μοῦ ἐπῆσαν ἀπ' τὰ μαύρα

Στὴν ἐσθῆσιν ἐπῆγε τοῦ δι-
(βλίου,
στοῦ Παφνασοῦ τὰς αἰθούσας τὰς
(εὐρείας

Εἶδε τουρλοῦ—τουρλοῦ ἐκδόσεις
Κι' ἐγέμισε τὸ κεφάλι του σοφίας.

— Ἐτσι μέσα πεῖα σέ μιὰ στιγμή
— Ἀρχισε νὰ παριστάνῃ τὸ σοφὸ
Τὸν πιάσαν στὴν 'Ακαδημία ἐν α-
(μῇ

Τὸν κάναν ἤγουν ἀκαδημαϊκὸ.
Γιατ' ἦταν νά, μά τὴν Παναγία,
Τοῦδλο, καὶ τί τοῦδλο, μὲ ἀξία!...

οὐ διαβάλοι τὸν πατέραν!
— Νὰ σέ τρέφουμε ν' ἀσπρήσῃ;
— Μὴ χαλάσῃ τὸ σαποῦνι.
Μὲ τὸ μαῦρο ποῦ μοῦ ῥ' ἔαν
μοῦ ἐμπήσαν στὸ ρουθόινι,
τί καρσμπογὰ καὶ λαύρα
ἔλα πεῖα τὰ διέπω μαύρα
τί μοῦ κάνεις, Βενιζέλο!
μὲ κατάντησαν 'Οιδέλλο!...

Διηγούνται γιὰ ἓναν 'Αθηναῖο
τοιγκοῖνη πῶς δταν πῆγανε στὴν
ἀγορὰ γιὰ ν' ἀγοράσῃ αὐγά, ἔπαιρ-
νε μαζί του καὶ ἓναν κρέκο, ποῦ τοῦ
τὸν εἶχαν φτιάξῃ κατὰ παραγγελ-
μίαν. Μὲ τὸν κρέκο αὐτὸν μετροῦ-
σε τὸ μέγεθος τῶν αὐγῶν. Ἐτσι,
ἔσα αὐτὰ περνοῦσαν ἀπὸ τὸν κρέ-
κο τὰ ἔβαζε στὴν πάντα καὶ ἀγό-
ραζε μόνον ἐκεῖνα ποῦ δέν χωροῦ-
σαν νὰ περάσουν καὶ τὰ ἀποῖα ἤ-
σαν φυσικὰ τὰ πὺ μεγάλα!...

ΤΑ ΒΑΣΑΝΑ ΤΩΝ ΣΥΖΥΓΩΝ
Η ΜΟΝΗ ΤΟΥ ΕΥΤΥΧΙΑ

Μιὰ μέρα δυὸ φίλοι συναντήθη-
καν στὸ δρόμο κι' ἀρχισαν νὰ συ-
ζητοῦν.

— Τί κάνεις; Πῶς τὰ περνᾷς;
— Ὑποφέρω, ἀγαπητέ μου, τρο-
μερὰ ἀπὸ τὰ πόδια μου. Τὰ παπού-
τσια μου εἶνε πολὺ στενά.
— Μὰ πρὸ καιροῦ πάλι τὸ ἴδιο
παράπονο μοῖλανε. Γιατί δέν παίρ-
νεις φαρδύα παπούτσια;
— Ἀκού, φίλε μου, νὰ σοῦ πῶ:

Ἐνας σύζυγος μὲ προσιμένον τὸ
να μάτι του καὶ κρατώντας ἓνα μο-
ρὸ στὴν ἀγκυλιά του, παρουσιάζε-
ται στὸ φίλο του καὶ τοῦ λέει:

— Βλέπεις, ἀγαπητέ μου, τί μοῦ
ἔκαμε πάλι ἡ γυναῖκά μου;
Καὶ ὁ ἄλλος ἀπορῶντας:
— Τέ σοῦ ἔκαμε; Τὸ μαρὸ, ἢ τὸ
πρ' ἔμω;

— Ἡ ἀρραβωνιασμένη νέα σὲ μαί-
νει;
— Μαῖα, ἔχω ἀνάγκη ἀπὸ πενήν-
τα δραχμῆς. Μοῦ κάνεις τὴ χάρι νὰ
τίς ζητήσῃς ἀπὸ τὸν μπαμπά;
— Ὁχι, πατέ μου, νὰ πᾶς εὐ-
νὰ τίς ζητήσῃς. Σὲ λίγες μέρες θὰ
παντρευτῇς. Πράττει λοιπὸν νὰ μά-
θῃς... νὰ ζητᾷς!

Ἡ γυναῖκά μου μοῦ κάνει τὴ ζωή
ἀνυπόφορη μὲ τίς γκαρίνες της. Ἡ
πεθερά μου μὲ βοῖζει καὶ μόνον ποῦ
δέν με δέχνει, ὁ γυνὸς μου με κά-
νει νὰ κλαίω... Μόνη λοιπὸν ἀνα-
κούφισι καὶ ἀπόλαυσι στὴ ζωή μου
βοῖστω, δταν τὸ βράδυ βγάλω τὰ
παπούτσια μου καὶ ξεκουράζομαι!...

Η ΓΕΛΟΙΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

Η ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ.— Ἡ κυρία ζητάει ἓνα ἀρώμα ποῦ νὰ τῆς πληρίνη
Ο ΠΡΟ-Ι-ΣΤΑΜΕΝΟΣ.— Δώστε τῆς τότε... ναφθαλίνη!...